

Izdaja odbor za informiranje in kulturno dejavnost
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor
Jože Delalut, Alojz Janežič,
Marjan Kolar, Frančiška
Korošec, Ivanka Prisljan,
Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304

Tiska CGP Mariborski tisk
Maribor

Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

OSMI KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Zveza sindikatov je najširša družbeno-politična organizacija delavskega razreda. V tej organizaciji delavci organizirano uresničujejo svoje interese. Vloga sindikatov v novih ustavnih razmerah je še neprimerno odgovornejša. Zapišimo že ugotovljeno znano misel: »Nič, kar je pomembnega za delavski razred in za delavca, se ne sme zgoditi brez sindikata.« To nas zavezuje, da se primerno pripravimo, svoje delo tako zasujemo, da bo delavec resničen samoupravljavec v vsakdanjem življenju. Delavčeva oblast se mora še močnejše uveljaviti v temeljni organizaciji združenega dela, krajevni skupnosti in posameznih interesnih skupnostih. Sindikati delujemo po določenih nove ustave, poskušamo obravnavati vse stvari, ker smatramo, da ni ničesar v naši družbi, kar za delavca ni pomembno. Koliko bomo pa učinkoviti, je odvisno od čim večje pripravljenosti nas vseh, da rešujemo skupne probleme in zastavljene naloge.

Osmi kongres Zveze sindikatov Slovenije bo 7. in 8. novembra v Celju. Na kongresu bomo dokončno potrdili statutarni dogovor o organiziranosti in delovanju sindikatov v SR Sloveniji ter sprejeli sklepe kongresa. Vsi ti osnovni dokumenti so nam za nadaljnje delo nujno potrebni. Statutarni dogovor potrdijo vse osnovne organizacije sindikata in kongres ugotovi potrditev dogovora. V železarni smo lahko sedanjo predkongresno razpravo zadovoljni. Pripombe na predlog statutarnega dogovora smo posredovali komisiji, prav tako poteka razprava o drugih kongresnih materialih.

V statutarnem dogovoru o organiziranosti in delovanju sindikatov smo lahko zasledili, da ta ni sam sebi namen; vse je podrejeno čim boljši učinkovitosti in uresni-

čevanju nalog, ki stojijo pred sindikati. Statutarni dogovor nadalje govori o temeljnih načelih organiziranosti in delovanju sindikatov. Popolnoma novo poglavje je delegatski sistem in delegatska razmerja. Vsi sindikalni izvršilni organi in zveze sindikatov so sestavljeni po delegatskem sistemu. Osnovne organizacije pa opredelijo s svojimi pravili funkcijo in delovanje delegacije.

Na vseh ravneh samoupravne in družbene organiziranosti sodelujejo sindikati v

samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju. Samoupravni sporazum, ki ureja medsebojna razmerja in s katerim se določajo osnove in merila za delitev dohodka in osebnega dohodka, podpišejo in sodelujejo osnovne organizacije sindikata. To je bistvena novost, ki se postavlja pred sindikate, to pa zahteva dobro družbenoekonomsko usposobljenost članov za reševanje tako zahtevnih nalog.

V vsaki temeljni organizaciji združenega dela je najmanj ena osnovna organizacija. V osnovnih organizacijah, kjer je večje število članov in kjer delo teče po izmenah, se ustanovijo sindikalne skupine. Skupine sestavljajo delavci, ki delajo skupaj oziroma v neposredni bližini. Delavci izvolijo iz svoje sredine poverjenika, ki je

Pozno poletje

IZ VSEBINE

Program dela za obdobje 1975—1978 — Proizvodnja slovenskih železarn v avgustu — Sindikalne vesti — Zasedanja delavskega sveta — S sej kolektivnih izvršilnih organov — Iz naših TOZD — 10 let Informativnega fužinarja — Širjenje toplovodnega omrežja v mesto — Dopustniški drobnogled — Delovna skupina danes in jutri — Kulturna kronika — S knjižne police — Športne vesti — Priloga: Mladi fužinar

tudi delegat v izvršnem odboru ali drugih organih osnovne organizacije. Osnovne organizacije se na podlagi pismenega sporazuma lahko povezujejo v združenje v posameznih organizacijah združenega dela. Seveda s tem sporazumom opredelijo vlogo in delo konference. Bistvena novost je tudi aktiv mladih delavcev, ki ga sestavljajo delegati konference, mlajši od 27 let. Aktiv obravnava vprašanja, ki so pomembna za mlade delavce.

Tu je še povezovanje osnovnih organizacij v krajevnih skupnostih, kjer člani sindikata lahko ustanovijo aktiv, ki deluje v okviru krajevne organizacije SZDL.

V Sloveniji bo delovalo 19 sindikatov različnih panog. Osnovna organizacija sindikata se na sestanku odloči, s katerim sindikatom se bo povezala. Osnovno merilo pri tej odločitvi je vrsta dela, ki ga opravlja večina članov.

Z razglasitvijo statutarnega dogovora se bomo morali tudi v železarni primerno organizirati. Prav tako je sedaj v javni razpravi osnutek sklepov osmega kongresa.

Franc Fale, glavni direktor

Program dela za obdobje 1975 - 1978

Uvod

Po težavah, ki jih je preživljalo slovensko železarstvo v obdobju od leta 1966 do 1970 in po integraciji treh slovenskih železarn, so se po letu 1970 začeli boljši časi. Postopoma se je pričela dvigati rentabilnost poslovanja, črni metalurgiji pa se je priznala njena pomembnost v okviru splošnega gospodarskega razvoja naše dežele. Obdobje od 1970 vključno z letom 1974 bi lahko v Železarni Ravne imenovali čas predaha na področju večjih investicijskih vlaganj v nove proizvodne kapacitete. Med večje investicijske naložbe lahko štejemo obrat za proizvodnjo industrijskih nožev. Mnogo smo investirali v objekte, ki ne dajejo direktnih poslovnih učinkov, so pa za nadaljnji razvoj Železarne Ravne nujno potrebni, kot: ureditev cestnega prometa, posodobljanje energetskih naprav za gradnjo rezervoarjev, regulacija Meže, odprave naprave, centralno ogrevanje, gradnja računskega centra, do konca leta pa bo zgrajena tudi nova poslovna zgradba.

V tem obdobju se je Železarna Ravne tudi finančno konsolidirala in med vsemi tremi slovenskimi železarnami postala prva likvidna že v letu 1972. Uvedba nove organizacije, ki jo je pomagala izdelati norveška firma IKO, je pokazala svoje dobre rezultate, zlasti pa je direktni obračun stroškov dal svoj pomemben prispevek k boljšim poslovnim rezultatom in poslovni miselnosti nasploh. Na področju samouprave smo naredili prve korake k uveljavljanju novih ustavnih dopolnil, ki pa jih bomo morali v naslednjem obdobju nadaljevati.

Zaradi boljše akumulativnosti v časovnem obdobju od leta 1970 do 1974 smo pristopili k hitrejši izgradnji stanovanj in uvedli več pomembnih ukrepov, da bi na področju izgradnje stanovanj nadoknadili zamujeno in hitreje nadaljevali stanovanjsko izgradnjo v bodoče.

Na kongresu bo podano poročilo o delu sindikatov med kongresoma. Po plenarni seji bo delo kongresa potekalo v petih komisijah.

V železarni smo ocenili javno razpravo o statutarne dogovoru in drugih kongresnih dokumentih ter sprejeli program aktivnosti do kongresa. Vzporedno z ustanavljanjem novih TOZD tečejo tudi vse priprave za reorganizacijo sindikalnih organizacij. Prav tako bodo v letošnjem letu tudi ustanovljene sindikalne skupine. Z eno besedo — pred kongresom in po njem nas čakajo odgovorne naloge, ki jih bomo vsi skupaj prav gotovo rešili.

Osmi kongres Zveze sindikatov Slovenije je kongres akcij. In kam naj bo usmerjena akcija ravnenskih jeklarjev? V izgradnjo čim več stanovanj, izgradnjo objektov za oddih in rekreacijo in objektov družbene prehrane. Če želimo vse to doseči, se moramo zavzemati za čim večjo produktivnost in nadaljnje razvijanje samoupravljanja delavcev v TOZD.

P. A.

V preteklem letu smo se integrirali s TRO Prevalje, sedaj pa tečejo razgovori glede integracije s STROJEM Radlje.

Predlog nadaljnjega razvoja Železarne Ravne

Ko smo ugotovili, od kod do kod smo prišli in kje smo, si moramo hkrati trasirati pot nadaljnjega razvoja. Pripravljen je predlog programa razvoja in modernizacije proizvodnje Železarne Ravne za obdobje 1975 do 1980. Ta program optimalno zajema proizvodnjo in predelavo jekla.

V ta namen bodo potrebne izdatne investicije, ki jih Železarna Ravne sama ne bo zmogla, zato računamo na zunanjo pomoč domačih in inozemskih bank. Naš glavni namen pa je dopolniti obstoječo proizvodnjo v Železarni Ravne in jo tako zaokrožiti, da bomo optimalno izkoriščali vse kapacitete in dali na trg več takšnih proizvodov, ki jih tržišče zahteva.

Predvidena povečana proizvodnja surovega jekla za 55.000 ton bo omogočila večjo proizvodnjo in prodajo valjanega, kovanega in vlečenega jekla, vzmeti in strojno obdelanih izdelkov. Novi in povečani obrati za predelavo jekla pa bodo poleg večjih količin omogočili tudi izboljšanje asortimenta izdelkov v smeri povečanih količin specialnih jekel in višjo stopnjo predelave.

Predlog razvojnega programa Železarne Ravne je sestavni del razvojnega programa Slovenskih železarn in usklajen s celotnim jugoslovanskim načrtom razvoja železarstva od leta 1975 do 1985. Samoupravnim organom Železarne Ravne bomo predlagali hitrejši razvoj za obdobje od 1975 do 1980. Kot je bilo že omenjeno, poleg lastnih sredstev računamo na sredstva domačih in tujih bank. Predlog razvojnega projekta pa je takšen:

Jeckarna in livarna. Proizvodnja jekla naj bi se dvignila od 189.000 ton na 250.000

ton po izvršeni investiciji. Za to povečanje ne bodo postavljeni novi tehnološki agregati, temveč le agregati za izboljšanje kvalitete surovega jekla, povečanje proizvodnje v mehaniziranju dela, da bi bilo lažje in bolj učinkovito.

Valjarna. Proizvodnja paličastega jekla bo narasla od 85.600 ton na 130.000 ton. Predvideno je tudi izboljšanje kvalitete asortimenta valjanega jekla k plemenitejšim in višje legiranim kvaliteta. Odpraviti je treba nekatera ozka grla in uvesti mehanizirano, boljše delo.

Kovačnica. Proizvodnja kovanega blaga se bo povečala od 20.700 ton na 32.000 ton. V kovačnici je treba zaradi lažjega dela, večjega izplena, doseganja ožjih toleranc in večje produktivnosti uvesti proizvodnjo z avtomatičnim kovaškim strojem in z ustrezno dodatno opremo.

Jeklovlek. Glede na to, da je predvideno povečanje oplemenitenja valjanega jekla, je predvidena postavitev novega obrata za hladno predelavo z vlečenjem, luščenjem in brušenjem z letno kapaciteto 20.000 ton. V načrtu je bistvena sprememba asortimenta v korist višje legiranih jekel.

Vzmetarna. Proizvodnja listnatih vzmeti naj bi se povečala od 5600 ton na 12.000 ton.

Obrati mehanske obdelave. Predlaga se take investicijske naložbe, ki bodo zagotovile predvsem modernejšo strojno opremo in večjo produktivnost. Prizadevanja bodo v tako smer, da bomo sedanje obrate čim bolj opremili s sodobnimi stroji, hkrati pa zagotovili tudi moderno tehnologijo.

Poslovna politika na področju mehanske obdelave bo morala težiti k večji finalizaciji in veliko serijski proizvodnji. Delitev dela med TOZD II in III še ni prav zaživila, na drugi strani pa zelo širok asortiman proizvodnje povzroča manjše serije in razumljivo tudi večje stroške. Zožitev asortimenta proizvodnje naj bi bila ena izmed pomembnih nalog našega nadaljnjega dela na področju finalizacije proizvodnje.

Mehanska obdelava bo v naslednjem obdobju šla svojo razvojno pot tudi v delovnih organizacijah izven podjetja Železarne Ravne oziroma TOZD Železarne Ravne. Potrebna bo večja strokovna pomoč naših sodelavcev v mlajši in razvijajoči se industriji na območju vse koroške regije.

Energetika — vzdrževanje, transport, skladišča itn. Z naložbami v to dejavnost je treba zagotoviti maksimalno učinkovitost delovanja in zadovoljevanja potreb proizvodnih obratov.

S planiranimi naložbami bi dosegli naslednje rezultate (glej tabelo na str. 3):

Z realizacijo projekta optimizacije bo Železarna Ravne povečala donosnost in zlastno poslovno aktivnostjo odplačevala dinarske in devizne anuitete ter v 10 letih po končani investiciji v celoti amortizirala nove naložbe.

Iz predloga nadaljnjega razvoja Železarne Ravne je razvidno 10-odst. povečano poprečno povišanje novo zaposlenih oziroma 440 ljudi skupaj. Tu je upoštevana počasnejša nataliteta v koroški regiji in dejstvo, da Železarna Ravne zabojuje v glavnem moško delovno silo. Nove investicijske naložbe morajo temeljiti predvsem

	Pred investiranjem	Po investiranju	Indeks
Blagovna proizvodnja (t)	134.500	172.980	129,0
Eksterna realizac. (000 din)	1.280.000	2.365.000	185
Število zaposlenih	4.360	4.800	110
Blagov. proizv./zaposlenega	30,86	36,04	116,8
Eksterna realiz./zaposlenega	293.578	492.708	167,8
Bruto akumulacija/zaposlenega	41.041	104.003	253,4

Slovenskih železarn, kar nudi večje možnosti za cenejšo in solidnejšo oskrbo.

Prodaja

Prodajna politika mora bolj temeljiti na načelu »dober odnos do dobrega kupca«. Na odgovornost se bo klicalo vsakogar, ki bo prodal več, kakor smo sposobni napraviti, ali pa prodajal kupcem, ki so splošno znani kot slabi plačniki. Tisti, ki prodajajo naše proizvode, so neposredno odgovorni za pravočasno plačilo.

Ob enakih plačilnih in drugih pogojih pri prodaji naših proizvodov bodo JLA in gospodarske organizacije, ki delajo za potrebe »zelenega plana« deležne posebne pozornosti.

Izvoz

Politika na področju izvoza se mora v naslednjih letih preorientirati v večji meri na izvoz dela, ne pa materiala. Ob velikem pomanjkanju jekla na jugoslovanskem trgu postaja vedno bolj nesmiselno, da ga izvažamo še naprej v takih količinah kot doslej. Strukturalni premiki so se že začeli. V Železarni Ravne bo postopoma moral izvoz s področja 114. panoge v večji meri zamenjati izvoz s področja 117. panoge.

Likvidnost

Velika inflacija kronično pogojuje pomanjkanje finančnih sredstev v gospodarskih organizacijah. Likvidnost pa pomeni finančno sposobnost svobodnega tržnega obnašanja. Zato je nelikvidnost za vsako delovno organizacijo hudo breme in velika neprijetnost.

Čuvanje likvidnosti v bodoče mora biti naša vsakdanja in hkrati trajna naloga. To pa še posebej velja za tiste, ki delajo v nabavi, prodaji ter v izvozu in uvozu. Za izvajanje politike čuvanja likvidnosti so zadolženi vsi odgovorni delavci v Železarni Ravne z glavnim direktorjem.

Uvajanje najsodobnejše tehnologije se bo moralo hitreje odvijati, boljša organizacija dela pa dosledno izvajati. Poseben problem so inovacije. Tu moramo doseči večjo zainteresiranost in spodbudo, da bi bilo več razmišljanja, več racionalizacij in patentnih prijav.

Končno pa bo v naslednjih letih ob večjem številu TOZD zelo pomembna pravočasna medsebojna oskrba — oskrba znotraj delovne organizacije. Če hočemo to doseči, bo potrebna boljša organizacija notranjega blagovnega prometa in bolj kontinuiran tehnološki proces.

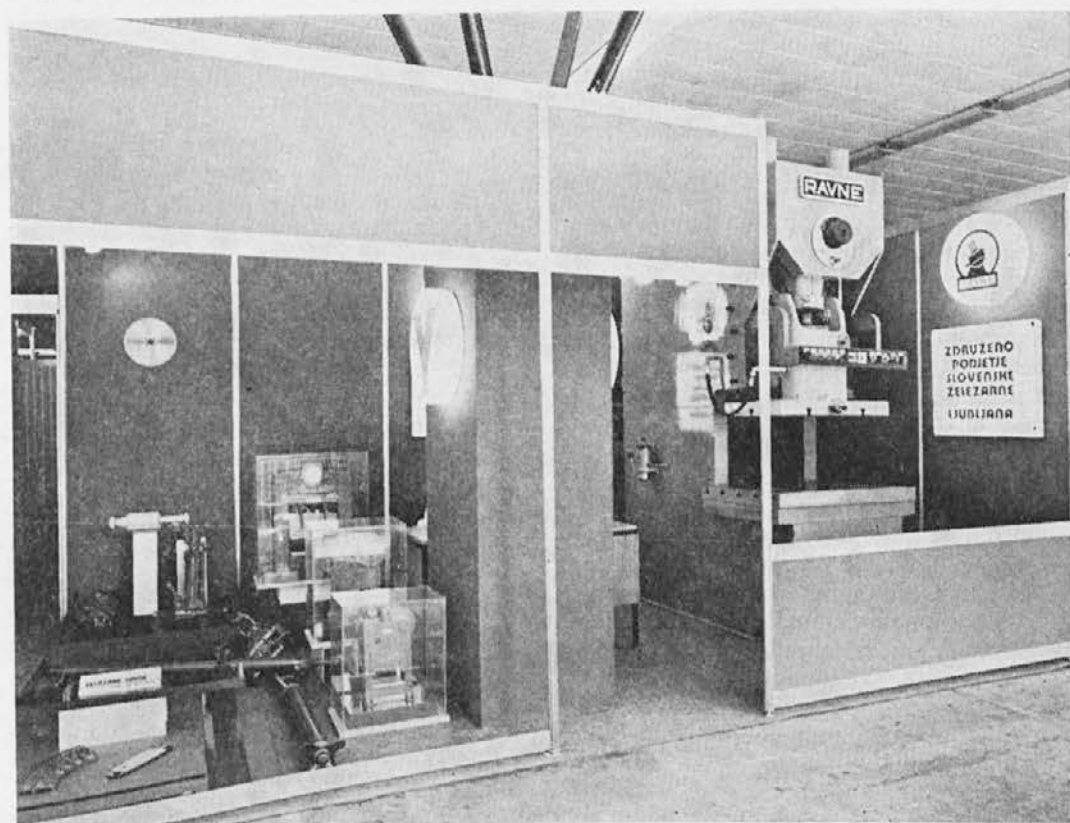
Poslovna politika nabave, prodaje, izvoza in likvidnost

Nabava, prodaja in izvoz skupaj z likvidnostjo zelo pomembno in odločilno vplivajo na poslovno politiko gospodarske organizacije kot celote. Zato si moramo tudi tu postaviti jasne cilje, da ne bo sprenevedanja.

Nabava

Poslovna politika nabave v Železarni Ravne mora v bodoče še bolj temeljiti na tem, da hitro in po ustreznih cenah nabavi vse, kar je treba, za redno poslovno dejavnost gospodarske organizacije. Nabava mora biti v prvi vrsti vezana najprej na domače blago iz domačega trga. Marsikateri želje po uvozu nečesa, kar se lahko dobi doma, je treba zavreči.

V Železarni Ravne se mora bolj uveljaviti način nakupa velikih količin v okviru

Naši izdelki na sejmu v Budimpešti

na intenzivnem izkoriščanju vseh osnovnih sredstev in na uvajanju moderne sodobne tehnologije in organizacije dela. Zaposlovanje ženske delovne sile v kraju, občini in regiji pa mora v večji meri postati tudi skrb Železarne Ravne.

Nesorazmerno visoka letna inflacija zmanjšuje realno vrednost denarja in pogosto zamegljuje stvarne ocene poslovnih uspehov. Čuvanje stvarne realne vrednosti osnovnih sredstev in njihovega nadomeščanja mora biti zasnovano na pravilni politiki do amortizacije. Ta pa mora upoštevati vsakoletno inflacijsko razvrednotenje denarja.

In končno, naj še enkrat poudarim, da je predlog nadaljnjega razvoja Železarne Ravne lahko izvedljiv le ob podpori vseh delavcev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Svojo pomembno vlogo pa bodo morali prispevati tudi delavci Slovenskih železarn in banke.

Če bo predlog takega nadaljnjega razvoja osvojen, potem lahko utemeljeno pričakujemo hitrejši razvoj in lepši jutrišnji dan. V slovenskem in jugoslovanskem prostoru pa se bo Železarna Ravne kot moderna tovarna plemenitih jekel še bolj harmonično vključila v naše narodno gospodarstvo.

Naloge na področju proizvodnje

Ena izmed primarnih nalog na področju proizvodnje je maksimalno izkoriščanje osnovnih sredstev. To je hkrati temeljni pogoj rentabilnega poslovanja. Poudariti moramo, da je le delo tisto, ki ustvarja večjo vrednost, toda žal se tega pogosto premalo zavedamo.

Najenostavnejše je dvigati cene, težje pa je delati na področju večje proizvodnje, ki bi temeljila na intenzivnejšem izkoriščanju delovnega časa. In tu imamo še mnogo napraviti. To bo velika in najbolj konkretna naloga novih TOZD. Večje pravice so hkrati pogojene z večjimi obveznostmi in odgovornostjo. Temu bi lahko rekli po domače: več, boljše in cenejše bomo morali delati.

Boj proti inflaciji je sočasno boj za večjo produktivnost — za boljše izkoriščanje osnovnih sredstev in delovnega časa. S papirnatno in besedno vojno proti inflaciji ne more biti uspeha. Delovna skupnost Železarne Ravne je v vseh akcijah z dobro namernimi cilji bila med prvimi, zato moramo tudi sedaj in v bodoče ost boljše delo hitreje naperiti proti inflaciji. Poleg izkoriščanja osnovnih sredstev in delovnega časa je za rentabilno proizvodnjo pomembno tudi varčevanje z reprodukcijskimi materiali, energijo in delovno silo. Tudi na tem področju lahko napravimo več, kar bo zelo hitro pomagalo k boljšemu poslovnemu rezultatu naše delovne organizacije.

VZGOJA KADROV

Ob koncu avgusta 1974 je bilo v Železarni Ravne skupaj s TRO Prevalje zaposlenih 4384 delavcev. Dosedanje oblike in metode na področju vzgoje kadrov so vsem več ali manj znane. V zadnjem času je iz težkih obratov opaziti preveliko fluktuacijo, zato bomo morali v bodoče razvijati učinkovitejši sistem oblik in metod na področju zaposlovanja, z namenom, da bi zmanjšali fluktuacijo in lahko doslednejše uresničevali planske naloge in dosegali cilje, sprejete na samoupravni podlagi.

Večjo skrb bomo morali posvečati izobraževanju in strokovni usposobljenosti. To zahteva od nas tehnologija dela ter motiviranost članov vse delovne skupnosti. Hkrati pa nova ustava določa pravice in obveznosti delavcev do izobraževanja in strokovnega usposabljanja.

Načrtovanje mlajših strokovnih sodelavcev na odgovorna delovna mesta postaja vedno bolj zahtevna naloga naše kadrovske službe in kadrovske politike nasploh. V Železarni Ravne moramo najti učinkovitejše oblike in metode družbeno-ekonomskega izobraževanja delavcev za samoupravljalvske funkcije in krepitev samoupravljalvske zavesti. To zahteva tudi uspešno vodenje delovnih procesov ter zблиžanje medosebnih odnosov, skratka tovarštva in solidarnosti.

V nadaljnjem izobraževanju kadrov na poklicni šoli moramo ob sodelovanju zunanjih dejavnikov pospešiti proces pravičnega vrednotenja poklicev metalurške dejavnosti. Sočasno pa moramo s pomočjo družbenopolitičnih organizacij voditi tako politiko izobraževanja in poklicnega usmerjanja, ki naj bi zagotovila večje zanimanje mladine za vpis na poklicno šolo za metalurške delavce.

Z višjimi in visokošolskimi zavodi — zlasti na metalurški fakulteti — bo treba več sodelovanja in podpore pri oblikovanju in uresničevanju učnih programov z namenom, da bi hitreje vključevali mlade potrebne strokovnjake v proizvodnjo. In končno, delovno skupnost Železarne Ravne čaka tudi obveznost, da bo podpirala razvoj srednjih šol v občini in koroški regiji za potrebe gospodarstva.

Osebnih dohodki

Nadaljnja rast osebnih dohodkov mora biti pogojena s produktivnostjo in v skladu z družbeno sprejetimi merili. S skupnim prizadevanjem vse delovne skupnosti bomo postopoma poviševali osebne dohodke in tako zagotovili stalno rast osebnega standarda.

Na najtežjih delovnih mestih pa morajo biti osebni dohodki v realnejšem sorazmerju s težo opravljenega dela. Taka mora biti naša bodoča politika na področju delitve osebnih dohodkov. In končno, osebni dohodki morajo biti merilo prizadevnosti in ustvarjalnosti za posameznika, za TOZD in za delovno organizacijo.

ŽELEZARNA RAVNE IN SLOVENSKE ŽELEZARNE

Naša delovna organizacija se je dne 15. 9. 1969 integrirala z Železarnama Jesenice in Štore. Kasneje so se nam priključili še: Plamen Kropa, Veriga Lesce,

Tovil Ljubljana, Žična Celje in Metalurški inštitut Ljubljana. Naša velika družina danes šteje preko 15.300 zaposlenih.

Koristnost povezovanja je bila že šestokrat izpričana. To velja tudi za Slovenske železarne. Po integraciji so bile ozdravljene poslovne izgube in nelikvidnosti ter prešle v poslovno krepitev. Na področju planiranja, delitve dela in enotnega nastopanja so bili narejeni znatni premiki. V naših bodočih medsebojnih odnosih s Slovenskimi železarnami, ko so pri nas predvidene večje investicijske naložbe, pa je tesnejše sodelovanje še toliko bolj potrebno.

Naša delovna skupnost računa na pomoč Slovenskih železarn. Ta pa bo potrebna zlasti pri razreševanju skupnih problemov, ki se tičejo vseh treh Slovenskih železarn in predelovalcev jekla, ki so vključeni v Slovenske železarne. Medsebojno poslovno sodelovanje pa mora temeljiti na skupnih interesih, pa naj gre za skupno investicijsko vlaganje, skupno nastopanje na tujih trgih in nasploh za vsa skupna prizadevanja.

Še posebej pa bo morala postati funkcija planiranja ena izmed osrednjih dejavnosti Slovenskih železarn. Odnos nas, delovne organizacije Železarne Ravne, do Slovenskih železarn pa bomo morali še bolj okrepiti in razvijati.

Integracija

Železarna Ravne se je dne 1. 1. 1974 integrirala s TRO Prevalje, v teku pa so priprave za naslednjo s STROJ Radlje. Ob vsaki integraciji moramo imeti na vidiku obojestranske skupne interese, ki naj pogosto združevanje. Že dolgo je znano, da imajo večje gospodarske tvorbe mnogo prednosti v nasprotju z manjšimi. Za vse zaposlene pomenijo mnogo večjo socialno varnost, pa tudi bolj urejene razmere na vseh drugih področjih. Pri vsaki integraciji veliko pomeni medsebojno zaupanje. To je igra z odkritimi kartami in tega nam pogosto manjka. Izmed vsega najbolj pomembno pa je dosledno spoštovanje samoupravnih sporazumov, ki določajo medsebojne pravice in obveznosti.

Ker je Železarna Ravne v koroški regiji največja delovna organizacija, ki ima hkrati veliko intelektualnega potenciala, mora na področju združevanja kovinsko predelovalne industrije v bodoče več napraviti. Zato moramo pogumno naprej, tako da bomo dejansko postali žarišče glavne gospodarske dejavnosti za območje vseh štirih koroških občin.

NADALJNI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

Naša nova ustava nam nalaga obveznost, da v naši delovni organizaciji ustanovimo več gospodarskih enot — TOZD. Že ko smo v Železarni Ravne sprejeli samoupravno odločitev o ustanovitvi dveh TOZD, je bilo poudarjeno, da bo šel proces razvoja naprej in da bomo morali ustanoviti večje število TOZD.

Zasnove nove samoupravne organizacije so postavljene tako, da bo praktično skoraj vsak obrat TOZD. Z nadaljnjo organizacijsko obliko samouprave želimo poglobiti in razširiti neposredne pravice in obveznosti pri soodločanju vseh zapo-

slenih. Hkrati pa želimo še bolj motivirati delavce za doseganje čim boljših gospodarskih učinkov. To sta dva glavna smotra, ki od nas zahtevata pospešeno delo na področju nadaljnega organizacijskega urejanja samoupravljanja v naši delovni organizaciji.

V Železarni Ravne bomo morali razvijati sistem in oblike za konkretizacijo že sprejetih načel v temeljnih samoupravnih dokumentih delovne skupnosti. To je zlasti pomembno zaradi okrepitve družbeno-ekonomskega položaja delavcev v združenem delu. Potrebna bo večja koordinacija in nadzor nad poslovnimi razmerji med TOZD ob upoštevanju interesov vse delovne skupnosti. S TOZD TRO Prevalje moramo doseči učinkovitejše družbeno-ekonomsko in samoupravno sodelovanje ob doslednem spoštovanju načel, ki so bila sporazumno dogovorjena ob združitvi.

Za nadaljnji razvoj samoupravljanja v Železarni Ravne je potrebna učinkovitejša koordinacija in nadzor nad pripravo gradiv za samoupravno odločanje. Posebne pozornosti bo moralo biti deležno pravočasno in objektivno obveščanje vseh članov delovne skupnosti. Vsi najbolj odgovorni delavci v Železarni Ravne, na čelu z direktorjem, so posebej zadolženi, da sodelujejo in podpirajo hitrejši razvoj samoupravnih odnosov v delovni organizaciji Železarni Ravne in v sestavljeni organizaciji Slovenske železarne. Še posebej so odgovorni, da nudijo vso pomoč pri ustanavljanju novih TOZD skladno z ustavnimi določili in stališči družbenopolitičnih organizacij. Pri nadaljnjem združevanju gospodarstva v koroški regiji se bomo na samoupravnem področju ravnali skladno z interesi delovne skupnosti ter delali na podlagi ustavnih določil in stališč pristojnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Pri nadaljnjem razvoju samouprave v Železarni Ravne, zlasti v zvezi z ustanovitvijo več TOZD, bo komisiji, ki jo je imenoval delavski svet, potrebna pomoč, v prvi vrsti direktorja, poleg tega pa tudi družbenopolitičnih organizacij, zlasti sindikata in ZK.

IZGRADNJA DRUŽBENEGA STANDARDA

Delovna skupnost Železarne Ravne zadnja leta pospešeno gradi stanovanja za svoje delavce. Načelna politika na področju stanovanjske izgradnje, ki je bila potrjena na delavskem svetu, daje prednost družbeni gradnji. Cilj: 100 stanovanj na leto je realen, če bo akumulativnost delovne organizacije taka, kot je bila zadnja leta. Boljše bomo delali, več bomo lahko gradili in hitreje reševali stanovanjske probleme naših delavcev.

Stanovanjska izgradnja družbenih stanovanj se bo nadaljevala na sosedi Javornik, kjer je prostora za okrog 1000 stanovanj.

Poleg družbene izgradnje, za katero bomo v bodoče porabili 75—80 odst. razpoložljivih sredstev za gradnjo stanovanj, pa je 20—25 odst. namenjenih za individualno stanovanjsko izgradnjo. Tudi individualna stanovanjska izgradnja je pomembna, ker s sredstvi zasebnikov in krediti, ki jih daje delovna skupnost, pomaga pri hitrejši stanovanjski izgradnji.

Zasebna gradnja naj bi se na primeren način nadaljevala v Kotljah in v Reki. Naročiti pa bo treba načrte urbanistične rešitve za zazidavo severnega dela Javornika, tkim. »Pigla«.

Finančna politika glede zbiranja sredstev za stanovanjsko izgradnjo bo tudi v bodoče, kot že doslej, z vročani skrbela, da se vsota razpoložljivih sredstev poveča, kolikor se da. Tudi v naslednjih letih bomo v Železarni Ravne za vsako ceno poskusili obdržati 10-odst. stanovanjski prispevek od bruto osebnih dohodkov. Samo tako bo lažje uresničiti naloge na področju stanovanjske politike, ki so zelo zahtevne.

Z novim letom naj bi Železarna Ravne neposredno sama bila naročnik gradnje stanovanj. To sedaj za nas dela stanovanjsko podjetje. Sočasno pa bomo močno postrili nadzor nad izvajalci in v ta namen sklenili pogodbo z ustrezno strokovno delovno organizacijo.

Rekreacija

Delovnemu človeku je potrebna fizična in duhovna rekreacija. Kot doslej, tako bomo tudi v bodoče podpirali telesno-vzgojno in kulturno prosvetno delo naših delavcev s posebnim poudarkom, da to opravljajo po rednem delovnem času.

Na Ravnah bo zgrajenih še nekaj objektov za telesnovzgojno in športno dejavnost. Končno se je pričela izgradnja telovadnice pri osnovni šoli na Ravnah. Gradnja drugih potrebnih objektov pa bo odvisna od naših finančnih sposobnosti in od najbolj smotrnih odločitev samoupravnih organov.

Načrti za počitniški dom v Portorožu so gotovi. Povečali bi ga za 80 ležišč, t. j. od 70 na 150 postelj ter ga posodobili. Odločitev za rekonstrukcijo je že stara, tako kot drugod, pa smo tudi pri rekonstrukciji počitniškega doma odvisni od naših finančnih sposobnosti. Vsekakor pa bi bilo prav, če bi z rekonstrukcijo počitniškega doma čimprej pričeli.

Varstvo okolja

V čistem in urejenem okolju se ljudje prijetno počutijo. Ustava od nas zahteva stalno skrb za varstvo okolja. Odpraševalna naprava v novi jeklarni že obratuje, sredi letošnjega leta pa smo ustavili plinske generatorje in tako znatno prispevali k varstvu okolja.

Tudi v naslednjih letih bo potrebna še večja skrb za varstvo okolja tovarne ter reda in čistoče v podjetju. To je pomembna obveznost nas vseh in še posebej najbolj odgovornih delavcev naše delovne skupnosti.

Ker v zimskem času povzroča mnogo strupenega plina kajenje iz vseh dimnikov na Ravnah in v okolici, pa tudi iz drugih praktičnih razlogov, smo pristopili k izgradnji centralnega ogrevanja Raven in bližnje okolice. Obstaja realna možnost, da bi v naslednjih štirih letih lahko ogrevali vsa stanovanja na Ravnah in v bližnji okolici neposredno iz Železarne Ravne. Poleg stanovanjskih objektov se bodo prek toplovodnega omrežja ogrevali še poslovni prostori trgovine in gostinstva, nadalje objekti s področja šolstva, zdravstva, telesne vzgoje, kulture, itd. Dela na

toplovodnem omrežju v letošnjem letu tečejo po načrtu.

Drugo

Železarna Ravne bo morala v bodoče s svojimi delavci še bolj aktivno sodelovati na področju splošnega razvoja kraja, občine in regije. Z nadaljnjim razvojem naše delovne organizacije se ustvarjajo boljši pogoji za kovinsko industrijo v koroški regiji. Ta pa se bo morala hitreje preorientirati na finalizacijo proizvodov iz plemenitih jekel. Le medsebojno usklajeni in povezani programi bodočega razvoja koroške regije so lahko porok hitrejšega gospodarskega napredka našega širšega območja.

Sodelovanje v novem delegatskem sistemu je naša posebna obveznost, zlasti v kraju in občini. Pa tudi na področju dela v raznih družbenopolitičnih organizacijah, telesnovzgojnih in kulturno-prosvetnih društvih moramo kot največja delovna organizacija v perspektivi dati svoj večji prispevek.

Prizadevanje Jugoslavije za mir, neuvrščenost, svobodo in neodvisnost hkrati zahteva od nas tudi stalno borbena pripravljenost. Ker Železarna Ravne dela tudi za potrebe JNA, moramo njene želje pravilno razumeti za splošne borbene in udarne sposobnosti, ki jih naša armada mora imeti.

V okviru delovne organizacije, kraja in občine bo Železarna Ravne pomemben dejavnik pri organizaciji in opremljanju naših delavcev za splošni ljudski odpor. Hkrati pa bomo nadalje gojili tradicijo NOV ter ljubezen do domovine pri vseh zaposlenih.

Samoupravni organi Železarne Ravne so odločili, da se ob osnovni šoli na Ravnah zgradi še telovadnica. Dela so se že pričela in otroci naših delavcev bodo dobili svoj prostor za telesno vzgojo. Na Javorniku, kjer bo vsako leto zgrajenih

okrog 100 stanovanj, bo nujno potrebna tudi nova osnovna šola.

Velika večina slovenskih občin ima uveden samoprисpevek. Občina Ravne ga nima. Če pa hočemo zlasti šolstvo in otroško varstvo pospešeno razvijati — in v to nas silijo razmere, potem moramo aktivneje prispevati svoj delež, da bi dejansko prodrlo spoznanje, da tudi v občini Ravne moramo uvesti občinski samoprисpevek za hitrejše reševanje najbolj perečih problemov.

Še bi lahko naštevali naše bodoče naloge, ki jih ne bo malo, niti ne bodo lahke. Ker pa naša delovna organizacija zaposluje preko 4300 delavcev, ki predstavljajo velik delovni in intelektualni potencial, bomo naredili vse, kar je treba, da se uresničijo naši nadaljnji cilji.

ZAKLJUČEK

Program dela za naše bodoče nekajletno obdobje je bil dne 11. 9. 1974 obravnavan pred političnim aktivom Železarne Ravne, ki je bil sestavljen iz predstavnikov sindikata, ZK, ZB in ZMS. Predstavniki teh družbenopolitičnih organizacij so dali nekaj pripomb, ki so se dodatno upoštevale v programu. Predlagali so, da se z njim seznanijo delavski svet Železarne Ravne na svojem prvem rednem zasedanju.

Tovarišice in tovariši!

V polni meri se zavedam, da je sam program le kos papirja, če ga ne bodo osvojili vsi delavci Železarne Ravne. V programu upoštevani cilji — morajo biti cilji nas vseh in vsakega posebej. Vsi skupaj predstavljamo tisto silo in energijo, ki je potrebna, da se v nadaljnjem časovnem obdobju znova zaženemo k novim uspehom.

Program pa ni potreben le za podjetje kot celoto, temveč bo v okviru tega načelnega programa za vsako TOZD potreben konkretniji in podrobnejši program dela

Kontrola

Milan Marolt

Proizvodnja slovenskih železarn v avgustu 1974

Proizvodnja surovega železa je bila v avgustu sicer slabša kot julija, vendar nad načrtovano količino. V proizvodnji jekla je rezultat tudi slabši kot pretekli mesec in v vseh treh jeklarnah izdatno zaostajajo v izpolnjevanju mesečnega načrta proizvodnje. V blagovni proizvodnji je rezultat bolj razveseljiv, saj je dosežena letos druga največja mesečna količina. Samo v mesecu marcu je znašala letos blagovna proizvodnja več, kot je mesečna poprečna načrtovana količina, ter smo jo z 58.438 ton tudi izdatno presegli. V avgustu znaša blagovna proizvodnja 55.269 ton in zaostaja 560 ton za mesečnim linearnim načrtom.

Proizvodnja surovega železa (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	12.667	13.332	105	101.336	104.105	103
Store	3.583	4.234	118	28.664	29.996	105
Skupno:	16.250	17.566	108	130.000	134.101	103

V obeh železarnah je proizvodnja surovega železa v osmih mesecih za 4% večja, kot je bila v istem obdobju lani.

Vročni dnevi, zastoji, slabša kvaliteta ognjevdzdržnega materiala in podaljšani remontni peči nad načrtovanim časom so vzroki, da nobena jeklarna ni izvršila mesečnega načrta proizvodnje. Pri SM-jeklu znaša izvršitev za Slovenske železarne 86%, v elektro-jeklarnah 97%, skupno pa je bila proizvodnja jekla v avgustu 92%.

Proizvodnja jekla (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	41.250	38.766	94	330.000	322.657	98
Ravne	16.250	15.604	96	130.000	125.930	97
Store	7.083	4.950	70	56.664	45.980	81
Skupno:	64.583	59.320	92	516.664	494.567	96

Letošnja proizvodnja jekla v osmih mesecih je na Jesenicah za 3529 ton večja od lanskoletne v enakem obdobju, na Ravnah za 2325 ton manjša, edino v Storah je zaradi nove elektro peči izdatno večja, in to več kot dvakrat večja, saj je bila lani le 22.551 ton. Zaostanek za kumulativnim načrtom znaša v vseh treh železarnah že 22.097 ton, kar je tretjina mesečnega linearnega načrta in v preostalih štirih mesecih letošnjega leta tega zaostanka praktično ni več mogoče ujeti.

in razvoja v bodoče. Težave in ovire, ki jih ne manjka, nas ne smejo zadržati. Ničesar nam ne more preprečiti našega vsestranskega nadaljnjega razvoja, ki nam zagotavlja lepšo perspektivo jutrišnjega dne.

Tako zastavljeni nadaljnji razvoj Železarne Ravne pa ne bo samo naš, temveč hkrati tudi razvoj kraja, občine ter regije. In končno, tudi prispevek k še hitrejšemu razvoju vse naše socialistične domovine.

Blagovna proizvodnja — železarne (v tonah)

Železarna	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Jesenice	31.240	31.794	102	249.920	250.937	100
Ravne	11.178	11.087	99	89.424	84.435	94
Store	13.411	12.388	92	107.288	96.289	90
Skupno:	55.829	55.269	99	446.632	431.661	97

V prvih osmih mesecih lani je znašala blagovna proizvodnja 434.570 ton in je bila za 2909 ton večja od letošnje v enakem obdobju. Samo v železarni Store je letošnja blagovna proizvodnja za pribl. 1% večja od lanskoletne, na Jesenicah in na Ravnah pa je manjša. Pri predelovalcih je mesečna izvršitev blagovne proizvodnje v avgustu pribl. na istem nivoju, kot je bila meseca julija, oziroma je za 67 ton večja.

Blagovna proizvodnja — predelovalci (v tonah)

Delovna organizacija	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Veriga	1.100	1.208	110	8.800	8.569	97
Plamen	750	602	80	6.000	5.334	89
Tovil	129	118	91	1.032	1.002	97
Žična	1.135	463	41	9.080	6.262	69
Skupno:	3.114	2.391	77	24.912	21.167	85

V primerjavi s proizvodnjo v osmih mesecih lani je letošnja proizvodnja za 153 ton večja od lanskoletne. Večji zaostanek za lansko proizvodnjo ima samo Žična Celje, t. j. 7%, Plamen Kropa zaostaja manj kot za 1%, v Verigi Lesce in Tovilu Ljubljana pa so letos proizvedli več kot lani.

Blagovna proizvodnja Slovenskih železarn (v tonah)

	Mesečni načrt	Mesečna izvršitev	%	Kumulat. načrt	Kumulat. izvršitev	%
Železarne	55.829	55.269	99	446.632	431.661	97
Predelovalci	3.114	2.391	77	24.912	21.167	85
Skupno:	58.943	57.660	97	471.544	452.828	96

Podatki o eksterni realizaciji v mesecu avgustu so za vse tri železarne ugodni in nad načrtovano vrednostjo. Pri predelovalcih je skupen uspeh sicer 102%, vendar medtem ko sta Veriga in Plamen precej presegla načrtovano vrednost in je Tovil na načrtu, Žična zaostaja za 16% za načrtovano vrednostjo.

Količinski obseg načrtovanega izvoza izvršujemo v Slovenskih železarnah z 99%, vrednostni načrt pa 92%.

PROBLEMATIKA PO DELOVNIH ORGANIZACIJAH

ZELEZARNA JESENICE

Vzrok za to, da program proizvodnje ni bil dosežen, pripisujejo povečani odsočnosti z dela zaradi dopustov, veliki vročini, ki vpliva negativno na delo predvsem v vročih obratih,

razen tega je bilo več okvar, ki so neposredno vplivale na proizvodne uspehe.

TOZD — talilnice

Zaradi slabega ognjeodpornega materiala je obratovala SM-peč 06 enajst dni manj, kot je bilo predvideno. Namesto te peči je obratovala peč z manjšo kapaciteto in je temu primerno tudi manjša proizvodnja. Velike težave so imeli zaradi neustrezne kvalitete sintermagnezita pri vzdrževanju dna peči. Popravila dna so se časovno podaljšala, kar je tudi neposredno vplivalo na proizvodni uspeh. Dodatna težava je nastala še zaradi povečanih zastojev na vlagalnih strojih.

TOZD — valjarne

Težave v jeklarni so se odrazile v delu valjarn, ker so dobili v valjarni bluming zaradi izpadle proizvodnje jekla tudi manj vročega vložka. Nepredvideni remont globinske peči in večja okvara na generatorju v strojni bluminga sta nadaljnja vzroka za nižjo proizvodnjo valjarn, predvsem bluminga.

TOZD — hladna predelava

V žičarni so malo zaostali za načrtovano proizvodnjo zaradi pomanjkanja delovne sile. Enak problem so imeli tudi v elektrodnem oddelku in žebeljarni. V žebeljarni jim je primanjkovala ustrezna žica za vložek, zaradi mehanskih okvar na strojih so imeli več zastojev kot običajno. V celoti je pa TOZD — hladna predelava presegla načrtovano blagovno proizvodnjo za 5,5%.

ZELEZARNA STORE

Skupna proizvodnja je znašala 20.050 ton in blagovna 12.388 ton ter so operativni načrt skupne proizvodnje izvršili 100% in blagovne proizvodnje 102%.

TOZD I

Presegli so operativni načrt skupne in blagovne proizvodnje. V jeklarni izvršitev operativnega načrta ni tako slaba, kot to prikazuje naša tabela o izvrševanju linearnega načrta. Izvršili so namreč načrtovano popravilo SM-peči, kar bistveno menja prikaz izvrševanja načrta po linearnem programu, pri katerem je letna načrtovana proizvodnja razdeljena enakomerno na vseh 12 mesecev.

Proizvodnjo surovega železa so kljub redukcijam električne energije presegli.

V SM jeklarni niso dosegli mesečnega načrta proizvodnje zaradi manjše izrabe kolektorskega časa, kot so predvidevali. Remont je trajal od 4. do 26. avgusta.

V elektrojeklarni je bila večja okvara na nosilcu elektrod in dveh bakrenih tokovodnikih. Zaradi te okvare je elektro peč stala 3 dni oziroma so izgubili okoli 600 ton proizvodnje. V stari valjarni mesečnega načrta proizvodnje niso dosegli zaradi pomanjkanja delovne sile in neugodnega asortimenta proizvodnje.

TOZD II

V livarni I so za teden dni podaljšali kolektivni dopust v livarni valjev, ker ni bil pravočasno končan remont 40-tonskega žerjava. Mesečnega načrta proizvodnje niso dosegli. Glavni problem livarne I je še vedno pomanjkanje delovne sile. V livarni II na novi liniji z avtomatom za brezokvirno izdelavo kalupov še niso dosegli predvidene količine in zato tudi niso dosegli operativnega načrta proizvodnje obrata.

V obdelovalnici mesečni načrt ni bil dosežen, ker so na delu proizvodov potrebna manjša popravila in dodelave. Zaostanek, ki je nastal v mesecu avgustu, bodo nadoknadili v septembru.

Po izbiri

»Odkod pa imaš to novo žensko kolo?« je vprašal Janez.

»No, ko sem jo objel, se je stisnila k meni in rekla, da si lahko vzamem, kar želim,« je odvrnil Miha, »pa sem vzel kolo.«

SINDIKALNE VESTI

Razgibanost dogajanj je tako raznolika, da ji je težko slediti. Enakovrednosti pri obravnavanju vse problematike našega delovnega človeka ni več mogoče zagotoviti. Zato smo se morali tudi v sindikalnih organizacijah z nekaterimi problemi (reorganizacija, rekreacija, letni dopusti, družbena prehrana) spoprijeti odločneje. Ugotoviti moramo, da je sklepe in stališča, ki imajo popolno podporo v kolektivu, zelo težko skrojiti tako, da bi imeli pravnje obratnike za vse. Ker pa je konfekcijska proizvodnja namenjena za poprečne JUS državljane, to se pravi za večino, bi morali tudi v našem kolektivu prisluhniti holi-ntju, predvsem pa potrebam večine.

Vodstva sindikalnih organizacij potrebujejo širšo podporo članstva pri prizadevanjih za:

- ureditev družbene prehrane,
- pridobitev potrebnih rekreacijskih objektov,
- urejevanje in organizacijo letovanja v sodobnejših objektih.

Te naloge, o katerih je že govor tudi v uvodniku, bomo lahko uresničili ne samo z moralno podporo, temveč tudi z odločnim za, ko bomo govorili (če bomo lahko) o razdeljevanju dohodka za leto 1974.

Letovanje v letu 1975

V prejšnji številki smo lahko prebrali razmišljanje tov. Dežmana o letovanju v prihodnjem letu. Ideja ni nova, niti ni slaba za tiste, ki so že videli Slovensko primorje, Istro in Kvarner. Sindikat je v letošnji sezoni uspel dobiti proste kapacitete na Rabu (železarna Store), v Crikvenici in v Biogradu (železarna Jesenice). Kljub tem povečanim možnostim pa v splošnih službah še daleč niso mogli za letovanje v Portorožu vpisati vseh prosilcev. Gneča pri vpisovanju je iz leta v leto večja. Ob široki izgradnji in modernizaciji počitniških domov in naselij smo se mi ves čas, zadovoljni sami s seboj, samo nasmihali, naredili ali uredili pa nič. Danes je počitniški dom železarne Ravne v Portorožu žalosten primerek otroka številne družine, ki si je zaradi neskrbnega očene moral prezgodaj iti služiti kruh. Da pa oče le ne bi bil preveč ožigosan, je sinu v odsotnosti kupil nov gvant, ki ga je kazal ob obiskih patronažne službe.

Tako se je zgodilo tudi našemu domu v Portorožu. Ker smo že pred časom sprevideli, da ima premajhno in že vso razčepano obleko, da ima pokrivalo le še vlogo senčnika, smo mu v elegantni krojačnici naročili nov krog. Ker pa je bil to le neznamen izdatek v primerjavi z nakupom blaga in angažiranjem krojača, smo naenkrat ostali zadovoljni z idejo. Ampak ne vsi oziroma vsaj večina ne! Projekt za novi del počitniškega doma v Portorožu in adaptacijo starega dela (sedanji del nad kuhinjo in jedilnicama) predvideva 143 sodobnih ležišč, postavljenih v obremljene sobe. V novo zgrajenem delu bodo sobe imele lastna stranišča in tuše. Celoten objekt s sodobno kuhinjo, jedilnico, recepcijo in urejeno okolico s parkirnimi prostori in igrišči bo imel videz in urejenost »B« kategorije. Če bomo pričeli hitro podirati in graditi, najbrž ne bomo dali zanj

več kot 12.000.000 din (stara milijardo in 200 milijonov). Slejkoprej pa bomo morali dati, kajti tak, kot je, tam ne more več biti, prodati ga pa bi bilo družbeno neodgovorno.

V imenu delavcev zahtevamo, da se z deli v Portorožu prične čimprej, najkasneje pa do 1. marca 1975. Ker pa to pomeni, da v letu 1975 v domu ne bomo mogli letovati, je treba že danes misliti na aranžmaje po vzorcu turističnih paketov v Istri in Kvarnerju pa tudi navzdol ob obali. V letni sezoni 1976 želimo in hočemo letovati v lepšem, predvsem pa udobnejšem ambientu.

To pa še ni vse. Z izgradnjo počitniškega doma ZP SŽ na otoku Krku bomo z našo soudeležbo pridobili 80 ležišč v dvo- in štiriposteljnih sobah. Zaokroženo bi tako naše podjetje razpolagalo z okoli 230 ležišči, kar je, če upoštevamo le 3-mesečno letno sezono, okoli 20.700 nočitev ali drugače povedano, dobrih 600 sodelavcev s svojimi družinskimi člani bo lahko po 10 dni letovalo v lastnih kapacitetah. To pa je v primerjavi s sedanjimi zmogljivostmi kar trikrat več.

Družbena prehrana ali po domače topla in hladna malica je še vedno in tudi še nekaj časa bo predmet negotovanja in kamen spotike. Veliko zunanjih poznavalcev te vrste organizirane prehrane ne more verjeti, da nimamo lastne kuhinje oziroma lastnega obrata družbene prehrane. Tudi mi sami se znamo temu čuditi. **Morali** bomo resneje pristopiti k reševanju tega problema.

Ker smo že zgradili novo upravo oziroma zgradbo priprave proizvodnje, bi morali resno razmisliti o lokaciji nove sodobne kuhinje in restavracije na mestu sedanje uprave. Če bo to objekt, ki bo lahko oskrboval z malicami tudi vso zgornjo Mežiško dolino, je njegova upravičenost še večja (obenem pa ob iskanju sofinancerjev manjša možnost realizacije). Preden pa bi se zares odločili za takšno nemajhno vlaganje, bi takoj pričeli iskati možnosti sodelovanja z bodočo ravenko Namo, ki bi nadomestila našega dosedanjega dobavitelja »Merx«. Izgradnja nove jedilnice na območju TOZD II pa je potreba, ki jo bomo morali uresničiti. Zagotovila, ki jih je sindikat dobil od odgovornih delavcev, odpirajo možnost izgradnje nove jedilnice že v letu 1975.

Iz naših TOZD

Z ZASEDANJA DS TOZD METALURŠKE PROIZVODNJE

V septembru — 16. 9. 1974 — je bilo I/7-7 zasedanje DS TOZD metalurške proizvodnje. Pod prvo točko dnevnega reda je bila podana obrazložitev realizacije sklepov zadnjega zasedanja delavskega sveta in informacija službe za razvoj o izvajanju investicijskih del v posameznih obratih TOZD metalurške proizvodnje v letošnjem in prihodnjem letu.

Vsebinske te informacije:

V pristanu

Ob vseh teh potrebah, ki pa niso majhne in bodo od nas zahtevale precejšnjo mero preudarnosti, pa ne smemo pozabiti na obljubljenih 2.400.000 din za novo telovadnico pri OŠ »Prežihov Voranc« na Ravnah, ki smo jih s sklepom DSP že zagotovili. Dolgo smo morali čakati, da so na gradbišču telovadnice zagrmeli buldožerji. Sicer pa je pri nas že navada, da zemeljska dela najraje delamo jeseni ali pozimi. Uspemo pa skoraj vedno!

Ker se nam izgradnja sodobnega avtomatičnega kegljišča vse bolj odmika (lahko trdimo, da bi kljub vse večjemu poudarku rekreaciji v naravi bilo kegljišče najbolj obiskan rekreacijski objekt), smo prek uprave podjetja zahtevali ponovno usposobitev in modernizacijo kegljišča v Domu železarjev (morali bi spremeniti ime), ki jo je že leta 1972 Merx za trdno obljubil.

Poleg omenjenih akcij pa smo v sindikatih budno spremljali predkongresno aktivnost. Kongres bo pred vse člane sindikata postavil nove naloge, ki bodo morale najti prostor v že začrtanih in sprejetih programih.

Lojze Janežič

Livarna

Pripravlja se projekt za jeklolivarno II, nadaljevalo se bo odpraševanje, lakirnica v čistilnici je v končni fazi izdelave in v septembru bo še položen tlak, za modelno mizarno se pripravlja dokumentacija za predstavitev lakirnice v zgornjo etažo.

Topilnica

V novi topilnici že obratuje odpraševalna naprava. V obratovanju je že tudi 10 t novi mostni žerjav. Za obrate stare topilnice se pripravlja projekt za rekonstruk-

cijo — predstavitev 5 t elektro peči, postavitev bunkerjev za metalne in nemetalne dodatke, nabava šaržirnih naprav in odpraševanja. Za oddelek EPŽ se pripravljajo dokumentacija za 600 mm kristalizator.

Valjarna

Še letos bo postavljena hala za prvo etapo predvidene rekonstrukcije adjustaže, nadalje ravnalni stroj, boksi za skladiščenje polfabrikatov — gredic — in uredila se bo valjarska čistilnica. V oktobru — novembru sledi rekonstrukcija velikega ogrodja srednje proge. Dela pri rekonstrukciji adjustaže potekajo po projektu rekonstrukcije, kot ga je sprejel DS podjetja. Pripravlja se tudi projekt za postavitev fine proge (v novo halo). Pripravlja se konkretna dokumentacija za predstavitev garderobnih prostorov. Zemeljska dela za nove garderobe se bodo pričela spomladi.

Kovačnica

Rekonstrukcija kovaške žarilnice se nadaljuje in bo po projektu končana spomladi prihodnjega leta. Naročena je velika krožna žaga ter se pripravljajo dokumentacija za novo avtomatiko 1800 t stiskalnice, izvršena je bila klimatizacija žerjavskih kabin. V septembru — oktobru se bo postavil nov krčilni stroj.

Jeklovlek

Lužilnica bo predvidoma pričela poskusno obratovati decembra — januarja. Postavile so se dve peči za svetlo žarjenje — pričetek obratovanja se predvideva konec septembra. Proti koncu prihodnjega leta bo pričel obratovati veliki vlečni in brusilni stroj. Oktobra letos se prične načrtovati KARE za novi jeklovlek, ki bo v podaljšku lužilnice.

V jeseni se prične z zemeljskimi deli za nov kemijski laboratorij in bo gotov v letu 1976. I. del prizidka jeklolivarne bo dan v uporabo (vključno z garderobo) letos za 29. november. Za drugi del prizidka je gotova dokumentacija, vendar še ni zagotovljenih sredstev. Zamenjava, popravila, nabava osnovnih sredstev v manjšem obsegu se financira iz sredstev, namenjenih za tekoče investicijsko vzdrževanje.

V razpravi o investicijskih delih je bilo poudarjeno, da nam ob tako velikem obsegu in uspešnem izvajanju novih investicij manjka načrtna kadrovska politika. Izražena je bila bojazen, da ne bo moč uspešno izkoriščati novih agregatov, če ne bomo že sedaj vzgajali in pridobivali zato primerne strokovnega kadra. Že zdaj nam primanjkuje vseh profilov strokovnega kadra za obstoječo proizvodnjo. Poudarjeno je bilo, da je treba obstoječi kader obdržati ter načrtno vzgajati strokovni kader, predvsem delavce za kvalificiranje metalurške poklice.

Pod drugo točko je delavski svet obravnaval rezultate poslovanja TOZD metalurške proizvodnje za prvo polletje 1974. Uvodno poročilo je podal direktor TOZD metalurške proizvodnje ing. Dobovišek.

Navajam povzetek iz njegovega poročila:

Topilnica je dosegla le 98,2 odst. planirane količinske proizvodnje. Tudi kvalitetni asortiman ni bil dosežen predvsem zaradi povečanega izmečka in pomanjka-

nja ferolegur. Padla je tudi produktivnost. Poleg objektivnih vzrokov — pomanjkanje ferolegur, električne energije, nastopa v topilnici občutno pomanjkanje delovne sile, in to ne po staležu, ampak po prisotnosti na delu. Pomanjkanje delovne sile premajhna delovna in tehnološka disciplina so glavni vzrok povišanja izmečka proti prvemu polletju 1973. Poslovni rezultat v prvem polletju ni zadovoljiv, čeprav je v prvih mesecih bil ugoden.

Pozneje so naraščali proizvodni stroški, izdelovalo se je manj jekla, kar je med drugim začelo kvariti poslovni uspeh topilnice. Tudi v juliju je bilo po planu izdelanega premalo jekla, zato se je poslovni rezultat še poslabšal. Topilnica mora delati z manj izmečka in nekurantne proizvodnje, povečati proizvodnjo, skrajšati zastoje, znižati proizvodne stroške in poostri delovno ter tehnološko disciplino.

Livarna je dosegla le 89,2 odst. skupne planirane proizvodnje oz. 92,1 odst. direktne prodaje. Produktivnost na zaposlenega je enaka kot lani v prvem polletju. Livarna močno zaostaja za planirano proizvodnjo, kar ima posledice v neizvrševanju planiranih obveznosti do kupcev. Zato mora v akcijo za povišanje tonske proizvodnje. Z večanjem proizvodnih stroškov ni več garancije za akumulacijo v tem obratu, čeprav je poslovni rezultat za prvo polletje 1974 zadovoljiv. Že za mesec julij izkazuje negativno proti planiranemu rezultatu. Zato mora livarna takoj pričeti akcijo za večjo tonsko proizvodnjo pri obstoječem asortimanu, znižanje izmečka — saj se občasno izkazuje izredno visok procent zaradi nepazljivosti in akcijo za znižanje proizvodnih stroškov na celotnem področju proizvodnje.

Valjarna je dosegla skupno proizvodnjo le 95,5 odst. Plana proizvodnje ni dosegla zaradi preveč in predolgih zastojev. Produktivnost je padla za okoli 4—5 odst. na zaposlenega na mesec proti prvemu polletju 1973. Valjarna ni dosegla planirane akumulacije. Dosegla je le stopnjo 4,05 odst. dobička, namesto 6,13 odst. Tudi v juliju se je stopnja akumulacije še zmanjšala, kar je za valjarno zelo negativno. Takoj je treba začeti z akcijo za večjo proizvodnjo, zmanjšanje zastojev in zmanjšanje proizvodnih stroškov. Težave zaradi pomanjkanja delovne sile niso bistveni vzroki za nedoseganje planiranja akumulacije.

Kovačnica kljub objektivnim težavam v prvih treh mesecih letošnjega leta zelo dobro posluje. Proizvodni in finančni kazalci so pozitivni, zato je finančni rezultat temu ustrezen, saj je preseglala planirano akumulacijo s 5,93 odst. Direktor inž. Dobovišek je zaželel obratu kovačnice, da še naprej dosega tako dober poslovni rezultat.

Jeklovlek je dosegel skupno proizvodnjo le s 73,2 odst. proti planirani. Produktivnost se je znižala za 1,99 odst. proti prvemu polletju 1973. Na padec produktivnosti verjetno vpliva sprememba proizvodnega asortimana. Jeklovlek ima občasno prevelike zaloge vložnega materiala, kar znižuje akumulacijo.

Kljub pomanjkanju delovne sile in nedoseganju plana tonske proizvodnje je jeklovlek s spremembo proizvodnega asorti-

mana že presegel planirano akumulacijo za prvo polletje 1974. Tudi za drugo polletje se kažejo ugodni rezultati.

Skupno v prvem polletju TOZD metalurške proizvodnje ni dosegel planirane akumulacije oz. dobička in julijski rezultat slabšega poslovanja v topilnici, livarni ter valjarni zmanjšuje stopnjo akumulacije za celoten TOZD. Izrecno je poudaril, da je poleg takojšnje akcije za višjo proizvodnjo in produktivnost treba voditi energično borbo za izboljšanje delovne in tehnološke discipline. Poudaril je, da se mora delovna in tehnološka disciplina zaostri tako pri strokovnem kadru in naprej prek direktnih proizvajalcev.

V razpravi je bilo iznesenih nekaj kritičnih pripomb glede na politiko pridobivanja delovne sile, predvsem kvalificiranja kadra. Premalo odgovorno se rešujejo poleg politike osebnih dohodkov še socialne potrebe za mlade delavce in novo delovno silo. Poudarjeno je bilo, da je tudi pri obstoječem kadru veliko premalo delovne in tehnološke discipline.

Iz podanega uvodnega poročila in razprave je delavski svet sklenil, da se mora na enem od prihodnjih zasedanj delavskega sveta podjetja obravnavati obstoječa kadrovska problematika, izdelati načrt akcije, kako obdržati kader in izdelati kratkoročni in dolgoročni plan izobraževanja in zaposlovanja. Obratovodje in vodje služb morajo bolj učinkovito izvajati akcijo izboljšanja delovne in tehnološke discipline po akcijskem programu, ki so ga (vsak za svoj obrat po zadolžitvi direktorja TOZD) izdelali v juliju letos. Nadalje je delavski svet obravnaval vsebino predloga samoupravnega sporazuma o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v Sloveniji oz. občini, ter da bi TOZD oz. železarna pristopila k temu sporazumu.

Po uvodni obrazložitvi in krajši kritični razpravi je bil sprejet sklep, da delavski svet TOZD metalurške proizvodnje soglašajo, da železarna kot celota pristopi k samoupravnemu sporazumu o oblikovanju in izvajanju štipendiranja učencev in študentov v Sloveniji oz. občini Ravne, vendar s pripombo, da se naj v en člen vnese kot dopolnilni odstavek, da lahko TOZD oz. OZD dodeljujejo višje štipendije za delficitarne poklice (metalurgi).

Za predstavnika, ki bo v skupni komisiji občine Ravne zastopal interese TOZD metalurške proizvodnje, je bil imenovan inž. Macur Vlado. Namreč štipendijsko politiko po tem družbenem dogovoru bo urejala skupna komisija na nivoju občine. Delavski svet pooblašča delavski svet podjetja, da v imenu TOZD sprejme sklep, da železarna pristopi k samoupravnemu sporazumu o štipendiranju učencev in študentov, če bo dopolnjen s podanim predlogom za dopolnitev.

Delavski svet je tudi obravnaval predlog družbenega dogovora skupščine občine Ravne, da se naj v bodoče (od 1. avgusta letos) področje financiranja potreb splošnega ljudskega odbora ureja s samoupravnim sporazumom. V uvodni obrazložitvi je bilo pojasnjeno, da TOZD oz. OZD po predlogu sporazuma prevzemajo obveznost prispevka za potrebe SLO po stopnji izračuna 0,21 odst. od bruto OD. Ta prispevek se odvaia od dohodka kot družbeni dajatev. Delavski svet je podal soglas-

je, da železarna pristopi k samoupravnemu sporazumu o financiranju SLO na območju občine Ravne.

Delavski svet je sklenil, da se razpiše prosto vodilno delovno mesto št. 10901 šef prodajne službe TOZD metalurške proizvodnje. Zaradi smrti sodelavca Alojza Breznikarja, ki je opravljal delo vodje prodajne službe, je to delovno mesto sedaj nezasedeno oz. prosto. Zaradi pomembnosti prodajne službe pa ne more ostati dalj časa nezasedeno. Ker je to vodilno delovno mesto TOZD metalurške proizvodnje, je v pristojnosti delavskega sveta, da imenuje delavca — kandidata za vodjo prodajne službe.

Za opravo razpisa in pripravo predloga za imenovanje kandidata na razpisano delovno mesto je bila imenovana tričlanska komisija v sestavi:

Kovačič Stanko, predsednik, Miklavčič Marica, član, Matitz Jože, član. Komisija mora do 10. 10. 1974 opraviti razpis in pripraviti poročilo ter predlog za imenovanje kandidata na razpisano delovno mesto.

Delavski svet je odobril bonifikacijo v vrednosti DM 937,83 zahodnonemški firmi Hagesta Schwerte na podlagi reklamacije, ker smo temu naročniku dobavili valjane palice izven tolerance. Dalje je bil odobren odpis v vrednosti 8903,32 Sch avstrijski firmi Rudolf Schmidt iz Beljaka zaradi treh reklamacij, ker smo imenovani firmi odposlali in zaračunali višjo težo odlitkov, kot pa je bila stvarna. Tudi zahodnonemški firmi MAN iz Münchna je bil odobren odpis v vrednosti DM 2830,42. Tej firmi dobavljamo konzole, ležaje — odlitke v surovem stanju. Kupec je reklamiral tiste odlitke, ki dimenzijsko odstopajo oz. je dimenzijska odstopanja kupec sam popravil in nam zaračunal popravilo.

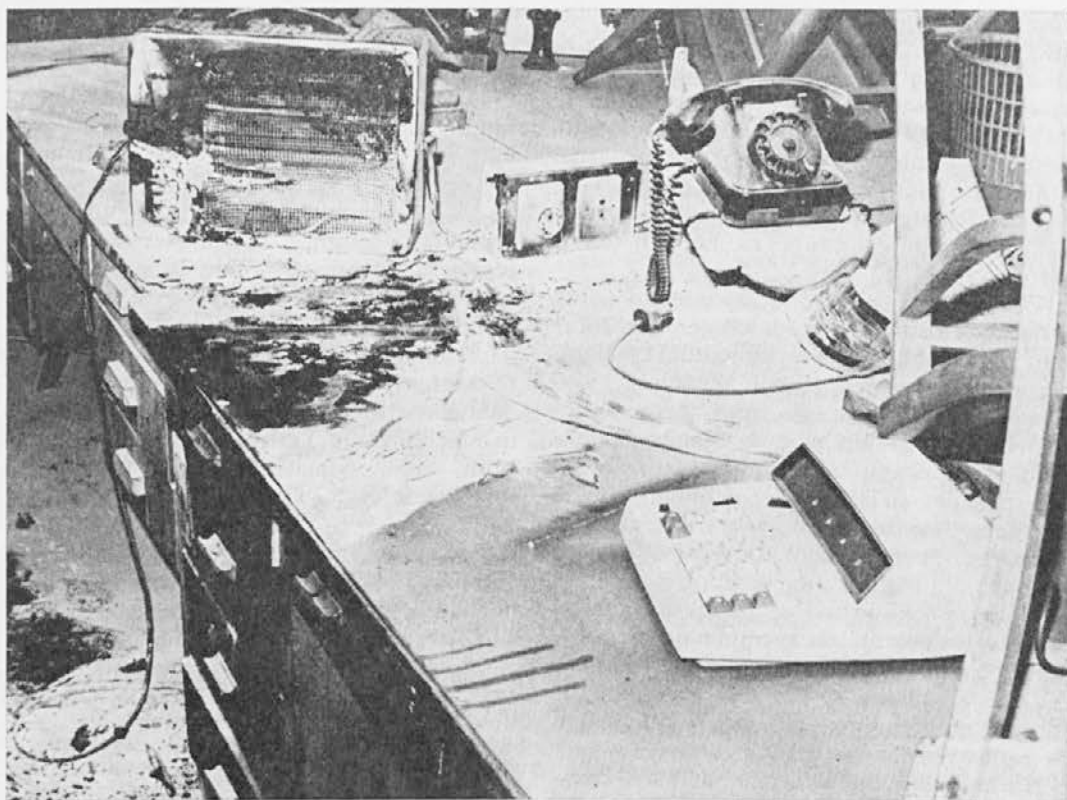
Delavski svet je tudi sklepal o predlogu komisije za ugotavljanje kršitve delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov, da se naj delavcu Jožetu Voda, ki je bil zaposlen v obratu topilnice, odvzame lastnost delavca s 16. 9. 1974. Imenovani delavec je letos 16-krat neopravičeno izostal z dela. Kljub temu da mu je bil izrečen vzgojni ukrep opomin zaradi neopravičenega izostajanja z dela, ni vzgojno vplival na imenovanega delavca, ampak je še naprej neopravičeno izostajal z dela. Komisija je utemeljila predlog tudi s tem, da je imenovani delavec zelo neresno jemal prisotnost na delu. S tem ko je neopravičeno izostajal z dela, je obratu topilnice povzročal določeno materialno škodo in težave v tehnološkem procesu.

Na predlog iste komisije, je delavski svet sklenil, da se ustavi postopek zoper delavca Ivana Šulerja II., zaposlenega v livarski čistilnici, za povrnitev 10-odst. materialne škode. Postopek se ustavi zato, ker ni bil pravilno izveden. Izrečeni vzgojni ukrep opomin pa ostane v veljavi. Proti imenovanemu delavcu je bil uveden postopek, ker je brez dovoljenja in šoferskega izpita vozil villičar ter iz nepazljivosti povzročil 1500 din materialne škode.

F. L.

S SEJE DELAVSKEGA SVETA TOZD MEHANSKE OBDELAVE

Po skoraj dvomesečnem samoupravnem sestrstvu se je DS TOZD MO ponovno sestala na 6. redni seji, ki je bila 12. septem-

V jesenskih dnevih se grejemo tudi z električnimi pečicami. Če pa jih po uporabi samo ugasnemo in ne v redu izklopimo, se lahko zgodi, kar nam kaže slika iz obračuna mehanične. Ne previdnost na srečo ni imela prehudih posledic, a je resen opomin za naprej

bra 1974. V skladu s sklepi prejšnje seje je bila sedanja v popoldanskem času. Prisostvovali so ji — kar naj bi bila v bodoče stalna praksa — tudi delegati TOZD MO v delavskem svetu podjetja. Glede na to, da je med 5. in 6. sejo preteklo precej časa, se je nabralo mnogo gradiva, vsebovanega v sedmih točkah dnevnega reda. Pokazalo se je, da preobsežen dnevni red utruja. Uro, dve se še aktivno sodeluje, potem je konec. Tako se navadno zadnji dve ali tri točke kar mimogrede — slabo obdelane — spustijo skozi. To pa je seveda vse prej kot pravilno in v bodoče naj ne bi bilo več tako.

Kot prva in res dosledno obdelana točka dnevnega reda zadnje seje je bilo obravnavanje poslovanja TOZD MO v prvem polletju tega leta. Ugotovljeno je bilo, da je poslovni rezultat za TOZD kot celoto relativno ugoden, kljub temu da zelo zastajamo v fizičnem obsegu proizvodnje. Pri tem je posebno problematičen obrat industrijskih nožev, za katerega so bili tudi predlagani posebni ukrepi in sprejeti ustrezni sklepi. DS TOZD MO je na predhodni, junijski seji sklenil da je treba storiti maksimalne napore, da bi mesečna proizvodnja v tem obratu dosegla 50 t. Kolikor se to ne zgodi, grozi izguba nekaterih tržišč, kar bi imelo za obrat nožev in TOZD kot celoto posledice. Za sedaj je bilo ugotovljeno, da se ta sklep ni realiziral. Vzroki so različni. Nezadostna oz. nepravočasna preskrba z materialom od TOZD metalurške proizvodnje, dimenzijsko neprimeren vložek, vložek, ki ne ustreza zahtevani kvaliteti, pomanjkanje določenih orodij, itd., nadalje večje število mladih delavcev, ki še ne dosegajo zadovoljivih rezultatov, žensk in invalidov, medsebojni odnosi in še mnogo tega. Torej, objektivni in subjektivni vzroki. Namen seje ni bil sekanje glav, temveč ugotovitev vzrokov

in iskanje za takšno stanje sprejemljivih rešitev. Sprejet je bil sklep, da se imenuje komisija v sestavi: Jože Geršak, dipl. inž., direktor TOZD MO (občasno), Vinko Zatler, delovodja v obratu ind. nožev, Maks Večko, dipl. inž., obratovodja kalilnice, Ivan Tratnik, vodja zborov delovnih ljudi ind. nožev, Tone Pratnekar, dipl. inž., šef proizvodnje, Alojz Knez, dipl. inž., obratovodja ind. nožev.

Komisija je bila formirana za pomoč pri organiziranju proizvodnje v obratu industrijskih nožev. Ta komisija bo dnevno obravnavala proizvodno problematiko ter imela pooblastila za dajanje odredb brez omejitve v skladu z zakonskimi določili in drugimi normativnimi akti; s tem da bo na prihodnjih sejah delavskega sveta podajala delavskemu svetu poročila o rezultatih svojega dela.

Sklenjeno je bilo tudi, da se za dosego boljše organizacije in tehnološke priprave proizvodnje ter boljšega izkoriščanja delovnega časa in proizvodnih sredstev v vseh obratih vsakodnevno sklicujejo operativni sestanki, ki jih sklicuje in vodi obratovodja.

Poleg navedenih je DS sprejel tudi sklep, s katerim predlaga delavskemu svetu TOZD metalurške proizvodnje, da na prihodnji seji analizira izpolnjevanje obveznosti do TOZD mehanske obdelave, ki izvirajo iz določil samoupravnega sporazuma o združevanju. Sprejet je bil tudi sklep o apelu na nabavno službo železarne, da ažurneje realizira naročila za trdo kovino in druga orodja, ki jih naročamo iz uvoza.

Analiza stanja po posameznih obratih je ugotovila, da imamo zlasti v obratu strojev in delov močno iztrošeni strojni park. Ker se v preteklosti temu problemu ni posvečalo dovolj pozornosti, je stanje sedaj takole: imamo še čez 180 starih, že amor-

tiziranih strojev, ki visoko produktivnost izključujejo. Od teh je približno 70 takih, ki se jih sploh ne splača več vzdrževati. Kolikor ne bodo storjeni odločni ukrepi za nabavo novih strojev, se bomo v doglednem času znašli v zelo kritični situaciji. DS TOZD MO je zavzel sklep, da naj se v bodoče vsa razpoložljiva amortizacija (ali vsaj večji del) uporabi za nabavo novih strojev.

V nadaljevanju se je DS odobril odpis določenih osnovnih sredstev ter bonifikacija firmi MAN, v vrednosti 2.711,80 DM. Bonifikacija je pogojena z MAN reklamacijo 91 vzmeti in je bila upravičena.

Predmet obravnave zadnje seje sta bila tudi samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v občini Ravne na Koroškem in samoupravni sporazum o financiranju splošnega ljudskega odpora na območju občine Ravne. Sprejeta sta bila sklepa, s katerima se pooblašča delavski svet železarne, da sprejme sklep, s katerim bo naša železarna pristopila k obeh sporazumoma. O pomenu teh sporazumov tu ne bomo govorili, ker je bilo o tem že zadosti rečenega.

Na koncu je bil soglasno razrešen dosedanj predsednik delavskega sveta tov. Edo Kričej, ki začasno odhaja iz železarne. Za novega predsednika je bil na predlog družbenopolitičnih organizacij izvoljen Ivan Gostenčnik IV. iz obrata pnevmatičnih strojev.

J. D.

S SEJ IZVRŠNEGA SVETA SO RAVNE

Poprečno ugodno gospodarjenje v I. polletju 1974

Po podatkih SDK so organizacije združenega dela v ravenski občini nasploh v prvi polovici letošnjega leta gospodarile dobro kljub inflaciji. V primerjavi z lanskim letom je svoj položaj bistveno izboljšal rudnik Mežica. To je v veliki meri za sluga višjih cen za svinec na domačem in svetovnem tržišču, pa tudi vse večje finalizacije izdelkov. Nasprotno pa je železarna v primerjavi z istim obdobjem lani nazadovala. Ker železarna svoje osnovne surovine uvaža, so jo močno povišane cene zelo prizadele.

Čeprav polletni rezultati še ne morejo pomeniti zanesljive napovedi za vse leto, pa v celoti z doseženim ne moremo biti zadovoljni, ker polagoma zaostajamo za razvojem SRS. Tokovi nelikvidnosti, ki se v delu države že pojavljajo, nas sicer še niso dosegli, moramo pa se pripraviti na obrambo pred njimi.

Predraga stanovanjska gradnja

Cene naših dveh gradbenih podjetij, ki se gibljejo za kvadratni meter stanovanjske površine med 4200 in 4600 din, kmalu pa naj bi narasle na 4500 do 5000, so se zdele članom izvršnega sveta ob podatku, da stane v Ljubljani 1 m² 4.0005 din, odločno previsoke. Na to mnenje ni vplivalo niti pojasnilo, da je v Ljubljani gradnja betonska, pri nas pa klasična, in še manj dejstvo, da je tam kot tu v ceno vključena komunalna ureditev, saj naša gradbena podjetja zaenkrat po tej plati bremenimo minimalno.

Prav tako bo treba poskrbeti, da se bo denar, ki ga podjetja vplačujejo v solidar-

nostni sklad za gradnjo stanovanj, čim hitreje obračal, da mu ne bo zaradi inflacije padala vrednost.

M. K.

SEMINAR V ČRNI

Komite občinske konference ZKS Ravne na Koroškem je pripravil 12., 13. in 14. septembra seminar za sekretarje in druge partijske delavce v hotelu Planinka v Črni na Koroškem. Seminar, ki spada v sklop idejnopolitičnega in akcijskega usposabljanja aktivistov ZKS v občini, je bil sestavljen iz naslednjih tem:

Marksistični pogled na religijo, cerkev in klerikalizem. Ta uvod v razpravo, ki je bila zelo konstruktivna, je podal tov. Franc Šali, član IK predsedstva CK ZKS.

Tov. Ivan Bošnik, sekretar MS ZKS za Koroško, je udeležence informiral o mednarodnih vprašanjih in o nekaterih vidikih sovražne dejavnosti v Jugoslaviji.

O konkretnih nalogah komunistov pri uresničevanju ustave v TOZD, KS in SIS

v občini je govoril tov. Ivan Žagar, ki je zelo izčrpno in dosledno nakazal, katerih nalog bi se morali komunisti najprej lotiti v TOZD, da bi se samoupravljanje razvijalo v skladu z ustavo in resolucijami VII. ter X. kongresa.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Ciril Vidrih je govoril na temo: politika ZKS o zmanjševanju neupravičenih socialnih razlik. Mlade je predvsem zanimala politika ZK o vlogi mlade generacije v naši družbi ter konkretne naloge mladih komunistov, o čemer je govoril tov. Gino Krauberger, predsednik občinske konference ZSMS. O podobni temi je govoril tudi tov. Franc Lesnik, sekretar OK ZKS Dravograd.

Informacijo o gospodarski in socialni razvojni usmeritvi občine v naslednjem srednjeročnem obdobju je podal tov. Đuro Haramija. Ob koncu seminarja so člani političnega aktiva razpravljali o razmerah v občini, delovnih organizacijah, KS, SIS ter o družbenoekonomskih in idejnopolitičnih problemih. Z S.

S sej kolektivnih izvršilnih organov

Potem ko je bil predlog za razdelitev dolgoročnih kreditov po opravljenem revizijskem postopku izobešen na oglasnih deskah in ko je potekel rok za vlaganje morebitnih pripomb in ugovorov, se je sestel skupni odbor za splošne zadeve in o predlogu dokončno odločil. Čeprav so se pri izdelavi predloga upoštevala merila in kriteriji, določeni s samoupravnim sporazumom, so nekateri prosilci, ki zaradi premajhnega števila zbranih točk do kredita po prednostni listi niso bili upravičeni, vložili ugovore. Ugovori se niso nanašali na sam izračun ali prednostno listo, ampak predvsem na dejstvo, da prizadeti pri delitvi letos niso mogli biti upoštevani.

Odbor je ob razdelitvi kreditov za individualno gradnjo stanovanj obravnaval predlog za odobritev kreditov za odkup še preostalih štirih stanovanjskih objektov v Kotljah, ki so po prvem razpisu ostali neodddani.

Letos je bilo prosilcev za kredite precej več, kot so znašala za te namene letos odobrena sredstva. Z namenom, da bi se lahko upoštevalo čim več prosilcev, je bil poleg prvotnega ukrepa, da se vsem upravičencem

po sporazumu izračunani znesek zmanjša za 20 odstotkov, s tistimi, ki naj bi kredit dobili v višini nad 60.000 din, dosežen sporazum, da so za potrebe ostalih delavcev odstopili ugotovljeno razliko. Dogovor je bil dosežen s pogojem, da se vsem tem za naslednje leto zagotovi, da bodo dobili kredit v višini letos prostovoljno odstopljenega zneska.

Za kreditiranje individualne gradnje stanovanj je bilo letos v železarni skupno s sredstvi, ki so bila prvotno namenjena za Kotlje in pozneje izdvojena, na razpolago 4.843.264 din. Z ukrepi, ki so bili storjeni, pa je bil letos dolgoročni kredit odobren 134 prosilcem. Od tega jih je dobilo kredit:

- 26 po sklepu odbora, da lahko letos še izjemoma dobijo razliko kredita do zneska 50.000 oziroma 60.000 din; za te namene je bilo porabljeno 413.000 din kreditnih sredstev;
- za adaptacije, dograditve ali odkup stanovanj je dobilo kredit 23 zaposlenih v skupnem znesku 513.000 din;
- za reševanje kadrovske in socialne primerov je bil kredit dodeljen 11 zaposlenim, za kar je bilo porabljeno 482.264 din;

»Medved«

— za novogradnje pa je bil kredit odobren 74 zaposlenim v skupnem znesku 3,435.000 din.

Predlog za navedeno število in razdelitev sredstev je odbor potrdil z dopolnitvijo, da je upravičencem, ki so letos zaradi potreb drugih odstopili znesek nad 60.000 din, treba zagotoviti, da bodo za razliko od izračunene zneska, ki jim je bil zmanjšan za 20 %, upravičeni naslednje leto. Ker je znesek odstopljenih sredstev tako zagotovljen, se lahko naslednje leto tako kot vsi drugi kandidati prijavijo za kredit oziroma za znesek, ki jim je bil zmanjšan za 20 %.

Kar zadeva prijave na ponovni razpis za prodajo še prostih stanovanjskih objektov v Kotljah, pa je odbor sklenil:

— upoštevajoč ponovni razpis za prodajo še prostih stanovanjskih objektov v Kotljah in predlog komisije, se kredit za odkup stanovanjskih vrstnih hiš v Kotljah odobri: Ivanu Bukovcu v višini 145.152 din, Jožici Ajtnik v višini 124.416 din, Jožici Hercog v višini 145.152 din in Silvu Turku v višini 120.440 din;

— z odobritvijo kredita so stanovanjski objekti v Kotljah, ki so bili do sedaj zgrajeni, v celoti prodani. Gradnja stanovanjskih objektov v Kotljah je na dosedanji način uknjena in se bo o tem, če in kako se bo gradnja nadaljevala, potrebno v železarni, seveda v sodelovanju z občinsko skupščino, še dogovoriti in odločiti.

Skupni odbor za gospodarjenje je na sejah v glavnem razpravljali o materialih in predlogih, ki so bili v dokončno odločitev posredovani delavskemu svetu. Odbor pa je obravnaval tudi nekatere druge predloge, ki so se nanašali na odpis razlik kontinuiranega popisa materiala, način obračuna prispevka za pomoč Kozjanskemu, o novi ceni toplovodnega ogrevanja za potrebe široke potrošnje in o številnih predlogih za razna službena potovanja v inozemstvo. Iz zadev, ki so bile predmet obravnave, je odbor sklenil:

Zaradi težav pri obračunu prispevka za Kozjansko, ki nastopajo zaradi različnih prispevnih stopenj posameznih občin in z namenom, da bi bil problem v železarni urejen enotno, je:

— iz obračuna OD, namenjenega za pomoč po potresu prizadetemu Kozjanskemu, izločiti zaposlene, ki so meseca julija 1974 delali v neprekinjenem tehnološkem procesu, in zaposlene, ki so bili 13. julija, ko smo v železarni delali v ta namen, v bolniškem staležu in na delo niso mogli priti. Vsi drugi se v obračunu upoštevajo enotno. Vsem, ki ta dan nišo prišli na delo, se piše redni letni dopust, s tem da jim je treba omogočiti, da delo za ta dan nadoknadijo z delom neki drugi dan v tednu oziroma mesecu;

— prispevek za Kozjansko se na podlagi tako enotnega obračuna skladno s predpisi SDK izloči iz skupne mase OD in se ne prišteje v osnovo za obdavčitev. Morebitne pozitivne in negativne razlike, ki nastanejo pri obračunu zaradi različnih prispevnih stopenj, določenih za posamezno občino, se v smislu veljavnih predpisov obračunajo iz dohodka.

Odobri se rezultat kontinuiranega popisa materiala razreda 3, ki je bil opravljen v drugem in tretjem turnusu letošnjega leta, in dovoli:

— knjiženje ugotovljenih viškov v znesku 5.331,06 din v dobro drugim dohodkom in

— knjiženje ugotovljenih manjkov v znesku 3.196,58 din v breme izrednih stroškov.

Na obvestilo, da je bilo v mesecu avgustu opravljeno čiščenje mazutnega rezervoarja št. 1 in da je bilo ob tem ugotovljenih 112 t usedline, ki ni več uporabna, je bilo odobreno, da se odobri odpis ugotovljene količine usedline v znesku 140.000 din v breme izrednih stroškov.

Na obvestilo, da pri uvozu raznih materialov nastajajo pozitivne ali negativne razlike, ki so posledica spremenjenih cen ali količin, in da je razliko po predpisih potrebno izravnati, je odbor ob upoštevanju predlogov in druge dokumentacije odobril:

— odpis negativne razlike v znesku 11.427,50 švic. frankov; razlika je nastala zaradi večje vrednosti dobavljenega blaga;

— izravnavo pozitivne razlike v znesku 1320 avstr. šilingov, ki je nastala med uvoženim in plačano vrednostjo blaga;

— izravnavo pozitivne razlike v znesku 6.779,40 avstr. šilingov, ki je nastala med uvoženim in plačano vrednostjo blaga.

Na obvestilo energetskega gospodarstva železarne, da zdaj določena cena toplovodnega ogrevanja za odjemalce izven železarne zaradi povišanja nekaterih stroškov, predvsem pa cene mazuta, ne ustreza več in da jo je zato potrebno povišati, je odbor na podlagi predloga izračuna in drugih dokumentiranih podatkov sklenil:

— odobri se predlog za povišanje cene toplovodnega centralnega ogrevanja za vse odjemalce izven železarne. Nova cena se določi v višini, kot sledi:

	din/m ² /mesec	din/1000 Kcal
1. za stanovanje	3,50	ali 0,31
2. za poslovne zgradbe	5,48	ali 0,49
3. za ustanove in zavode, ki se financirajo iz proračuna	4,10	ali 0,37

— za odjemalce izven železarne, kjer je centralno toplovodno ogrevanje že priključeno, velja novo določena cena od 1. oktobra 1974 dalje, za objekte in stanovanja, ki bodo priključena še letos oziroma pozneje, pa z dnem priključitve na centralno ogrevanje.

Na predlog posameznih TOZD in sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to: inž. Avgustu Verčku in

inž. Francu Rusu 8-dnevno službeno potovanje v Vzhodno Nemčijo, Rihardu Poročniku 4-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, inž. Radu Jelerčiču, inž. Vladu Racu in Francu Gostenčniku 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, inž. Božu Cimermanu 4-dnevno službeno potovanje v Sovjetsko zvezo, Antonu Polancu in inž. Jožetu Žuncu vsakemu po 7-dnevno službeno potovanje v Sovjetsko zvezo, Francu Čegovniku 4-dnevna strokovna ekskurzija v Švico, inž. Ferdu Vizjaku in Antonu Godcu 8-dnevno službeno potovanje v Vzhodno Nemčijo, inž. Radu Radoviču, inž. Vladu Racu in Jožetu Horjaku vsakemu po 7-dnevno službeno potovanje v ČSSR, direktorju Francu Faletu in inž. Božu Cimermanu 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, inž. Jožetu Borštnerju, Kolomanu Vrečiču in Jožetu Grzini 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, Marjanu Blažiču in Hermanu Lesjaku 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, Karlu Berložniku 2-dnevno službeno potovanje v Bolgarijo, Marjanu Ažmanu 4-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, inž. Janezu Kovaču 11-dnevno službeno potovanje na Madžarsko, direktorju Francu Faletu, inž. Jožetu Geršku in šoferju osebnega avtomobila Mirku Krančanu 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo ter inž. Jožetu Rodiču 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo. Naloge, zaradi katerih so bila službena potovanja odobrena, so razvidne iz predlogov in sklepov o odobritvi potovanj.

Odbor je na sejah razpravljal in odločal še o nekaterih drugih zadevah in vlogah. O odločitvah, ki so bile sprejete, so bili posamezniki posebej pismeno obveščeni.

-et

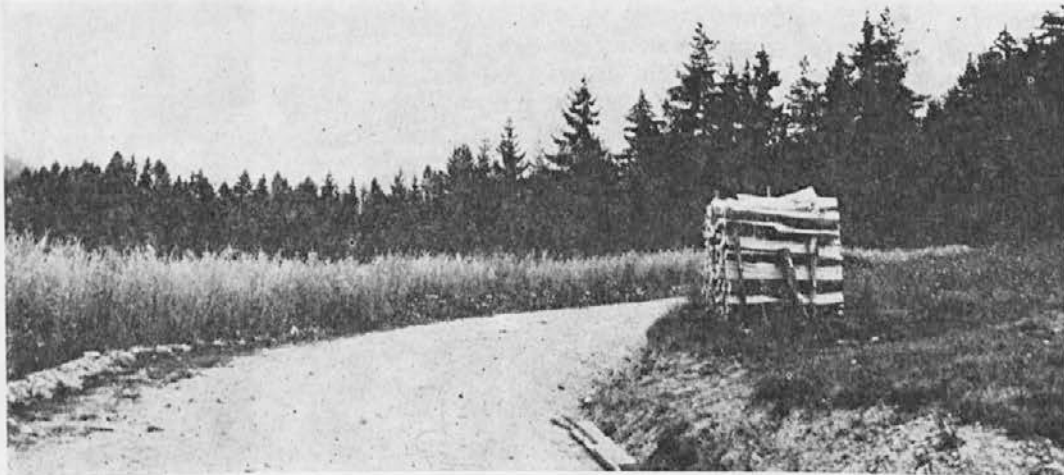
Delovna skupina danes in jutri

Z željo, približati samoupravljanje delavcu, neposrednemu proizvajalcu, omogočiti vsakemu članu delovne skupnosti, da sodeluje pri sprejemu pomembnejših odločitev, da začne razpolagati z rezultati svojega dela, zlasti pa še zaradi boljšega informiranja o rezultatih dela nas vseh, so bile pred nekaj leti tudi v naši delovni organizaciji oblikovane delovne skupine.

S sprejetjem novih ustav v letošnjem letu so bili dani pogoji in obveznosti za intenzifikacijo samoupravnega dela v vseh sredinah in oblikah. Ugotavljamo, da so se v tem času nekoliko razživele tudi delovne skupine. Škoda je le, da se v preteklosti to samoupravno področje ni sistematično in dosledno spremljalo ter analiziralo; šele potem, na taki osnovi, bi lahko ugotavljali in točno ugotovili, do kod smo pravzaprav prišli.

No, ne glede na to, kar je kar ni bilo na tem področju storjenega, mislim — in predlagam — da je sedaj ravno pravi čas, da začnemo vsi po vrsti razmišljati in ukrepati, da bodo samoupravne delovne skupine postale to, kar naj bi bile. Ko govorim o vseh, imam pred očmi predvsem tiste, ki ne mislijo, da je sestanek delovne skupine zgolj formalizem in nepotrebno zapravljanje časa. In zakaj naj bi bil ravno zdaj pravi čas za obdelavo te teme?

V prihodnjem letu — ki bo tu, kot bi trenil — bomo v železarni prešli na novo samoupravno organizacijo. To je dejstvo in to je tudi edino pravilno, dasiravno mnogi nočejo o tem niti slišati. Moj namen ni opravičevati in utemeljevati to akcijo. To naj stori kdo drug. Rad bi le opozoril na dejstvo, da je njen osnovni namen delovnim ljudem čim bolj približati

Na Tolstem vrhu

ti samoupravljanje. To je v sedanji situaciji (v TOZD, nastalih iz nekdanjih enot) nemogoče. No, in če gremo po tej poti, pridemo na vir samoupravnega odločanja, na samoupravne delovne skupine. Pri nas jih sicer uradno še ne imenujemo samoupravne, vendar bomo ta naziv morali uvesti, glede na to, da je delovna skupina pravzaprav vsaka grupa delavcev, ki nekaj dela, ne pa tudi sodeluje pri upravljanju. Pri prebiranju statuta sicer ni dileme, kdo je s tem mišljenjem, so pa situacije, ko moramo ta pojem točneje definirati.

Vem, da bo marsikdo, ki je do tod prebral, rekel, zakaj toliko govorjenja okrog teh delovnih skupin, ko pa te pravzaprav niti ne odločajo? Točno je, da zaenkrat res ne odločajo! Toda pokazalo se je, da se zbori delovnih ljudi — ki za sedaj odločajo o zadevah, pomembnejših za delovno skupnost — niso najbolje obnesli. Poleg osnovnega vzroka, da so preštevilni, je še mnogo vzporednih težav, ki zboru otežkočajo učinkovito delo. Ko bomo v železarni oblikovali 15 (mogoče eno več ali manj) temeljnih organizacij, se bomo morali obnem tudi odločiti:

— ali odloča še naprej samo zbor delovnih ljudi,

— ali prenesemo del odločanja na delovne skupine (kar bo po mojem težko izvesti),

— ali pa najdemo kompromisno rešitev, s tem da zbere in delovne skupine združimo.

Ne vem, kaj drugi mislijo o tem. Vem pa nekaj: če bomo zaradi izpolnjevanja določil nove ustave ustanovili več temeljnih organizacij in s tem delavcem formalno približali odločanje, pri tem pa se ne poglobili tudi v vsebinska vprašanja neposrednega odločanja, bomo storili odločno premalo. Vrnimo se k delovnim skupinam in poskušajmo ugotoviti, kje so vzroki, da samoupravno delo tu ne teče vedno tako gladko, kot bi moralo. Teh vzrokov sicer ne mislim nanizati po neki teži ali prioriteti; verjetno bom tudi katerega izpustil.

Eden od vzrokov — ne najvažnejši — so prevelike skupine, ki jih je v železarni kar precej. V splošnem pa velja, da je v maloštevilni skupini boljša atmosfera in se posamezni delavci lažje sprostijo in aktivneje sodelujejo.

Med glavnimi vzroki, da stanje ni popolnoma zadovoljivo, sta sigurno premajhna angažiranost ali pa nezadostna usposobljenost vodij skupin. Eno kot drugo je boleče in problematično. Za prvo nosijo odgovornost vodje delovnih skupin sami, pri drugem pa je soodgovorna celotna delovna skupnost, zlasti pa še vodilni delavci in družbenopolitične organizacije. Vsi ti bi morali poskrbeti za učinkovito in kontinuirano družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje tega kadra. Neusposobljeni vodje delovnih skupin ne morejo voditi. To je popolnoma jasno.

Prejšnja leta so sestanke delovnih skupin vodili mojstri, delovodja itd., torej delavci, ki tudi drugače vodijo delo nekega določenega, navadno ožjega, delovnega področja. Potem smo ugotovili, da precej teh ljudi ne ustreza (niso sposobni) tudi za delo na samoupravnem področju. Zato so v mnogih skupinah izvolili posebne vodje samo za vodenje sestankov. Ne vem, kdo

je dal pobudo za tako akcijo in kdo mu je dal prav, vem pa, da smo ga polomili. Čeprav vem, da se mnogi ne strinjajo s tem stališčem, menim, da mora biti delovodja, ki je sposoben voditi delovni proces, sposoben zadovoljivo izvesti tudi sestanek delovne skupine; če tega ne zmore, bo pač moral v doglednem času odstopiti mesto mlajšim sodelavcem, ki prihajajo iz tehničnih, delovodskih ter drugih šol, ki delovnega mesta nimajo, pa se bodo poleg strokovnega radi oprijeli tudi samoupravnega dela.

Vodja delovne skupine, ki obenem vodi tudi proizvodni proces, ima navadno večjo avtoriteto, bolj kompleksen vpogled v proizvodno in drugo problematiko in je zaradi tega tudi v mnogo lažji situaciji pri dajanju in posredovanju odgovorov na čisto določena življenjska vprašanja s področja proizvodnje, medsebojnih odnosov itd. Navsezadnje samoupravljanje ni neki proces izven proizvodnje, temveč ravno obratno.

Vsemu bi dodal še to, da bi morali biti vodje delovnih skupin tudi za delo na tem področju primerno stimulirani. Pomemben faktor, ki samoupravne delovne skupine spodbuja ali pa zavira je tudi pomoč, ki jo le-te dobijo od obratovodje ali vodje službe oz. oddelka. Vsi ti imajo v zvezi z delom delovne skupine v statutih določene obveznosti, ki jih eni izvršujejo bolj, drugi manj, nekateri pa nič. Ko sem že pri določilih statuta, bi rad opozoril še na tole. V 39. členu je rečeno: delovne skupine imajo redne mesečne sestanke praviloma vsak mesec... Da je to določilo sporno, mi bo pritrtil vsakdo, ne da bi se vanj posebno poglobljaj. Obstajajo različna mnenja in argumenti o tem, ali naj bodo seje redne, na točno določen dan v mesecu ali v določenem tednu oz. ali naj se sestanki delovnih skupin sklicujejo predvsem takrat, ko je tem dostavljen

material za razpravo. Dogajalo se je, da so bili sestanki na vnaprej predviden dan v prvi polovici meseca, takoj zatem pa so pričeli deževati materiali za razpravo.

Zagovorniki avtomatizma sicer trdijo, da lahko oz. mora tako gradivo pač čisto enostavno počakati na drugi mesec. Pri tem negirajo možnost, da bi bilo včasih potrebno zbrati mnenja delovnih skupin takoj ali vsaj čim prej. Seveda je nesporo, da se lahko delovne skupine sestanejo tudi na lastno iniciativo, kadar čutijo za to potrebo. Avtomatizem pa samoiniciativo praktično izključuje. Pa še nekaj! Ko razmišljamo o tem, kdaj in kolikokrat naj se skupine sestajajo, moramo imeti pred očmi tudi dejstvo, da se lahko sestanejo tudi 2 ali 3-krat mesečno — če je potrebno — naslednji mesec pa mogoče sploh ne.

No, o tem vprašanju bi se dalo še in še razpravljati in seveda tudi ukrepati. Naravno šele po tem, ko bi prišli do nekkih notnih stališč. Mislim, da bi zlasti sindikat kot tudi druge družbeno politične organizacije v bodoče morale tej temi posvetiti precej več časa kot ga sedaj. Zavedati se moramo, da delavsko upravljanje raste navsezadnje od spodaj navzgor in da so samoupravne delovne skupine pravzaprav temelj, ki mora biti izredno trden, če nočemo, da bi se majalo tisto, kar na njem stoji.

Janko Dežman

REKLI SO

Znanost je rešila človeštvo kuge in mu dala atomsko bombo.

Crispin

Če politik reče, da smo vsi na isti barki, to pomeni, da bi rad igral kapitana, mi pa naj bi veslali.

Avtor neznan

Po veselici

VPRAŠANJA - ODGOVORI

Naš sodelavec Rudi Mlinar se je pogovarjal s tov. Štefanom Dravinskim, predstavnikom koroške regije pri izvršnem odboru KMD pri RK ZSMS. Ta pogovor gotovo daje odgovore na vprašanja mladih delavcev, zato ga kar preberite.

— *Bi mi hotel malo podrobneje povedati, kdaj si se začel ukvarjati z delom v ZM in katere funkcije v organih ZSMS opravljáš danes?*

— Aktivno se z delom v ZM ukvarjam že več kakor tri leta. Najprej sem bil predsednik MA v tovarni pohišta na Prevaljah. Od nedavnega pa sem predsednik KMD. Sem tudi član družbenopolitičnega zbora občine ter predstavnik koroške regije pri izvršnem odboru KMD pri RK ZSMS.

— *Mi lahko razložiš bistvene posebnosti ali razlike med delom mladine sedaj, po sprejetju nove ustave in pred njo?*

— Razlik je preveč, da bi jih lahko tu našteval. Najbistvenejša razlika je v tem, da imamo sedaj ustanovljene konference po specialnosti, tako se mladi v svoji konferenci bavijo s problemi, ki se nanašajo samo na okolje, v katerem delujejo. Prej tega ni bilo, aktivni so delovali več ali manj premalo povezani z občinsko konferenco, poleg tega pa so se ukvarjali tudi s stvarmi, ki niso bile specifične za njihovo delo. Seveda je razlika tudi v večji aktivnosti in boljši povezavi med mladinskimi aktivni.

— *Kako napreduje delo pri ustanavljanju aktivov mladih delavcev in s kakšnimi težavami se srečujete na tej poti?*

— V prvi vrsti bi morale osnovne organizacije ZK, pa tudi sindikati posvetiti več pozornosti načrtnemu organiziranju mladine v njihovih TOZD. V nekaterih podjetjih se stvari rešujejo zadovoljivo, ponekod pa je še vedno opaziti premajhno zainteresiranost za delo mladih. Predvsem pa se mladi premalo zavedajo pravic in dolžnosti, ki jih imajo v naši družbi. Prav zaradi tega pa včasih kje mladina ne da pobude za ustanavljanje takšnih aktivov. Za odpravo politične otopelosti pa se moramo boriti mladi komunisti povsod tam, kjer mladi še vedno niso organizirani.

— *Koliko aktivov mladih delavcev je bil v ravenski občini ustanovljenih do sedaj in kje bi bilo to še potrebno?*

— V ravenski občini je bilo do sedaj ustanovljenih 15 aktivov, želimo pa ustanoviti AMD tudi v podjetjih, kot so Stavbenik, Inštalater, Ljudski magazin, Tovar na lesovine in lepenke Prevalje in še drugod, kjer se mladina samoiniciativno ni organizirala.

— *Ustanavljanje aktivov MD je sedaj že v zaključni fazi, pred nami pa se že kažejo potrebe po ustanavljanju aktivov mladih komunistov. Kje bodo ti aktivni delovali?*

— Komunisti se organizirajo znotraj družbenopolitičnih organizacij, znotraj aktivov mladih delavcev. Zdaj ne sme več biti primer kot nekoč, ko so mladi komunisti živeli in delali zunaj mladinske organizacije. Mladih komunistov, ki se ne bodo zavzemali za cilje ZSMS, ne rabimo. Potrebujemo le vsestransko aktivne komuniste, ker le takšni so lahko avantgarda. Ti aktivni bodo morali biti idejno politični usmerjevalci mladih delavcev.

— *Koliko mladih komunistov bo lahko predstavljalo takšen aktiv?*

— Povsod tam, kjer bodo le trije mladi komunisti, se bo takšen aktiv ustanovil.

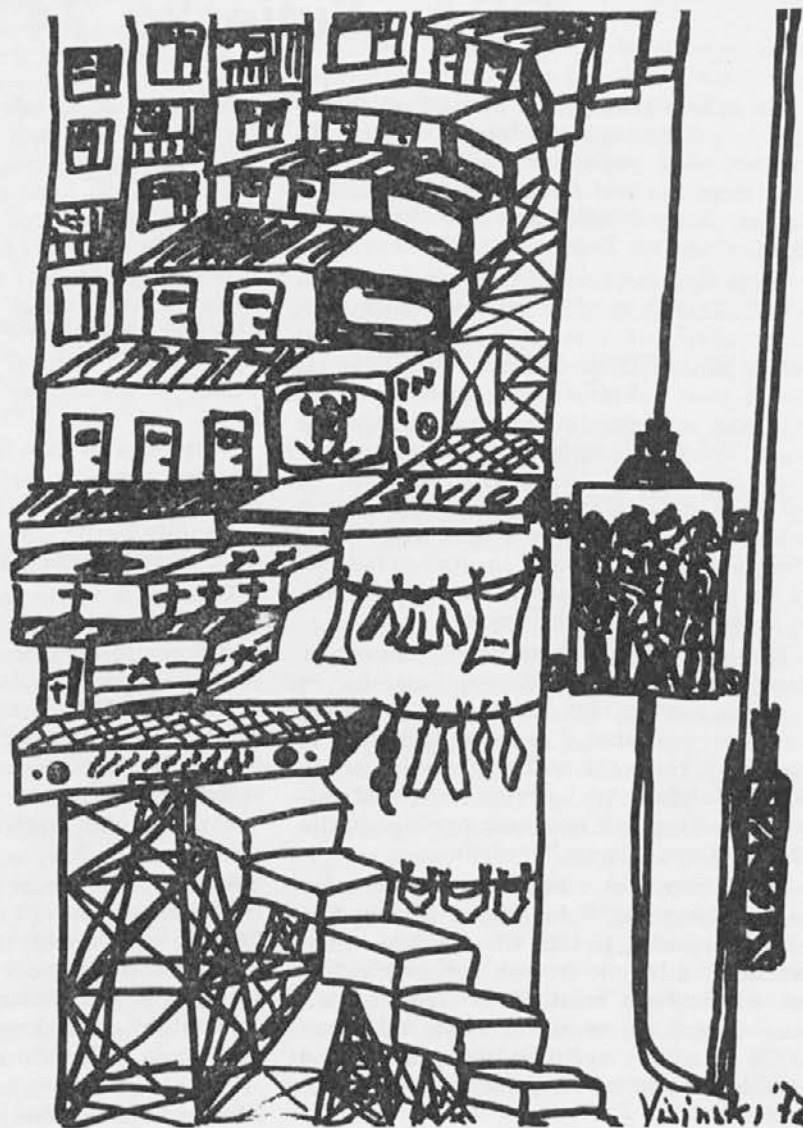
— *Za konec najinega razgovora: kaj predlagaš, da bi bilo delo po aktivih boljše?*

— Mislim, da bi mladi med TOZD morali biti mnogo bolj povezani tako z AM delavcev, kakor tudi z osnovnimi organizacijami, ker vemo, da le v povezavi, v množičnosti je uspeh in le s skupnimi močmi bomo kos nalogam, ki niso majhne. In vsi posamezniki bi se morali mnogo bolj zavzeto vključiti v delo in tudi sami sodelovati, ne pa se pustiti voditi od vodstev.

Rudi Mlinar

Pogled nazaj

KMD si prizadeva, da bi svoj program kar najbolje realizirala. Seveda pa pri svojem delu naletimo na določene težave, ki jih moramo sproti reševati. KMD se je na novo ustanovila na ustanovni konferenci mladih delavcev, kjer smo si zadali nove naloge in kako smo jih do sedaj realizirali, nam povedo zapisniki.

Milan Visinski,
Mesto, flomaster

Ustanovili smo aktive po TOZD. Prizadevno smo vztrajali na tem, da morajo biti mladi enako zastopani v vseh samoupravnih organih. Priredili smo seminar z namenom, da bi se mladi v čim večji meri seznanili s problemi v podjetju in z delom KMD. Naštudirali smo komedijo v počastitev naših delavk ob njihovem prazniku, 8. marcu. Obiskali smo naše čuvaje socialistične domovine, ki čuvajo bratstvo in enotnost naših narodov in svobodo, ki so jo naši očetje izbojevali s smrtjo in krvjo. Pripravili smo kres v počastitev prihoda zvezne štafete mladosti in bili nositelji zvezne in lokalne štafete. Udeležili smo se majskega srečanja na Jesenicah. Poslali smo svoje udeležence v mladinsko delovno brigado na »Kozjansko 74«. Nismo pa pozabili na našo tovarno, v kateri preživimo vsak delovni dan po osem ur. Zbralo se nas je trideset mladincev in smo po tovarni pobirali odpadno železo ter smeti. Precej časa nam vzamejo mladinski sestanki, moram pa naglasiti, da jih imamo samo v popoldanskem času.

Vsi se moramo zavedati, da je mladinska organizacija družbeno politična organizacija, ki je enakopravna z vsemi družbeno političnimi organizacijami. Prenekateri pa še zmeraj mislijo, da je mladina nekakšno društvo. Mlade moramo spodbujati k delu v družbeno političnih organizacijah, saj je navsezadnje prihodnost odvisna tudi od dobre usposobljenosti mladih. Mnogokrat pa se slišijo očitki, ki so neupravičeni in niso v skladu s samoupravnimi akti. Zakaj mla-

di hodijo med delom na sestanke, zakaj nimajo sestankov v prostem času, mladi izkoriščajo dobrine delavcev, jih ne znajo porabiti in nimajo pravilno zastavljenega svojega programa. KMD ima svoj program usklajen z drugimi političnimi organizacijami v podjetju. Treba je vedeti, da mladina stopa na nova pota in gre s svojim delom po novejših metodah dela. Rečeno: tehnologija dela se menja, ne moremo delati tako, kot so delali naši očetje in matere. Svet je danes naprednejši, kot je bil pred dvajsetimi leti, tudi naše okolje se spreminja in s tem se moramo sprijazniti: z naprednimi idejami mladih. Pri mladih se napake najprej opazijo in jih vsak vidi in vsak ima k temu tudi pripombo. Če bi bili bolj pozorni še na vsa druga dogajanja, potem bi morda naše samoupravljanje bolj zaživel.

Opaziti pa je, da še nismo dovolj zreli za delegatski sistem samoupravljanja. Nova ustava nam nalaga aktivno vključitev v dobro začrtano pot samoupravljanja. Če se bomo pravilno in dosledno zavzemali in delali po načelih nove ustave, bo s tem marsikateri problem rešen. Kritika je zmeraj dobrodošla, če je dobronamerna in koristna, če pa je kritika izzivanje in blatenje, res ni upravičena. KMD iz izvajanjem svojega programa upraviči in realno potroši finančna sredstva, ki so ji glede na njen program skopo odmerjena. Imejmo vsi geslo: »V SLOGI JE MOČ«!

Anton Pisar

ORA „Sutjeska 74“

Na ozkem platoju, na levi strani Sutjeske je postavljeno mladinsko naselje. Na vse strani je prelep razgled, na priče velike bitke; na levi strani vrh Magliča, Volujaka, Dragoš sedlo, na stene Vučeva, na drugi strani na Zelengoro in Treskavico.

Ideja zanj se je porodila že pred desetimi leti. Takrat so začeli s prvo mladinsko delovno akcijo na Tjentištu, vendar v precej težjih pogojih, kot so danes. Takrat je bil tod le gozd, nikjer naselja, športnih igrišč, stadiona, modernega bazena in asfaltirane ceste. Vse to so napravili v teh letih mladi s svojimi rokami in verjetno nikomur ni žal tega dela. Narejena je bila moderna šola dela in učilnica, v kateri ura zgodovine neprekinjeno traja. In prav zaradi tega se mladi od vsepovsod zbirajo ob delu in krepijo bratstvo in enotnost.

Mene je privedla tako daleč, namreč na Tjentište, želja, da spoznam Sutjesko, jo doživim, pustim tam del sebe, da del svoje mladosti vgradim v kubike kamenja in zemlje, v cesto, ki z Dragoš sedla teče v dolino Sutjeske, po katerem se je med vojno prva divizija v usodnem preboju junija 1943 leta spustila na Tjentište.

Sodelovala sem v brigadi »Praktična žena« iz Beograda. Poleg mene, ki sem bila edina Slovenka, je bilo v brigadi še osemintrideset mladink iz vseh republik oziroma triintrideset mest. Prvi dnevi so bili zame mučni, saj se nisem mogla takoj navaditi na njihov način življenja, motila me je njihova glasba, temperament nekaterih deklet.

Verjetno se bo kdo vprašal: zakaj pa je šla sploh tako daleč? Odgovor je preprost. Želja po prijateljstvu, tovarištvu, ki ga danes med nami mladimi skoraj ni. Da je v brigadah takšno tovarištvo, ne bi nikoli verjela, če ne bi bila sama v eni izmed njih. Nihče ne gleda na narodnost, versko prepričanje, vsi smo si enaki, pa naj bo to Slovenec, Makedonec, Kenijec, Palestinec. Na akciji so namreč sodelovali tudi študentje iz Jordanije, Palestine, Kenije in Irana.

V začetku so našo brigado sprejeli neka-ko rezervirano, z mišljenjem, da ne bomo zmogle težkega dela. Prav zaradi tega smo se morale boriti, dokazati... pa naj bo to na trasi, v naselju, povsod.

Delo na trasi, to je na Dragoš sedlu, je potekalo v dolžini 20 km. Izvajali smo rekonstrukcijo ceste in naša brigada, čeprav je bila ženska, je dobila enega najtežjih delov trase. Bilo je težko, ni me sram priznati, zelo težko boriti se s kamenjem, toda na Sutjeski se je beseda »težko« zelo redko uporabljala.

V mesecu dni, kolikor smo bile v brigadi, smo opravile štiri udarnišтва. Za udarni dan se vzame poprečen odstotek dosežene dela prejšnjega dne. To je bil za našo brigado velik napor, toda nekajkrat so nam priskočili na pomoč tovariši iz glavnega štaba, ki so si v kratkem času nabrali polne roke žuljev, in to krvavih. Tako so se prepričali, da naše delo ni lahko.

Res nismo bile najboljše, kar se tiče količine izkopane zemlje, toda kar smo na-

pravile me, je bilo daleč najkvalitetnejše in brezhibno. To so nam priznali brez laskanja drugi brigadirji, traserji in člani glavnega štaba.

Na Dragoš sedlu smo pustili del ceste, napravljene za našo močjo in voljo, z našimi rokami, rokami krhkih deklet. Poleg dela, ki je potekalo v dopoldanskem terminu, in sicer od štirih do dveh popoldne, smo imeli vsak večer kulturno-zabavno prireditve. Vsaka brigada, bilo nas je osem, je morala organizirati svoj program, sestavljen iz recitacij, petja, igranja, humorja in podobnega. Večeri so bili prijetni, kar prekratki, saj smo skoraj vsak večer ob koncu programa zaplesali kozaračko kolo s pesmijo okrog tabornega ognja.

Gost naše brigade je bila Branka Veselonić, igralka iz Beograda, ki je preživela na Tjentištu teden dni, ki bo zame nepozaben. Tako preprosta, do vsakega dobra, vedno nasmejana, kar ne morem verjeti, da je to res ona. Toliko zanimivih stvari nam je povedala, da je ni mogoče pozabiti.

22. julij — dan vstaje slovenskega naroda, je bil v celoti posvečen nam, peščici Slovencev v naselju. Bilo nas je le šest od tristoštiridesetih. Ravno tisti dan je močno deževalo in nismo šli na traso. Iz zvočnikov so odmevali pozdravi in čestitke nam — Slovincem. Bilo mi je prijetno, ko sem zaslišala slovensko pesem, ki sem jo zelo pogrešala tu, daleč od doma.

Popoldne je bila v hotelu »Mladost« posebna svečanost, kamor sem bila povabljen na skromen cocktail. Ne vem, od kod so se vzeli Slovenci, gostje iz Celja, Novega mesta in Ljubljane. V prijetnem kramljanju je popoldan kar prehitro minil.

Zvečer pa je bila prireditve, prav tako za nas, na kateri smo sodelovali tudi mi. Po krajšem programu je bil ples s samo slovensko narodno glasbo. Enkratni prizor je bil, ko sem videla fante in dekleta, ki so prvič plesali slovensko polko.

Nedelje so bile dnevi, ki smo jih težko čakali, saj nismo šli na traso, ampak smo organizirali tekmovanja v športnih igrah. Zadnje nedeljo smo delali za Titov fond, ki je bil obenem tudi zadnji udarni dan.

Enkratno doživetje je bratenje brigad. Ne morem si kaj, da tega ne bi opisala.

Vseh osem brigad je bilo postavljenih pred veliko ploščadjo v ravni vrsti. Pred brigadama, ki se bosta bratili, plapolajo modre zastave in brigadirke v belo-modrih uniformah, kakor tudi bodoči bratje, zrejo na oder. Zvrstijo se pozdravi posameznih brigad. Na odru so gostje, boter, ki ga izberejo brigadirji sami, člani štaba, komandanti brigad in brigadirji z zastavami. Bratil nas je narodni heroj Vlado Šegrt. Po vezanju zastav je vzel hleb kruha, ga prelomil, osolil in ponudil komandantom in brigadirjem pobratenih brigad. S tem je bilo bratenje končano. V tem hipu pa je zagorel velik taborni ogenj in že se je zaslišala pesem s kozaračkim kolom.

Mesec skupnega ranega vstajanja, pospravljanja postelj, jutranje telovadbe, dela na trasi, pa tudi zabave, je zame hitro, prehitro minil.

Vsak uspeh na Tjentištu spremlja pesem, vsako slovo solze, saj to je bil naš zadnji skupni večer. Poslovilne pesmi smo začeli peti že na trasi in nadaljevali skozi ves dan do zadnjega »povečerja« ob Tišini.

Tako je bilo le nekaj ur in že se je začela odpravljati prva brigada. Vsi smo bili na nogah. Ob svitanju poljubi, obljube, solze. Vsak je dobil nekaj novih prijateljev, naslovov. Neka žalost se je vselila v nas. Zmanjkalo je običajnega hrupa, glasnosti, smeha. Brigade so zapuščale Tjentište druga za drugo in vsako slovo je bilo težko, pa čeprav smo si obljubili, da se kmalu snidemo, si izmenjamo pisma. Zadnje smo zapuščale naselje me iz »Praktične žene«. Prišel je trenutek ločitve tudi od glavnega štaba in drugih v mladinskem naselju.

Dekleta v belo-modrih uniformah smo še zadnjič zapele našo himno: »Sastale se de-

vojke, iz sela i grada, i od njih je nastala, udarna brigada« in v brezhibni koloni prišle pred štab. Potem se je še enkrat slišala pesem ob kolu.

Preden smo zapustile Sutjesko, dolino herojev, dolino naših junakov, smo na »Spomen-kosturnico« položili venec z besedami: »Hvala herojem, ki so nam podarili svobodo!«

Razšle smo se z obljubo, da se prihodnje leto dobimo na »Kozari 75«. V mojem srcu ostaja in bo ostala nepozabna ORA »Sutjeska 74«, nepozabna po tistem, kar sem napravila, doživela, se naučila.

Vida Gregor

Še o akciji „Kozjansko 74“

Za nami je zvezna delovna akcija, ki je bila po več kot desetih letih prva v Sloveniji. Na trasi treh glavnih delovišč (cesta Gročnica—Ledinsčica, vodovod v krajevni skupnosti Prevoje in vodovod od Pilštajna do Kozjega) se je od začetka maja do konca avgusta menjalo več kot tisočsto brigadirjev iz Slovenije in drugih republik. Tako je akcija postala sestavni del družbene in politične vzgoje, delovne in interesne dejavnosti mladih v Sloveniji.

»Prišli smo pomagat domačim, da bi kmalu dobili tisto, kar imamo mi že od rojstva in zato tega ne znamo ceniti tako, kot bodo to znali ti preprosti, zgarani, od sveta odmaknjeni ljudje,« tako je dejal brigadir v prvi ali v šesti izmeni. In še: »Brigada je šola za vse nas, tudi za tiste, ki so že bili na akcijah. Samoupravljanje brigadirjev je tako, da bi ga lahko dali za vzgled ne le delovnim akcijam, ampak tudi nekaterim delovnim organizacijam.«

Ceste je letos kar dobre tri kilometre več, vsega vodovoda pa je več kot sedem kilometrov.

»Cesta bo, mora biti!« pravi brigadir Jure Juričan. To pričakujejo domačini in javnost enako. Delamo udarniško, pa še ne naredimo vsega, kar bi želeli. Premalo nas je. Pa ni bilo premalo brigadirjev le v zadnji izmeni, tudi v vseh prejšnjih jih je primanjkovalo, čeprav je zanimanje mladih precejšnje.

Vtisi, polni najrazličnejših doživetij, izkušenj in spoznanj so porok, da bodo o tej akciji slišali tudi mladi, ki se je niso mogli udeležiti. V prihodnje nikogar več ne smemo odkloniti, češ da zanj ni prostora in dela v brigadi, saj smo dolžni in moramo biti vredni zaupanja tovariša Tita, ki je ob začetku akcije dejal prvi izmeni: »Delajte, dokler ne boste končali!«

Koroško regijo je zastopalo iz štirih občin sedemindvajset brigadirjev in naša brigada »Prežihov Voranc« je bila ena najboljših in ponosni smo z žulji na rokah.

Dani Golob

PISMO

To pišem tebi in vsem, ki me niso razumeli. To pišem vam, ki ste se smejali, ko sem rekel, da grem na Kozjansko.

Sedaj sem tu. Še vedno se spominjam tvojega smeha in svoje nemoči, ker ti nisem vedel odgovoriti. Brez skrbi — tu nisem na dopustu. Lahko bi ti pokazal svoje

žulje, najbrž bi mi potem verjel, da se sem nismo prišli zabavat. Pa tudi tisti, ki je to hotel, je prišel na svoj račun, saj nam zabave ne manjka, čeprav je delo prvo. Res, tudi največji lenuh prime za delo v mrzlem jutru, ko se sončni žarki pustijo komaj slutiti.

Lepo je tukaj, kljub žuljem. Vem, da bi se mi spet smejal. Ali res ne moreš razumeti, da ni vsem mladim samo do posedaanja v zakajenih lokalih, do brezplodnih razgovorov o motorjih in dekletih. Res ne?

Ob štirih vstajamo in odhajamo na delo, zgodaj popoldne se vračamo. Potem pa nas čakajo sestanki, predavanja, šport, priprava biltenov, kulturnih večerov, udarniško delo in še kaj. Tu si želimo, da bi bil dan vsaj še enkrat daljši. Dolgčasa ne poznamo! Ti pa poležavaš do poldneva v topli postelji, potlej se pariš na soncu ali hladiš v vodi in zvečer si vendarle slabe volje. Glej, mi tega ne poznamo.

Vzljubili smo to pokrajino, te gričke in doline, cerkvice na hribih, še kramp in lopato, če verjameš ali ne. Sedaj vemo, kaj je domovina, kaj se pravi delati zanjo. Poznamo tudi prijateljstvo in tovarišstvo — to, kar je največ na svetu.

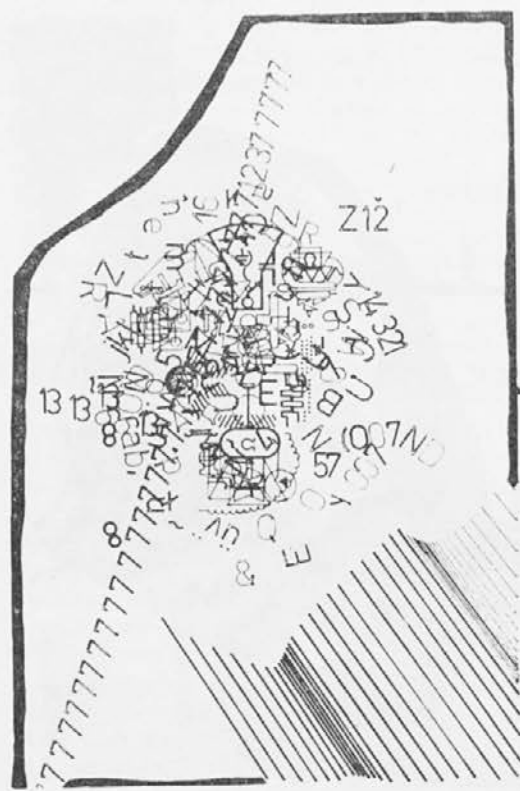
Ko vsako jutro pojemo himno, mislim na tvoj smeh. Ti me nisi razumel, toda jaz sem te danes spregledal. Povej, ali ni bil tvoj smeh morda le zavist?

Dani Golob

Iz naše dejavnosti

Koncem avgusta je bila v Vikračah v Ljubljani mladinska poletna politična šola, na kateri je bilo deset udeležencev iz ravenske občine. Prvo plenarno zasedanje je bilo v nedeljo, 25. avgusta, s konstituiranjem samoupravnih roganov šole in aktiva ZK. Po konstituiranju organov šole smo udeleženci poslali tovarišu Titu pozdravno pismo. Referata o vsebinskih in organizacijskih pripravah na kongres in smernice za delo po kongresu sta podala predsednik in sekretar RK ZMS Ljubo Jasnič in Zdene Mali. Potek razprav o kongresnih dokumentih je ocenil Lojze Rataj.

Zvečer je bila javna tribuna z uvodno besedo Mirana Potrča, člana IK predsedstva CK ZKS, na temo gospodarski razvoj SRS in SFRJ do leta 1985. V ponedeljek,

Milan Visinski, Sedmina, tuš

26. avgusta, so se razprave o dokumentih za 9. kongres ZSMS v vseh skupinah končale.

Zvečer je na drugi tribuni v okviru MPPŠ predsednik CK ZKS tovariš France Popit v svojem izvajanju opozoril na elemente, ki zadevajo delo organizirane mladine.

Razprave so bile precej živahnejše kot pri prvi tribuni, kar je bilo glede na temo razumljivo. Naslednjega dopoldneva je bilo drugo plenarno zasedanje, kjer so vodje posameznih skupin podali poročila o poteku razprav prejšnjih dni, obenem je bil to tudi zaključek letošnje MPPŠ.

Z. S.

18. avgust - dan graničarjev

Ob prazniku graničarjev smo mladinci in mladinke obiskali graničarje na karavli Sonjak na Holmcu. Vojaki so nam priredili zelo lep sprejem. Posebno doživetje je takole srečanje civilistov in vojske. Morda je koga, ki ga služenje vojaškega roka še čaka, stisnilo pri srcu, toda za domovino pač nobena žrtev ni prehuda, vse to je bilo videti na obrazih vojakov, ki so bili kar nekam svečano resni kljub veselosti. Večino od njih je ločilo le še par dni do odsluženja vojaškega roka in od civilnega življenja, ki ga pričakujejo tako polni novih upov, da jim to sije že kar iz oči.

Ko se je po začetni zadržanosti razvnel živahen pogovor, so vprašanja z obeh strani kar deževala. Oni so spraševali predvsem o delu mladinske organizacije, pa o delu v železarni in seveda o našem brezskrbnem življenju, medtem ko oni budno čuvajo meje kakršnegakoli zla. Kadar nam je prijetno, čas zmeraj kar zbeži in tokrat se je zgodilo enako.

Mi bi ne bili mladinci in oni ne vojaki, če bi ob slovesu ne sklenili, da bomo za-

Njihove besede

Vladavina kapitala nad delavcem je zgolj vladavina stvari nad človekom, mrtevga dela nad živim delom.

(Marx Kapital I)

Politična oblast v pravem pomenu je organizirana oblast enega razreda za zatiranje drugega razreda. Kadar pa bodo v razvoju izginile razredne razlike in bo celotna proizvodnja osredotočena v rokah združenih individuov, bo javna oblast izgubila politično naravo.

(Marx-Engels: Manifest komunistične stranke)

Komunisti zavračajo, da bi skrivali svoje nazore in namere. Odkrito razglašajo, da je njihove cilje moč doseči samo z nasilnim prevratom vsega dosedanjega družbenega reda. Vladajoči razredi naj le trepetajo pred komunistično revolucijo. Proletarci v njej nimajo nič izgubiti razen svojih verig. Imajo pa pridobiti svet.

(Marx-Engels: Manifest komunistične stranke)

Šele sedaj je zazoril dan, šele sedaj se je začelo carstvo razuma, odslej naj praznoverje, krivico, privilegije in zatiranje izrinejo večna resnica, večna pravičnost, v naravi utemeljena enakost in neodtujljive človeške pravice.

(Engels: Razvoj socializma od utopije do znanosti)

Kogar skušaš pregovoriti, tega priznavaš za gospodarja položaja.

(Marx: Osemnajsti brumaire Ludvika Bonaparta)

Če smo si izvolili stan, v katerem bomo lahko najbolj delovali za človeštvo, tedaj nas ne morejo upogniti bremena, ker je to veselje, temveč pripada naša sreča milijonom, naša dela žive tiho, a večno učinkujoč, in naš pepel oškrope žareče solze plemenitih ljudi.

(Marx: Razmišljanje ob izbiri poklica)

Obvestilo

Vsem mladincem bodo v enem izmed naslednjih mesecev za tekoče leto 1974 odtegnili od osebnih dohodkov 24,00 din za članarino ZSMS.

Če se kdo ne strinja s politiko in načeli ZSMS in noče biti član te organizacije mora dati pismeno pritožbo s pojasnilom na KMD ŽR, Ravne na Koroškem.

Dne 2. 3. in 4. oktobra je bil IX. kongres ZSMS v Moravcih pri Murski Soboti. Iz naše občine se je kongresa udeležilo pet delegatov. Ker je bila redakcija te številke zaključena pred kongresom, bomo o kongresnih materialih in vseh izoblikovanih nalogah poročali kasneje.

»Mladi fužinar« izhaja kot občasna priloga »Informativnega fužinarja«.

Ureja ga uredniški odbor: Rudi Mlinar, Nada Ortan, Robert Robnik in Zlatka Strgar, ki odgovarja tudi za vsebino.

Milan Visinski, Portret prijatelja, tuš

upanje in tovariške odnose še poglobili, kadarkoli in kjerkoli bo potrebno.

Pri odhodu smo si vsi rekli samo: »Zdravo!«

P. M.

Košček spomina

Ko se je tako neznansko trudil prebrati teh nekaj vrstic, se je alkoholna omamljenost počasi umikala treznosti. Naenkrat je mimo papirja zagledal prazne steklenice, ki so križem ležale po sobi in ni si verjel, da je ves ta alkohol spravil vase in spomnil se je, da je pismo datirano pred štirinajstimi dnevi. Kdove koliko dni je ležalo na polici in ga on v svoji pijanosti ni mogel opaziti. Tanja, ljuba Tanja, je venomer šepetal, saj je vedel, da ne more preglasiti sto in sto kilometrov, ki ju loči. Misli so znova začele begati in moral jih je ustaviti na edini način: s prijatelji v kozarcih omamne pijače.

Vedel je, da ima prijatelje samo takrat, ko ima denar, da jim lahko plača za pijačo, pa se ni vznemirjal. Bolje je bilo piti v družbi, kot da bi se sam nalival. Če je teklo po grlu, je bilo zmeraj hrupno, pripovedovali so si kosmate vice in se krohotali, da je kakšnemu spodobnemu obiskovalcu pošlo potrpljenje, še preden se je utegnil odžejati.

Stal je med podboji in s pogledom iskal koga znanega; ko se je že napol obrnil, ga je nekdo poklical. Ni se takoj obrnil. Obraz je imel napet, oči so se nekoliko zbistrile, tedaj ga je za laket prijela neka roka.

»Tanja!« Nasmehnil se je in jo hotel objeti. Samo svoje roke si je prižl na prsi. »Prekleta mora,« je zakričal in potem se je nenadoma zrušil na tla.

A. R.

Milan Visinski, Vojna, tuš

Zlata pravila življenja

Ta knjiga izrekov, napotkov in modrosti je bila z vsakim ponatisom razprodana. **NOVA** izdaja je izšla septembra 1974. Zahtevajte prospekte v knjigarnah. Subskripcijska cena je 100 din. Direktna naročila sprejema KAS, p. p. 179, Ljubljana. **ZLATA PRAVILA SO PRIJATELJ, KI NIKDAR NE RAZOČARA!**

Naročilnica

Podpisani

Natančen naslov

Zaposlen pri

Naročam obvezno **ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA**

Naročnino bom poravnal po povzetju.

Datum: Podpis:

S seje delavskega sveta podjetja

Delavski svet je bil na seji najprej seznanjen s poročilom o poslovanju v osmih mesecih letošnjega leta in delno z doseženimi finančnimi in poslovnimi rezultati po polletnem periodičnem obračunu. V nadaljevanju se je pa je obravnaval predlog smernic za sestavo gospodarskega načrta za naslednje leto, način financiranja izgradnje toplovodnega omrežja za lastnike individualnih stanovanjskih hiš, bil seznanjen s predlogom razpisne komisije za imenovanje delavca na delovno mesto glavnega direktorja železarne, nazadnje pa je verificiral v TOZD potrjena samoupravna sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občini Ravne na Koroškem in načinu financiranja splošnega ljudskega odpora v naši občini.

Za poslovanje v osmih mesecih letošnjega leta je bilo rečeno, da je v glavnem potekalo normalno, seveda če ob tem upoštevamo, da smo že navajeni na težave, ki nam jih povzročajo pomanjkanje električne energije, neredna oskrba z reprodukcijskim materialom in rastoča inflacija. Od načrtovane z letnim načrtom smo skupne proizvodnje dosegli s 95,8 odst., blagovne pa s 94,1 odst. Delni vzrok za odstopanje je pomanjkanje električne energije v prvem četrtletju letošnjega leta. Ugotoviti pa bi morali tudi druge vzroke in temu ustrezno ukrepati. Čeprav skupne in blagovne proizvodnje nismo dosegli v načrtovanem obsegu, pa smo delno presegli naše obveznosti do izvoza. Tudi realizacija se je v tem obdobju povečala za nekaj več kot 37 odstotkov. Če primerjamo realizacijo na zaposlenega, je višja za 33 odst., kar pomeni, da je to tudi posledica višjih cen naših proizvodov v letošnjem letu. V primerjavi z načrtovanim smo dohodek dosegli le v višini 82,18 odst. Osnovni vzrok za nižje doseženi dohodek je v povečanih materialnih stroških, ki so nastali kot posledica višjih cen surovin vseh vrst energetskih medijev in drugega reprodukcijskega materiala. Delno pa na doseženi dohodek vplivata povišana amortizacija in dogovorjena višina stanovanjskega prispevka. Smo se pa že ob sprejetju finančnega načrta tako za povišano amortizacijo kakor tudi za višino prispevne stopnje za stanovanjsko izgradnjo zavestno odločili. Razen boljšega izplena in manjšega izmečka bi lahko več pridobili s štednjo na vseh področjih.

Pred nami so še trije meseci poslovanja. Če ne bo ponovnega pomanjkanja električne energije, bi z našimi skupnimi prizadevanji zaostanek, ki je ugotovljen, lahko nadoknadili in tako dosegli rezultate, ki smo si jih zastavili z načrtom za letošnje leto.

Smernice za sestavo gospodarskega načrta za naslednje leto

S samoupravnim sporazumom o združevanju smo se dogovorili, da sprejema delavski svet podjetja osnovne smernice za sestavo gospodarskega načrta za naslednje leto in da gospodarski načrt, sestavljen na podlagi sprejetih smernic, potrdijo delavski sveti v TOZD. V smernicah so določeni cilji in naloge, ki jih želimo doseči v določenem poslovnem obdobju.

Osnovne smernice in cilji pri sestavi letnih gospodarskih načrtov in naše poslovne politike bi morali biti: v optimiranju učinkov in učinkovitosti dela (produktivnost, ekonomičnost, rentabilnost) in zadovoljevanju naših potreb, v zagotovitvi trajnega obstoja podjetja in njegovih delov ter stabilnosti v doseganju učinkov, v zanesljivosti v doseganju načrtovanih učinkov, pri čemer je treba upoštevati likvidnost in rentabilnost; v stalnem izboljševanju delovnih pogojev in življenjske ravni zaposlenih ter v zagotovitvi sredstev za širjenje materialne osnove podjetja in skupnih družbenih potreb po družbeno dogovorjenih meritvah.

Če na večino smernic predlogov in ciljev, navedenih v smernicah za sestavo gospodarskega načrta, ni bilo posebnih pripomb, pa je bila nekoliko daljša razprava o tistem delu, ki se nanaša na izvoz. V razpravi je prevladalo mnenje, da moramo v železarni težiti za tem, da bomo izvažali čim več gotovo izdelanih in obdelanih izdelkov, manj pa polproizvodov. Skratka, da je treba izvažati tiste izdelke, ki nam prinašajo dohodek.

Centralno toplovodno ogrevanje

Po zagotovitvi sredstev se letos na Ravnah intenzivno nadaljuje z deli za centralno ogrevanje. Ker so na področjih, kjer zdaj potekajo dela, tudi zaselki individualnih stanovanjskih hiš, je bil delavskemu svetu posredovan predlog, da bi se tudi za te lastnike stanovanjskih hiš enotno rešil način financiranja in priključitve na celotno omrežje. Po predlogu naj bi železarna za lastnike stanovanjskih hiš, ki so zaposleni v železarni, prispevala del finančnih sredstev, medtem ko bi morali druge stroške napeljave v celoti kriti sami. Stroški napeljave toplovodnega omrežja bi po izračunu za stanovanjsko hišo znašali 25.600 din. Od tega naj bi lastniki hiš, zaposleni v železarni, sami prispevali 7680 din, razliko pa bi krila železarna.

Mnenja o predlogu so se v razpravi nekoliko razhajala. Potem ko je bil problem osvetlen z različnih vidikov, je bil predlog z manjšo dopolnitvijo, ki se v glavnem nanaša na odtujitev ali prodajo stanovanjske hiše, sprejet.

Imenovanje na delovno mesto glavnega direktorja železarne

Delavski svet je bil najprej seznanjen s poročilom komisije, ki je bila določena, da opravi razpis, zbere prijave in pripravi predlog delavca, ki naj bi se ga imenovalo na to delovno mesto. Komisija je po opravljenem postopku in ob upoštevanju mnenja kadrovske komisije pri svetu Zveze komunistov in stališča političnega aktiva železarne, ki je obravnaval in potrdil predloženi program dela kandidata za naslednjo mandatno dobo, soglasno sklenila, da na delovno mesto individualnega toplovodnega organa glavnega direktorja železarne ponovno predlaga delavskemu svetu, da imenuje sedanjega glavnega direktorja tovariša Franca Faleta. V nadaljevanju razprave in po izvolitvi volivne komisije, ki je opravila postopek tajnih volitev, je predlagani kandidat tovariš Franc Fale seznanil delavski svet z nalogami in programom dela za naslednjo mandatno dobo.

Verifikacija samoupravnih sporazumov

V železarni sta bila v razpravi samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov občine Ravne na Koroškem in samoupravni sporazum o načinu financiranja SLO v občini Ravne na Koroškem. Oba sporazuma sta bila predmet obravnave in sklepanja na delavskih svetih TOZD, kjer so na nekatere določbe bile tudi posamezne pripombe. V pojasnilu je bilo povedano, da se predvsem samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov nanaša na celotno republiko Slovenijo oziroma naj bi se to področje s sporazumom enotno uredilo. Zaradi tega o konkretni spremembi posameznih določil v delovnih organizacijah ne moremo odločati, lahko pa naše dodatne predloge posredujemo za to pristojnim re-

Na samem

publiškimi organom z zahtevo, da naj jih v končni redakciji besedila upoštevajo.

Na koncu je bil delavski svet seznanjen še s predlogom, da bi železarna z zavarovalnico v Mariboru sklenila pogodbo o zavarovanju pošiljk naših izdelkov na poti, ki jih izvažamo. Do sedaj izdelkov za ta rizik nismo zavarovali. Ker pa so se že pojavile nekatere nevarnosti in z namenom, da bi v bodoče odpadle, je bilo predlagano, da delavski svet predlog potrdi.

Po obravnavi zadev, ki so bile predmet razprave, je bilo **sklenjeno**:

1. Delavski svet je vzel na znanje poročilo o poslovanju v osmih mesecih letošnjega leta in ugotovljeni finančni rezultat po periodičnem obračunu za prvo polletje letošnjega leta.

2. Potrdijo se smernice za sestavo gospodarskega načrta za leto 1975 z dopolnitvijo, da morajo strokovne službe ob upoštevanju razprave na zasedanju ponovno določene obdelati področje izvoza. Do predloga, ki bo izoblikovan, se mora opredeliti tudi strokovni svet, nakar ga je v potrditev posredovati skupnemu odboru za gospodarjenje.

3. Potrdi se sklep o načinu financiranja in izgradnje toplovodnega omrežja lastnikom individualnih stanovanjskih hiš, ki živijo v stanovanjskih soseskah, kjer je po projektih predvidena izgradnja toplovodnega omrežja z dopolnitvijo, da je s sklepom sprejete pogoje in kriterije treba dopolniti še z dodatnim določilom, ki bo uredilo vprašanje plačila celotnih stroškov v primeru odtujitve ali prodaje stanovanjske hiše.

4. Na predlog razpisne komisije je bil soglasno za naslednjo mandatno dobo na delovno mesto individualnega poslovodnega organa glavnega direktorja Železarne

Ravne ponovno imenovan sedanji glavni direktor tovariš Franc Fale.

5. Na podlagi sprejetih odločitev samoupravnih organov (delavskih svetov TOZD) se odobri:

— da železarna pristopi k samoupravnemu sporazumu o štipendiranju učencev in študentov v občini Ravne na Koroškem in s pristopom ter podpisom sporazuma sprejme obveznosti, ki bodo izvirale iz tega naslova, z dopolnitvijo, da je treba republiškimi podpisnikom samoupravnega sporazuma posredovati našo zahtevo, da je v sporazum vnesti dodatno določilo, da smejo delovne organizacije študentom za podjetje deficitarne poklice izplačevati štipendijo v višjem znesku, kot je omejen s sporazumom;

— da železarna pristopi k samoupravnemu sporazumu o financiranju splošnega ljudskega odpora v občini Ravne na Koroškem in da s pristopom ter podpisom sporazuma sprejme obveznosti, ki izvirajo iz tega naslova;

— s podpisom sporazuma prenehajo naše obveznosti, sprejete z dogovorom za letošnje leto, s tem da se znesek, ki smo ga izdvojili za te namene, poračuna pri obveznostih, ki izhajajo iz samoupravnega sporazuma.

6. Delavski svet je prav tako potrdil predlagane predstavnike TOZD in železarne za podpis obeh potrjenih sporazumov.

7. Odobri se, da Železarna Ravne z zavarovalnico Maribor v Mariboru sklene pogodbo o zavarovanju, s katero zavarujemo vse pošiljke naših izdelkov ali polizdelkov, ki jih direktno ali prek posrednikov izvažamo. Vsi izdelki se zavarujejo s pogoji in po tarifi, navedeni v prilogi, ki je sestavni del pogodbe.

-et

vejo pa urejata Stavbenik in Instalater iz Prevalj.

Velikosti porabnikov po instaliranih kapacitetah internih omrežij, ki jih bomo letos priključili, so naslednje:

Javornik	965.200 kcal/h
Čečovje	3.060.000 kcal/h
park	1.738.616 kcal/h
Skupno	5.763.816 kcal/h

V lanskem letu smo priključili še pred koncem leta vse po planu predvidene porabnike v skupni kapaciteti 4.912.520 kcal/h.

V začetku so bile tu in tam kritike, da slabo greje, ko pa smo omrežje vregulirali, so bile stranke zelo zadovoljne. Seveda pa ne bomo mogli nikoli vsem ugoditi v večernih urah. Nekateri želijo, da ogrevamo samo do 20. ure, nekateri dalj — različno, vse tja do ranega jutra. V drugi polovici sezone smo ustalili čas ogrevanja od 4.30 do 21.30.

Lansko leto smo formirali cene za tri kategorije porabnikov toplote, in sicer:

— za stanovanja 2,70 din/m² stanov. površine (ogrevane),
— za poslovne prostore 4,00 din/m²,
— za ustanove in zavode 3,00 din/m².

Letos smo predlagali višje cene zaradi pordražitve goriva in drugih stroškov. Tako je dan predlog občinski skupščini v potrditev:

— za stanovanja 3,50 din/m²,
— za poslovne prostore 5,48 din/m²,
— za ustanove in zavode 4,10 din/m².

Železarna kljub povišanemu cenam ne bo imela dobička, temveč pokriva le sorazmerni del variabilnih stroškov. Ako bi zaračunavali vse stroške, bi bila cena višja za okrog en dinar na m².

Kot je že navedeno, se bodo letos tudi že priključevali individualni lastniki hiš oziroma stanovanj. Ti bodo morali prispevati še so udeležbo pri financiranju omrežja. Za naselje na južnem delu Čečovja znašajo stroški v poprečju na eno stanovanje 25.600 din. Vodstvo železarne je že predlagalo svojim samoupravnim organom, da krije za svoje sodelavce (zaposlene in upokojence) železarna 70 % teh stroškov, to je 17.920 din. Tako bi sodelavci železarne morali plačati 7680 din, in to v dvanajstih mesečnih obrokih. Prvi obrok znaša 1000 din in ga je treba vplačati ob izdaji soglasja za priključitev na toplovodno omrežje.

Lastniki, ki so zaposleni, ali upokojenci pri drugih podjetjih bodo morali plačati polno ceno, tj. 25.600 din oziroma železarna priporoča njihovim firmam, da jim nudijo enake olajšave s svojimi sredstvi.

Drugo vprašanje, ki ga je bilo treba rešiti pri individualnih hišah, je razkopavanje in polaganje po privatnem zemljišču. Vsak se boji za svoje rože, grmičke, pevnike itd. Nekateri želijo, da se izognemo nasadam ali zelenicam, drugi želijo odškodnino za povzročeno škodo. Komunalni sklad občine in železarna Ravne sta se postavila odločno na stališče, da ne pride v poštev spreminjanje tras, predvidenih po glavnih projektih, niti odškodnine za povzročeno škodo. Ako bi upoštevale takšne želje lastnikov, bi gradnja omrežja toplovoda bila nesprejemljivo draga. Zato se mora vsaka soseska odločiti, ali želi centralno kurjavo s pogoji, ki jih postavljajo glavni investitor, ali pa ne bo nobeno privatno stanovanje priklopljeno. Torej, vsi lastniki morajo podpisati ustreznih pristanek, da se cevovodi lahko polagajo po privatnih zemljiščih po zakoličenih trasah v skladu z izvedbenim projektom brez zahteve odškodnin in z obveznostjo, da na teh trasah, se pravi nad cevovodi, ne bodo sadili dreves, katerih korenine bi v kasnejših letih lahko poškodovale izolacijo. Nadaljnji pogoj je, da ne sme lastnik hiše imeti priklopljene na interno omrežje svoje peči oziroma kotle. Bolj detajlno so te zadeve napisane v ustreznih aktih, ki jih podpisujejo lastniki in organi komunalnega sklada.

Prihodnje leto bo predvidoma zgrajeno omrežje v Dobji vasi (tkim. zapadna veja) in del omrežja v trgu (Nama, postaja LM itd.) Z gradnjo na Javorniku se bo širilo omrežje na tej planoti. Izdelani bodo glavni projekti za Sance, gradnja omrežja na to področje pa je predvidena v letu 1976. Na jugu Čečovja se bodo zgodaj spomlad končala dela, če nas

Širjenje toplovodnega omrežja v mestu

Letos se nadaljuje gradnja toplovodnega omrežja v mestu tako, kot je bilo predvideno. Omrežje se širi v tri smeri:

1. od zdravstvenega doma na Javornik,
2. od severnega roba Čečovja proti jugu, zahodu in vzhodu,
3. od kotlarne v železarni proti gimnaziji.

Na Javorniku bodo montažna dela zunanega omrežja vključno z izolacijo končana do konca oktobra. Priključna postaja bo prav tako dokončana v oktobru. Dela potekajo počasi zaradi dolgih dobavnih rokov protitočnikov, nekaterih delov armature in izolacije. Ko bo priključna postaja zgrajena, bodo vsi stanovanjski bloki na Javorniku zadostno ogrevani. Priključna postaja bo zadostovala še za naslednja dva bloka, ki bosta dograjena v prihodnjem letu. Montirati bo treba samo sekundarne vode iz priključne postaje do internih omrežij teh blokov.

Na Čečovju so že položeni cevovodi od severnega roba te planote do treh objektov, kjer bodo priključne postaje, in sicer:

- do občine, od koder bodo ogrevane zgradba občine, samski dom in zgradba, kjer so posebna šola, stanovanjsko podjetje, obč. zveza za tel. kulturo in samske sobe ZR;
- do tretje polstolpnice v vrsti šestih, od koder se bodo le-te ogrevale;
- do stolpnice pri trafikli.

Cevovodi bodo predvidoma izolirani in zasuti do konca novembra. Če bi bil izolacijski material — uvoz — prispel prej, bi bilo lahko vse izolirano in jarki zasuti do konca oktobra. Nadalje se polagajo cevovodi še do polstolpnice na jugu Čečovja, od koder se bodo ogrevale tri polstolpnice in celotno naseleje »Navrški vrh«. Tudi za to naselje bo pri-

ključna postaja v omenjeni polstolpnici, iz nje pa bodo speljani sekundarni vodi po naselju do posameznih hiš.

Izvajalec montažnih del IMP Maribor je obljubil, da bodo vse priključne postaje v blokih končane do 25. oktobra. To pomeni, da bomo ob koncu tega meseca začeli z ogrevanjem vseh priključenih objektov na Javorniku in Čečovju, razen individualnih hiš oziroma privatnih stanovanj.

Koliko hiš bo letos že priključenih, je težko reči, zelo verjetno pa je, da bo srednji del v ravnini, ki je bil najprej zgrajen, tudi najprej ogrevan. Od primarnega voda proti trem stolpnicam se odcepi še en krak med vrstne hiše na vzhodu Čečovja, kjer bosta tudi zgrajeni dve priključni postaji, iz njih pa sekundarni razvodi do posameznih stanovanj v teh petih vrstnih hišah (tu še nimajo vse stranke internega omrežja).

Tako imenovana južna veja, ki poteka od kotlarne mimo gradu do gimnazije, je tudi že položena in jo izolirajo. Letos se bodo ogrevali muzej, študijska knjižnica, likovni salon, gimnazija in Dom telesne kulture. Prihodnje leto bo ta veja podaljšana do osnovne šole »Prežihov Voranc«. V končni fazi pa bo spojena z omrežjem na Čečovju. To bo potrebno takrat, ko bodo še drugi bloki opremljeni z internim omrežjem centralnega ogrevanja. Montaža internega omrežja bo trajala nekaj let.

Gimnazija in DTK sta že priključena, grad bo verjetno novembra. Na Javorniku izvaja gradbena dela Gradis Ravne, strojna dela pa Ind. montažno podjetje Maribor (IMP). Na Čečovju strojna dela prav tako IMP, gradbena pa Gradbeno podjetje Dravograd. Južno

10 let Informativnega fužinarja

16. oktobra bo minilo deset let od izida prve številke Informativnega fužinarja. Ob tej priložnosti vam želimo, tovariš urednik postaviti nekaj vprašanj, ki naj bi primerjala takratno in sedanje stanje, morda pa tudi ugotovila smeri nadaljnega razvoja.

Kakšna je razlika med obliko, vsebino in naklado takratnega in sedanjega Informativnega fužinarja in kako so ga sprejeli delavci takrat, kako pa ga danes?

Leta 1964 je v železarni že štirinajsto leto izhajal trimesečnik Koroški fužinar, obsežen, pester časopis z zanimivo in tehtno vsebino, ki ga je takega naredil njegov urednik Avgust Kuhar. Začeti ob njem z izdajanjem informativnega mesečnika, ki bi si prav hitro pridobil podobno priljubljenost, je bilo morda nekoliko tvegano pričakovati in morda so ga delavci od začetka res sprejeli z nekoliko nezaupanja. Tako nekaj nad 1000 izvodov smo ga prodali (takrat ga še ni dobil vsak zaposleni zastoj kot danes) vsak mesec. Ker pa je Informativni fužinar le prinašal aktualne, sprotne zadeve iz železarne in kraja, Koroški fužinar pa pri tem ni utrpel prevelike škode, so ga ljudje po malem sprejeli za svojega.

Oblika se v preteklih desetih letih ni spremenila, bolj obseg in naklada. Čez 16 strani smo takrat malokdaj prišli, medtem ko danes obseg 24 in 28 strani ni več posebna redkost. Seveda je medtem zrastle tudi naklada za več kot enkrat in ga danes tiskamo že v 5600 izvodih.

Čeprav smo v tem času le dvakrat spraševali delavce za njihovo mnenje o Informativnem fužinarju, in ga zato danes ne morem z gotovostjo oceniti, pa mislim, da bi zdaj ljudje že malo godrnjali, če ga 15. v mesecu kdaj ne bi bilo. In to je po svoje tudi odgovor.

Skozi vsa ta leta ste verjetno pridobili dosti sodelavcev, ki pišejo članke za naš list. So tu kakšne težave ali pa je prispevkov še preveč in morate kdaj kaj tudi zavrtniti?

Dobrih sodelavcev in člankov ni nikoli preveč. Predvsem so za vsak časnik dragoceni stalni sodelavci za posamezna področja, npr. za samoupravljanje, socialno in kadrovsko problematiko, kulturo, šport itn. Ne samo da se človek z rednim pisanjem izpopolnjuje, pri lokalnem listu tako na neki način postane to, kar so poklicni novinarji, zadolženi za posamezne rubrike, pri dnevnikih. Čutijo se povezane s časopisom, razvija pa se jim tudi potrebna samoiniciativnost, da znajo videti in obdelati aktualno temo, tudi če jih nihče ne opozori nanjo. Naj se ob tej priložnosti javno zahvalim vsaj dvema med njimi, ker sodelujeta pri Informativnem fužinarju že vseh deset let od prve številke naprej kot člana uredniškega odbora in sodelavca, to sta Jože Delalut in Jože Šater. Seveda pa

gre vse priznanje tudi drugim članom odbora, ki se jim mandati tudi nekako kar sami od sebe podaljšujejo, ker pač ne vemo, kdo bi jih lahko uspešno zamenjal.

Lojze Perko, Marjan Kolar, flomaster

To pa je zares naša težava: premajhen krog sodelavcev in premalo jasno dojeta resnica, da bi marsikomu dopisovanje v tovarniški mesečnik lahko predstavljalo tudi stopnjo pri razvoju v dopisnika slovenskih dnevnih listov. Skratka: dopisnikov ni nikoli dovolj in vsakemu sodelavcu so pri nas odprta vrata.

Dopustniški drobnogled

Stvar se ponavlja iz leta v leto: ko mine dopust, je slišati kup pripomb od sodelavcev, ki so letovali v našem počitniškem domu v Portorožu. Zato je sindikat dal sugestijo za večjo anketno akcijo, ki naj bi ji dodali primerjalne podatke o pogojih v počitniških domovih drugih dveh slovenskih železarn pa morda še kakšne. Iz objektivnih vzrokov to ni bilo možno. Gotovo pa bomo o tem še pisali in bo drobna anketa, ki jo objavljamo danes, sestavni del celotnega gradiva, o katerem bo sindikat nedvomno še temeljito razpravljaj.

Uredništvo

Sodelavce, ki smo jih spraševali, smo izbrali povsem naključno. Preveč na široko nismo hoteli iti. Odgovarjali so naravnost, iskreno, brez pretirane hvale, pa tudi brez olepševanja stvari. Toda naj govorijo sami.

Ivan Camlek — špedicija: Na dopust se je odpravil z osebnim avtomobilom in z družino. Neprijetnosti so se začele že ob prihodu, ko ni bilo nikogar, da bi jih popeljal v sobe.

Hrana je bila dobra in obroki obilni, le da med kosilom ni bilo mogoče dobiti nobene pijače. Po kosilu pa so morali v vrsti čakati pred pultom. »Dobil sem občutek, da strežno osebje že med seboj nima normalnega odnosa, do nas gostov pa so se obnašali nemogoče,« je med drugim povedal Ivan Camlek.

Nekega dne je deževalo in ugotovitev, da strop zelo pušča vodo, seveda ni bila

Izdajate tudi občasna »Obvestila«, na novo pa je izšla priloga z naslovom »Mladi fužinar«. Bo ta priloga mladinske organizacije izhajala redno oziroma ali imate za prihodnje v načrtu spremembo ali nadaljnje širjenje Informativnega fužinarja?

Če bi dodali še razglasno postajo, ki te dni praznuje prvo obletnico svoje oživitve, pa bi bil s tem pregled naših sredstev obveščanja kar popoln. Čeprav z vsemi še ne moremo biti zadovoljni, pa že s tem, da obstajajo in da se kot npr. z »Mladim fužinarjem«, pojavljajo v novih oblikah, izražajo potrebo po širjenju in izboljševanju obveščanja.

Seveda nisem pooblaščen odgovoriti v imenu mladih, koliko redno bo izhajala njihova priloga, ker imajo lasten odbor. Mislim pa, da je pismeno oblikovanje lastnih mnenj o aktualnih vprašanjih za mladega človeka najboljša šola samoupravljanja. Že ustna diskusija zahteva discipliniran način mišljenja in pogum, sposobnost izraziti se v obliki članka pa zahteva poleg tega še dobro mero čuta odgovornosti in zrelosti, saj je pisana beseda trajnejša od govornjene. Zato velja: kadarkoli bodo mladi oblikovali svojo prilogo, bo izšla.

Z Informativnim fužinarjem v prihodnje pa je tako, da bo nekoč, ko bo dotok gradiva večji ali bo uredništvo kadrovsko ojačano, verjetno postal 14-dnevnik. Kdaj pa bo do tega prišlo, še ne vemo.

Tovariš urednik, hvala za razgovor!

Franc Rotar

prijetna. S plažo so bili zadovoljni, le deske je bilo težko dobiti. Prostor za domom bi moral biti po njegovem mnenju bolj izkoriščen v rekreacijske namene.

A. K.: Potovala je z osebnim avtomobilom skupaj z družino. Ob prihodu je bilo vse v redu.

Hrana je bila kakšen dan tudi nekvalitetna, vendar obroki dovolj veliki. Po neki večerji sta mož in sin bruhala.

Strežnega osebja je premalo, ti, ki so zaposleni, nimajo pravega odnosa do delaniti do gostov. Čistoča je v vseh pogledih dobesedno na psu.

Možnosti za rekreacijo so tako skromne, da je na to bolje ne misliti. Plaža je dobra, deske pa se težko dobijo. Gostje so disciplinirani in bilo bi bistveno drugače, če bi se strežno osebje obnašalo bolj kulturno do gostov. Tako pa je videti, da še nikdar niso slišali reka: »Gost ima zmeraj prav.«

Rudolf Šipek, kovačnica: Potoval je z družino in z osebnim avtomobilom. Ob prihodu je bilo treba čakati, da so jih porazdelili po sobah.

Hrana ni bila kvalitetna in obroki premajhni, razmere v času obrokov pa nemoogoče. Ni dovolj zaposlenega strežnega osebja. Odnos do gostov je vse prej kot človeški in človek preprosto izgubi občutek, da je na toliko zelenem in navsezadnje zasluženem dopustu. Plaža je bolj zasedena s tujci kot z železarji in desk se ne da dobiti. Gostje so disciplinirani. Možnosti za rekreacijo ni. Upravnik se ne briga

bo zima prehitela. Kot je bilo že omenjeno, se bo prihodnje leto priključila tudi osnovna šola »Prežihov Voranc« in nova telovadnica ob njej.

za dom in vse je čisto brez reda. Manjka pametno gospodarstvo in dokler bo tako vodstvo, ne gre več dol. Od vsega skupaj je bilo še najboljše vreme.

Alojz Mavrič, elektro obrat: Šele po petnajstih letih si je zopet lahko privoščil dopust na morju, zato je bilo razočaranje, ki ga je doživel v našem domu, bridko.

Strežnega osebja je premalo. Hrana ni kvalitetna, a obroki dovolj veliki. Med obroki so nemogoče razmere. Gostje so disciplinirani.

Dom je zelo slabo vzdrževan, manjka trde roke, se pravi dobrega gospodarja. Možnosti rekreacije ni. Strežno osebje se neprimerno obnaša do gostov. To ni dom dopustnikov, ni dom počitka, pač pa dom mučenja.

Z. S.

NAKUPOVALNA MRZLICA

Naš sindikat si je že vsa leta prizadeval, da bi delavcu pomagal pri nakupu ozimnice ali kakšnega drugega artikla. Seveda smo se večkrat vprašali, ali so bile cene določene pravilno. Ne bom se spuščal v to, kdo jih je postavil in kje. Bile so pač različne za vsak artikel posebej, kar se dogaja tudi v naših trgovinah. No, pa si oglejmo te stvari po vrsti. Mislim, da so bile hladilne torbe v redu in tudi cena ni bila pretirana. Za nogavice pa lahko trdim, da so bile dražje kot v trgovinah. Kljub temu smo jih pokupili do zadnjih. Človek pač misli, da je vse poceni, kar organizira sindikat. Potem smo v gasilskem domu kupovali čevlje. Niso bili preveč dragi, zato pa so bili zanič. Ne vem, koliko takšnih čevljev so naši delavci pokupili. Bile so pa poznejše nevšečnosti. Zdaj je enemu počil podplat, zdaj drugemu odstopil podplat itd.

Na tem našem nakupovalnem pohodu smo torej kupovali hladilne torbe, usnjene suknjiče, nogavice, blago na metre in čevlje, 13. septembra pa so pred gasilski dom pripeljali prodajat posteljino.

Lahko rečem — pravi trgovci. Pred svojim avtomobilom so imeli pult ali »štant«. Seveda je bil zvrhano naložen z različnimi vzorci prevlek za odeje, zglavne blazine in rjuh. Vse je bilo v redu, samo cene ne. Od gasilskega doma do nove trgovine v Prežihovi ulici je dobrih 200 m. V cenah je pa bilo seveda več. Enak komplet damastnih prevlek tovarne Metka Celje si npr. lahko pri Opremi kupil za 35 dinarjev ceneje, o čemer smo se tudi prepričali.

To je bilo prvi dan »sejma«. Drugi dan so bile cene že malo nižje, kar smo takoj opazili, ker so bile prej napisane z črnim svinčnikom, sedaj pa z rdečim. Ne vem, ali so nanje vplivali naši sindikalisti ali tržna inšpekcija. Kljub temu pa so bile te cene še zmeraj višje kot v Opremi.

Pustimo raje takšno trgovanje! Bomo pa zato morda kupili ceneje ozimnico, za kar se lahko zahvalimo našim pri sindikatu. Ne smemo jim zameriti za prejšnje trgovanje, ker najbrž pač niso strokovnjaki tega poklica.

F. Rotar

»Žal vam ne morem pomagati,« je rekel zdravnik, »vaša bolezen je podedovana.«

»Potem pa pošljite račun mojemu očetu!«

KULTURNA KRONIKA

Nova organiziranost kulture

V razpravi je osnutek novega zakona o kulturnih skupnostih. Po njegovih določilih naj bi se kulturne skupnosti reorganizirale do konca tega leta. Bistvena novost tega zakona je, da predvideva dvodomno skupščino kulturne skupnosti. Sestavljala naj bi jo:

— zbor delegatov delavcev, združenih v TOZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delegatov delovnih ljudi, organiziranih v krajevnih skupnostih, torej zbor uporabnikov (kulture) in — zbor delegatov delavcev organizacij in skupnosti, ki opravljajo kulturne dejavnosti, torej zbor izvajalcev (kulture).

Če pustimo ob strani nekoliko tuje zveneto kategorizacijo ljudi na uporabnike in izvajalce kulture v upanju, da bo morda razprava izumila bolj posrečena imena, pa je težje razumeti nekoliko birokratsko pojmovanje vloge **proizvajalcev** kulture, to je slikarjev, skladateljev in pisateljev, ki morajo vsekakor najprej nekaj proizvesti, da lahko potem **izvajalci** to izvajajo, uporabniki pa uporabljajo. Ker tega v naši občini seveda ne bomo rešili, velja tudi tu počakati na diskusije.

Glede na to, s kako prečiščenimi pojmi in s koliko energije se bomo pri nas te reorganizacije lotili, takšen uspeh lahko pričakujemo. Dvodomnost onemogoča dosedanje dokaj lagodno obnašanje pri kadrovanju, naj namreč delajo pri kulturi kulturniki sami, to pomeni, igralci, pevci, slikarji, knjižničarji in muzealci, pri čemer naj bi predstavljali prosvetni delavci močno strokovno bazo. Vključitev potrošnikov mora privedi do dialoga, to pomeni do pazljivejšega zasledovanja delovnih in finančnih programov posameznih sektorjev kulture.

Drugo, nič manj pomembno vprašanje je iskanje in izvolitev dela voljnih funkcionarjev kulture. Mislim, da bi morali tu najprej z obema rokama sprejeti tiste kulturne delavce, ki so si s svojim delom prislužili že zlate in srebrne jubileje, pa so še zmeraj voljni delati. Ob njih pa je veliko prostora in možnosti tudi za mlajše, neafirmirane. Tem bi prav tako morali izkazati zaupanje.

Kakor je torej evidentiranje in kandidiranje novih članov in predsednikov odborov na videz preprosto, v resnici nikakor ni nujno, da bo tudi v praksi tako. Preteklo obravnavanje kulture in kulturnikov mimo marsikoga ni šlo brez sledov. Morda tudi ni najbolj modro zaradi gole inercije do skrajnosti vztrajati pri tem, da bi kdo, ki je npr. odličen pevovodja ali režiser, organizacijsko delo pa ga sploh ne veseli, moral biti tudi funkcionar kulturne skupnosti, če tega iskreno ne želi, voljan pa je še naprej delati v svoji stroki.

Zdi se, da je prav temeljita reorganizacija kulture dobra priložnost za pomladitev organov kulturne skupnosti. Nalog sicer morda v prihodnje ne bo bistveno več, več pa bo zaradi bolj razvitega samoupravnega sistema na tem področju nedvomno sestajanja in dogovarjanja, kar zahteva mnogo energije in svežine.

Če prav razumem geslo »kulturo delovnim ljudem«, nemara ne gre toliko za to,

kako postaviti vse dosedanje programe na glavo ter si na silo izmišljati nove, kolikor za to, da bi to, kar imamo, postalo dostopno čim več ljudem. Brez demagogije gre najbrž za dolgoročno zasnovan kulturno vzgojni proces, v katerem bi ljudi kontinuirano seznanjali z manj razumljivimi oblikami sodobne umetnosti ter tako pridobivali nove bralce, gledalce in poslušalce, z mentorstvom pa omogočali tudi amatersko dejavnost, da bi tako oznaki »uporabnik kulture« čim bolj omilili njen surovo ekonomski pomen.

Razstava Draga Tršarja

Akademski kipar Drago Tršar, izredni profesor na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, nosilec mnogih domačih in mednarodnih nagrad, je umetnik tiste vrste, čigar delo je imelo v slovenski likovni umetnosti prelomen pomen, vendar ga tudi današnje nove in najnovejše struje niso prerastle, kakor pravega umetnika čas ne more prerasti. Da je ravenski likovni salon odprl letošnjo razstavno sezono prav z razstavo njegovih del, je več kot dobro in obetavno znamenje za naprej. In nadalje je res, da pristaja pisanje in vrednotenje takšne razstave samo strokovnjakom, kakršen je npr. Zoran Kržišnik, ki je predstavil umetnika v uvodu v lepi katalog, izdan ob tej priložnosti.

Kronist lahko zabeleži samo dejstva. Ta so, da je Tršar pri nas že razstavljal pred osmimi leti, da imamo na Ravnah v parku njegove spomenik Prežihu in da bomo njegove skulpture videli tudi na novi upravi. Ravenska razstava je pokazala 54 plastik, odprta pa je bila od 25. septembra do 6. oktobra.

n. r.

Mala pušča

S prve slikarske kolonije „Selišči 74“

V začetku meseca avgusta sva bila s prijateljem povabljeni v slikarsko kolonijo »SELISČI 74«, ki jo je organiziralo Združenje likovnih skupin pri Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije. Od drugih tovrstnih srečanj likovnih ustvarjalcev se je ta slikarska kolonija razlikovala že v tem, da so bili udeleženci te kolonije izključno le predstavniki likovnih skupin slikarjev-amaterjev iz vse Slovenije, pri tem pa so akademski slikarji sodelovali le kot mentorji in strokovni vodje. Udeleženci te kolonije smo se za deset dni nastanili v kraju Selišči, kjer smo lahko vsak po svoji želji in po lastni izbiri ustvarjali in upodabljali motive v idiličnem okolju sončne Prlekije. Razlika tudi ni bila toliko v dejstvu, da smo tu sodelovali izključno slikarji — samorastniki, pač pa je posebnost te kolonije bila v njeni programski zasnovi.

Združenje likovnih skupin Slovenije pri Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij je namreč v Seliščih pripravilo strokovno-izobraževalno kolonijo. Ustvarjalno delo nas udeležencev je bilo povezano s predavanji priznanih strokovnjakov s področja slikarstva, kiparstva in umetnostne zgodovine. Ti so nam poleg predavanj posredovali tudi strokovne nasvete. Torej smo lahko govorili o ustvarjalnosti in smiselnosti in smotrnosti take zasnovane se je pokazala po zaključku prve tovrstne kolonije v Sloveniji.

No, če po vsem tem razmišljamo dalje, ob tem ne meremo mimo prizadevanj Združenja likovnih skupin, ki skuša svojemu članstvu nuditi možnost za plodno delo in likovno izobraževanje. O smislu takih prizadevanj je dalje nujno potrebno poudariti: »Naša družba je dolžna omogočiti in nuditi strokovno-organizacijsko in materialno pomoč povsod tam, kjer se poraja želja po kulturnem udejstvanju.« To velja tudi za likovno področje, ki je bilo še ne dolgo tega kot kulturno izobraževalna dejavnost naših širših delovnih množic obetno zanemarjeno.

Nazadnjaško je mišljenje, da je likovna kultura domena izbrane, elitne družbe. Bojazn nekaterih predstavnikov, da se je začela pri nas favorizirati nekakšna »proletarska kultura«, je brez osnove, kajti odkar obstaja proletarijat, je kultura predstavljala eno njegovih osnovnih izobraževalnih nalog. Zato nikar ne imejmo strahu pred proletarsko kulturo, pač pa jo pozdravimo in podpirajmo. Pri vsem tem predstavlja likovna kultura specifično obliko delovnega področja, kjer je prisotna predvsem likovna produkcija.

Razveseljivo je, da združenje pri uresničevanju tako zastavljenega programa »sili« v manj znana in šele uveljavljajoča se prizorišča likovnega in kulturnega življenja. Odločilna pri tem pa je vsekakor naklonjenost organizacij in posameznikov, ki ta prizorišča vodijo. Posnemanja vreden tak primer je bil prav v Seliščih, ko je domačin tudi slikar — samorastnik Lojze Veberič dal na razpolago celotno galerijo in njeno okolico, obenem pa prevzel vse organizacijske posle, ki so se našli na bivanju udeležencev v tem prelepem delu Prlekije.

V mesecu oktobru bo prav v tej galeriji »DOMAČIJA« pripravljena prva razstava ustvarjenih del, ki pa bodo kasneje razstavljena še v nekaterih drugih krajih naše republike. Nekatera med njimi pa bodo po končanih razstavah podeljena gospodarskim in družbenim organizacijam, ki so tovrstno likovno manifestacijo podprle in tudi finančno omogočile.

S prijateljem sva bila v slikarski koloniji prvič, čeprav je obema slikanje konjiček že lep čas. Ni čudno, da je desetdnevno bivanje v tako pestrem ambientu napravilo na mene še posebej nepozaben vtis. Čeprav smo se z mnogimi prvokrat srečali, nas pa je bilo kar lepo število, smo kaj hitro postali ena sama družina, katere člani nismo poznali zavisti, kot je v neredkih primerih med poklicnimi umetniki.

Ze kar prvi dan po svečani otvoritvi te edinstvene manifestacije se je večina slikarjev zavedala, da je desetdnevno bivanje razmeroma kratko obdobje za potešitev težnje po ustvarjanju, ki se je v marsikom že ne-

kaj časa nabirala in stopnjevala. Se isto popoldne večina od nas ni izgubljala časa ter se je vsak po svoje podal na ogled motivno bogatega okolja Selišč, da bi naslednji dan že lahko plodno ustvarjal v zeleni tehniki izbrani motiv. V naši sredini so bili slikarji — samorastniki vseh možnih poklicev: učitelji, uslužbenci, inženirji, delavci in upokojeanci, predvsem pa vsi z isto željo in strastjo, da se v odmerjenem prostem času predamo užitek likovnega ustvarjanja. Lahko trdim, da je bila v Seliščih ob brezskrbnem in sproščnem delu ustvarjalnost res na višku. To se je pokazalo že prve dni, da ocen in mnenja mentorjev — strokovnjakov ne omenjam, ki so jih podali ob zaključku te naše slikarske kolonije.

Zanimivi so bili pozni popoldnevi, ko smo vsak s svoje strani prihajali z naporega, vendar nam prijetnega dela, ter se je nato zvrstila revija slik in ocena s kratkim komentarjem ob nastalem delu. Splošna ugotovitev je seveda bila, da se v vsakem od nas skriva del umetnika, le da marsikdo od nas do udeležbe v tej koloniji ni imel možnosti, da bi to slišal od nepristranske strokovni očni poklicnih strokovnjakov. V nekaj dneh se je galerija dobesedno napolnila z novimi najrazličnejšimi deli, ustvarjenimi v najrazličnejših tehnikah. Zanimivo je bilo, da so nas domačini sprva gledali z nezaupanjem ali pa so nas celo nekateri podili s svojega posestva, ker so pač mislili, da hočemo upodabljati in prikazovati njihovo domačnost in skromnost kot revščino. Kaj kmalu pa so nas že zvesto spremljali pri delu na terenu, kakor tudi ob vsakem času v galeriji, kjer so bili postavljeni že izgotovljeni eksponati. Sprva so se čudili in spraševali, kako to, da si za motive izbiramo prav s slamo krite in napol razpadle bajte, njihove žganice, stare vodnjake, mlince in zidanice, ne pa lepe hišice, ki jih je že danes tudi v Prlekiji kar lepo število. Ko pa smo jim pojasnili, zakaj nas privlačijo in da želimo to etnografsko vrednost njihove še preostale kulture ohraniti v obliki umetniških del za zanamce in naše bodoče rodove, so postali domačini z nami več kot čudoviti. Vsega je bilo na pretek, od pester prleške jedcače pa do pijače. Celo sami so nam pričeli pripovedovati, kje so še takšne in podobne hišice, kdo stanuje v njih, kdo je pred njimi v njih stanoval, kaj je bil in celo to so vedeli povedati, kdaj nameravajo nekatere od njih podreti. Hiteli smo iz kraja v kraj z željo, da čim več prenesemo na platna in da čimbolj upravičimo svojo prisotnost in poslanstvo te kolonije. Želja nas vseh udeležencev pa je ostala, da bi kolonija v Seliščih postala tradicionalna, pa čeprav ima pri tem odločilno vlogo razumevanje družbe in finančna sredstva, ki pa so bila tokrat Združenju

likovnih skupin Slovenije preskromno odmerjena.

Zaključimo razmišljanje z dejstvom, da so tudi slikarji-samorastniki umetniki, ki skupaj z našimi poklicnimi umetniki bogatijo naše slovensko umetniško bogastvo. Dobra slika bi prav tako od slikarja-samorastnika morala biti sprejeta v družbi, pa čeprav ne bi bil avtor te slike poklicni akademski slikar. Skromna želja nas slikarjev-samorastnikov je, da bi tudi mi imeli v našem kraju strokovno pomoč v obliki mentorstva nad našo likovno dejavnostjo. To bi bilo možno le s formiranjem likovne skupine. Vendar na področju koroške regije še nimamo registrirane likovne skupine ali društva, čeprav nas je že med zaposlenimi v železarni Ravne veliko takih, ki radi slikamo. Odgovorni ljudje pri kulturnih skupnostih v okviru koroške regije pa za to še nimajo dovolj izostrenega poslušanja. Upamo, da nas bodo pri tem podprli vsi, ki kakorkoli čutijo dolžnost za pospeševanje proletarske likovne ustvarjalnosti.

Stanislav Brieman

ZAHVALA

Za obnovo internega oddelka splošne bolnišnice v Slovenjem Gradcu so v letih 1972, 1973, 1974 zbrala in prispevala sredstva naslednja društva upokojeencev:

	din
Slovenj Gradec	24.245,50
Ravne	7.000,00
Dravograd	1.805,00
Prevalje	30.285,00
Mežica	4.750,00
Velenje	48.263,20
Radlje	11.300,00
Brezno-Podvelka	1.160,00
Ribnica na Pohorju	2.598,00
Žalec	7.500,00
Kapla	1.400,00
Vuzenica	5.300,00
Šoštanj	13.602,00
Skupaj:	159.208,70

Vsem navedenim društvom in posameznim članom, ki so se v tej humani akciji še posebej izkazali, se vodstvo bolnišnice s samoupravnimi organi iskreno zahvaljuje.

V imeniku

»Prosim, lepa gospodična, dajte mi vašo telefonsko številko!«

»Je v imeniku!«

»Čudovito! In vaše ime?«

»Je tudi v imeniku.«

Prvakinja z ravenske gimnazije

Nada Šober je dijakinja tretjega letnika ravenske gimnazije. Stara je 17 let in je že tretje leto članica KAK — koroškega atletskega kluba. To so goli podatki, ki le malo povedo. Tisti, ki pa jim je šport vsaj malo pri srcu, bodo vsakič, ko bodo slišali njeno ime, rekli: »Šobrova, to je vendar ena izmed naših mladih obetavnih atletinj, ena tistih, ki s pridnim delom lahko še veliko dosežejo.« Še pred kakšnim letom ali dvema je le malokdo vedel za to drobnost in skromno dekle z Mute. Nase je opozorila s svojimi dobrimi rezultati v teku na 400 in 800 m.

Nada je zgodaj vzljubila atletiko in kraljica športov jo je »zastrepila«. Sprva je tekla tako »za hec«. Kot osnovnošolka je tekmovala na taborniškem teku, ki ga vsako leto prirejajo v njenem domačem kraju. Potem je prišla na gimnazijo in profesorju Janku Kotniku ni bilo težko odkriti, da je novopečena gimnazijka nadarjena atletinja. Pod njegovim vodstvom je začela trenirati v atletske sekciji SŠD na gimnaziji. Sledila so prva tekmovanja. Voljo pa ji je vlila prva zmaga v disciplini 400 m na tekmovanju v Celovcu, kjer so se pomerili tamkajšnji dijaki slovenske gimnazije in dijaki ravenske gimnazije. Prvi rezultat je obetal, da lahko sčasoma doseže še kaj več. Od takrat pa do danes so minila že tri leta in Nada je postala mladinska republiška rekorderka v teku na 800 m (2:10,5) in 1500 m (4:29,6). Njen cilj, da postane članica slovenske reprezentance se je uresničil. In zdaj, ko že trka na vrata državne reprezentance, se je nekaj zataknilo.

»Ne vem, kako to, toda prav zdaj nimam več prave volje. Pred sabo ne vidim cilja. Saj še treniram tako pet do šestkrat na teden, toda to je bolj tako... Takoj ko začnem res v redu trenirati, mi nagaja poškodovana noga,« je vsa zagrenjena povedala Šobrova. Njen trener, prof. Kotnik pa je dodal: »Poškodbe, ki jo ves čas pestijo, so vzrok njenega sedanjega pesimizma.

Skrbi pa me tudi njena prehrana, saj zdaj, ko se je začela šola, ostaja ponavadi brez kosila. Premalo je odmora med končanim poukom in uro, ko imamo trening. Njeni treningi so tako precej improvizirani in so le redkokdaj popolni. Saj jo razumem, vendar pa kljub vsemu mislim, da le ni tako hudo z njeno kariero. Upam si trditi, da lahko v dveh letih z načrtnim delom postane tudi članica naše članske reprezentance. Seveda pa mora Nada najprej razčistiti s sabo in prebroditi to duševno krizo, v kateri je zdaj.«

Potem steče pogovor o šoli in o pomembnejših tekmovanjih, na katerih je Nada uspešno zastopala ravenski KAK in svojo gimnazijo. Nada našteva tekmovanja, njen trener pa uvrstitve na njih. Imam občutek, da je doseženih rezultatov veliko bolj vesel prav on — njen trener. Kaj je temu vzrok? Njena skromnost ali trenutna črnogledost?

Gledam zdaj njo zdaj njega in poslušam: 5. mesto na jesenskem krosu »Dela« v Ljubljani leta 1971, leto pozneje 3. mesto na republiškem in 9. mesto na državnem prvenstvu, ... letošnji rezultati: 1. mesto na tekmovanju za atletske pokal Slovenije, 1. pri mladinkah in 4. pri članicah na zimskem krosu zveznega ranga v Celju, 8. na krosu v Beogradu, 3. na krosu v Zagrebu, 1. pri mladinkah na prvenstvu SRS v krosu na Taboru, 3. na državnem prvenstvu v krosu v Velenju, 2. na balkanskem prvenstvu v krosu v Velenju, 1. na otvoritvenem mitingu v Novi Gorici v teku na 400 m, 2. na meddruštvenem mitingu v Celju (za Danico Urankar), 1. pri mladinkah v taborniškem teku na Muti, 1. v kvalifikacijah za atletske pokal v Celju v teku na 400 m in 2. na istem tekmovanju v teku na 800 m (za Danico Urankar), 1. v finalu za atletske pokal Slovenije na 400 m (57,7) pri mladinkah in 2. v finalu za atletske pokal Slovenije pri članicah (2:10,5 mladinski republiški rekord) za Danico Urankar, 5. na 400 m v finalu jugoslovan-

skega atletskega pokala za mladinke v Zagrebu, 3. na mladinskem državnem prvenstvu v Osijeku v teku na 400 m (57,1), in 2. na 800 m (2:15,4); 1. v teku na 400 m na mednarodnem tekmovanju »Za pokal Savaria« na Madžarskem; 5. v teku na 800 m na balkanskih igrah v Varni (2:11,3), 1. v teku na 1500 m na troboju Jugoslavija-Italija-Bolgarija v Modeni (4:29,6 rep. rek. za st. mladinke); 1. na prvenstvu SRS za st. mladinke v teku na 400, 800 in 4 × 400 m in 2. v teku na 100, 200 in 4 × 100 m.

»Atletiko sem začela trenirati res šele v gimnaziji. Takrat smo trenirali štirikrat na teden. S šolo doslej nisem imela posebnih težav. Ko je trenirala še Praperjeva Danica (takrat mladinska republiška prvakinja), me je ona »gnala naprej«. Trenirala sem redno in rezultati so postopoma rasli. Zdaj treniram tudi po šestkrat na teden, še posebej pa se pripravljam pred posameznimi tekmovanji. Zadnje čase pa mi povzroča veliko skrbi poškodovana noga, ki mi, kot sem že povedala, nagaja takoj, ko začnem resno trenirati.

Doma me seveda ves čas vzpodbujajo, ne bi pa radi videli, da popustim v šoli. Prav učni uspeh je pogoj za mojo nadaljnjo športno kariero. No, pa saj je do zdaj šlo kar v redu. Navsezadnje niti nisem veliko izostajala od pouka, ker so tekmovanja ob koncu tedna. Profesorji na šoli pa so tudi pokazali veliko mero razumevanja. Pri vsem skupaj me še najbolj moti to, da se moram voziti z avtobusom v šolo in na treninge, dvakrat na teden pa ostanem na Ravnah tudi po ves dan.« Tako je potem, ko se je malce bolj razgovorila, razmišljala o sebi Nada Šober. Na vprašanje, kakšni so odnosi v mladinski reprezentanci in kako se razume s svojimi tekmicami, pa je dejala: »Z vsemi se dobro razumem. Na skupnih pripravah mladinske državne reprezentance, ki smo jih imeli poleti v Skopju, pa sem bila precej osamljena. Nisem se znašla. Bolje bi bilo, če bi bil z mano tudi trener prof. Kotnik.« Ob teh besedah se je trener nasmehnil in ni mogel skriti, kako ponosen je na svojo varovanko. »Nado je atletika že zastrepila in kljub sedanjemu pesimizmu ni brez volje, kot sicer ona zdaj zatrjuje. Če bi to bilo res, potem enostavno ne bi več trenirala. Ona pa kljub vsemu trenira in se pripravljala na tekmovanja. Če ji poškodovana noga ne bo več nagajala, bo pa sploh v redu,« je zaključil pogovor prof. Janko Kotnik.

M. Matvoz

Nada Šober s svojim trenerjem prof. Jankom Kotnikom

Šolarska modrost

Ko je v Firencah razsajala kuga, so ji podlegli vsi zdravniki. Ko je umrl zadnji, je kuga izginila.

Šolarska

»Judi so hoteli izropati Nemčijo, Hitler pa jih je prehitel.«

Glagoli

Za domačo nalogo je treba napisati dva stavka in v vsakem po pet glagolov. Janezek je napisal:

»Moja mama kuha, šiva, pere, lika in čisti. Moj oče je, pije, kvarta, kadi in spi.«

ŠPORTNE VESTI

AKCIJA »NAUČIMO SE PLAVATI«

V letošnjem letu smo organizirano naučili plavati čez 500 otrok, kar je zadovoljiva številka. Če upoštevamo, da je v tem številu zajetih več kot 10% predšolskih otrok, je ta številka še pomembnejša. Na veljavi nadalje pridobiva, če zapišemo, da smo dobili samo v tečajih na Ravnah (ne v koloniji in na taborjenju)

63 plavalcev iz Črne (samo OŠ!),

48 plavalcev iz Mežice (OŠ in VVZ),

98 plavalcev iz Prevalj (OŠ in VVZ),

11 plavalcev iz Kotelj (podružnica OŠ Ravne)

ali skupaj 220 plavalcev izven Raven, torej izven mesta, kjer smo učili plavati, kar je na skupno število (283 ali 220 + 63) kar je na skupno število (283 ali 220 + 63) kar je preko 77% od vseh, ki so se v tem tečaju naučili plavati.

Mogoče še nekaj spodbudnih podatkov. Med vrteci je bil v tem tečaju najuspešnejši vrtec iz Mežice, saj je od tam splavalo kar 50% otrok. Sledita ravenski (40%) in prevaljski (28%). Pri OŠ so se najbolj izkazali učenci iz OŠ Prevalje s 77,2%, sledijo pa Mežica (76,9%), Črna (76,5%) in Kotlje (75,5%) ter Ravne (69,2%).

Omembe vredno je tudi dejstvo, da smo že aprila na ravenski OŠ začeli s plavanjem v 1. razredih in kljub minimalnemu številu ur (prej se je končal pouk) naučili plavati kar 46 prvošolčkov. Še pomembnejše je seveda, da se bo ta pouk učenja plavanja v 1. razredih OŠ na Ravnah z novim šolskim letom nadaljeval.

Najboljši rezultati so seveda bili doseženi v koloniji, kjer se je naučilo plavati kar 223 otrok ali 84,5% vseh tistih, ki so se naučili plavati (veliko večji fond ur). Žal nimamo detajlnih podatkov, iz katerih krajev iz naše občine so ti otroci.

Na vsak način moramo pri oceni letošnje akcije upoštevati predvsem naslednje:

1. otroke smo vozili tudi iz oddaljenosti 20 km, prvič smo organizirali centralno učenje plavanja;

2. dobro sodelovanje s šolami in ŠSD ter vrteci že pred začetkom tečaja, saj se je moralo vse organizirati še pred počitnicami;

3. pomemben prispevek krajevne skupnosti Ravne in PTK Ravne, ki sta dala letni in zimski bazen brezplačno na razpolago;

4. zelo tesno sodelovanje s TIS (kot vedno) pri organizaciji in izvedbi tečajev v koloniji. (Tu je bila z naše strani zahtevana in tudi dana le skromna pomoč);

5. razumevanje transportnega podjetja Viator s Prevalj, ko smo direktorju obrazložili akcijo. (Najprej se je govorilo o prevoznih stroških okrog 7 milijonov S-din);

6. diplome smo dobili brezplačno kot prispevek železarne Ravne;

7. predsednik skupščine občine tov. Rudi Vrčkovnik je z veseljem sprejel pokroviteljstvo nad akcijo »naučimo se plavati«;

8. dobro pripravljen mlad tim plavalnih učiteljev, ki so svoje delo opravili, kljub temu da je bilo ob lepem vremenu v letnem, drugače pa v zimskem bazenu vedno tudi veliko drugih kopalcev;

9. sorazmerno nizek fond ur za posamezne tečaje in nizka prijavnina (samo 10,00 din);

10. nekaj manj kot 20% razlika med prijavljenim številom in poprečnim številom tečajnikov (tečaj na Ravnah) in ponekod zelo nizek minimalni obisk.

Na skupnem sestanku ravnateljev oz. predstavnikov vseh osnovnih šol in vrtecev ter telesnovzgojnih in plavalnih učiteljev, ki so se ga udeležili tudi sekretar republiškega štaba akcije »naučimo se plavati« tov. Dernač, predsednik IS skupščine občine tov. Haramija, podpredsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Pudgar, ravnatelj TIS tov. Feldin ter predstavniki KS Ravne, PTK Ravne in Viator Prevalje in predsedniki oz. člani krajevnih komisij za rekreacijo, dne 5. 9. 1974.

smo se domenili

da je akcija, ki nas je veljala okrog 7 milijonov starih dinarjev, potekala v redu in da smo lahko z rezultati zadovoljni.

Na tem sestanku smo sprejeli pomembne zaključke, od katerih so najvažnejši naslednji:

1. v občini Ravne ni več »akcija« ampak »trajna naloga« naučiti čimveč občanov plavati;

2. učiti plavati ni samo skrb in naloga TTKS, ampak tudi vseh vrtecev, šol, TIS, sindikalnih organizacij ter plavalnih klubov in sekcij;

3. organizirali bomo preverjenje znanja plavanja najprej na OŠ od 8. razreda navzdol;

4. oddaljene šole (Mežica, Prevalje) bodo organizirale za svoje učence plavanje v zimskem bazenu na Ravnah;

5. s skupno akcijo TIS, KS Črna in TTKS bomo pomagali pri usposobitvi pokritega plavalnega bazena v Črni in tako tamkajšnjim otrokom in otrokom iz Žerjava omogočili, da se bodo čimprej naučili plavati. Otvoritev bazena bo predvidoma 29. novembra 1974;

6. nalogo »naučimo se plavati« za predšolske otroke in osnovnošolske otroke bomo nadaljevali skozi vse leto, najprej pa bomo

a) usposobili za plavalne učitelje vse vzgojiteljice v vrtecih in učiteljice v četrtih in nižjih razredih osnovnih šol (s pomočjo ravnateljev šol in vrtecev);

b) izdelali in izvajali tak načrt učenja plavanja, da bomo postopoma odpravljali plavalno nepismenost od 8. razreda osnovne šole navzdol;

c) kjer pa obstajajo dobre možnosti, skozi vse leto učili plavati tudi predšolske otroke in prvošolčke;

7. s 1. oktobrom 1974 začeli z učenjem plavanja za odrasle v zimskem bazenu na Ravnah, in sicer na način:

a) stroške plavalnih učiteljev krije TTKS;

b) stroške bazena (ura 4,00 din ali ves bazen 200,00 din ura) krije sindikalna oz. delovna organizacija ali posameznik.

c) nosilec naloge (propaganda, pridobivanje neplavalcev, itd.) so krajevne komisije za rekreacijo skupaj s KS in sindikalnimi organizacijami; pomagata občinski sindikalni svet in TTKS. Načrt dela izdelala odbor za rekreacijo pri TTKS;

8. na dan pionirjev, 29. 9. 1974, bomo v zimskem bazenu na Ravnah preverjali znanje vseh tistih, ki so se letos naučili plavati in vsakemu za uspešno plavanje podelili kolajno (predsednik občine in TTKS);

9. s skupnimi naporimi vseh zainteresiranih in obenem odgovornih dejavnikov v občini naredili čimveč za plavalno osveščenost in pojmovanje pomembnosti plavanja med prebivalstvom in s tem v zvezi pri samem učenju plavanja ter pri gradnji potrebnih objektov;

10. od republiških dejavnikov zahtevamo, da se spremeni učni načrt in preusmeri plavanje v nižje razrede šol in uvede obvezno plavanje v 2. ali vsaj 3. razredu (vzhodni Nemci imajo obvezno plavanje v 2. razredu) uvede naj se kontrola (izpit) znanja plavanja pri prestopu v višji razred. Pri učenju plavanja lahko

Naši na Triglavu

veliko pomagajo tudi ŠSD. Če ni bazenov, je treba vztrajati pri kolonijah, šoli v naravi, itd.

Seveda vse to pomeni veliko dela. Čim več nas bo delalo, tem prej in boljše bomo vse delo opravili!

Jože Šater

OB IV. POHODU ŽELEZARJEV NA TRIGLAV

Po naročilu mnogih udeležencev iz Celja, Jesenic, Kroke, Lesc, Ljubljane, Ravne, Štor in drugih krajev se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji in celotni delovni skupnosti Železarne Jesenice za izredno uspeli IV. pohod slovenskih železarjev na Triglav. V soboto 31. avgusta in nedeljo 1. septembra smo doživeli edinstvene dneve. Vreme nam je bilo naklonjeno. Pri hoji navzgor so nam megle nudile prijetno senco. Ko smo bili v toplih gorskih postojankah v Staničevem domu, Kredarici, Planiki in Doliču, smo utonili v oblake, nočna nevihta pa je goro oprala. V

19. stoletja na samem vrhu postavil stolp, ki bo še poznim rodovom pomenil simbol najvišje jugoslovanske ravnin, plemenitosti in tovarštva.

Jakob Aljaž je v Triglavu videl svojega Boga, zato je razvijal ljubezen do gora in sejal idejo planinstva, ki nam daje bogato žetev. Vtem ko so pred dvema stoletjema samo junaki prispeli na vrh, je Triglav sedaj romarska pot širokih mas in redek je Slovenec, ki si ne želi vsaj enkrat v življenju stopiti na njegovo teme.

Ob rojstvu Jugoslavije je postal mejnik in iztrgani so bili Slovenci iz njegovih zahodnih grap in dolin. Narodnoosvobodilni vojski, ki je pomaknila mejo proti zahodu, se moramo zahvaliti, da je sedaj zopet ves naš in da ga z vseh strani lahko obiskujemo naši planinci.

Tudi delavci Slovenskih železarn, ki tvorijo steber gospodarstva republike in važen člen industrije celotne Jugoslavije, združuje simbol nacionalnosti. Pomembna je zato pobuda sindikata Železarne Jesenice za pohod slovenskih železarjev na Triglav, ki je bil letos izveden že četrtrič. S to odločitvijo se je razširil krog obiskovalcev Triglava in naših gora in mnogokateremu delavcu velike družine železarn Jesenice, Ravne in Štore, predelovalcev Verige, Plamena, Tovila, Žične in Metalurškega instituta je bilo omogočeno, da je stopil na vrh Triglava.

Pohodi na Triglav nas združujejo, medsebojno seznanjajo, krepijo enotnost, telesne in duhovne moči, zato sem prepričan, da izražam mišljenje vseh 400 udeležencev, ko se zahvaljujem za uspešno izvedeni letošnji pohod na Triglav ter njegov prijeten zaključek v Krmu, ki nam je po dolgi poti vsem dal svežine in vedrine z željo, da bi ti izleti postali sestavina našega skupnega življenja.

Gregor Klančnik

NAŠI PLOVALCI V LETNI SEZONI 1974

V vedno hujši konkurenci se naši plavalci vse težje uvrščajo na vidnejša mesta na raznih tekmovanjih republiškega, zveznega in mednarodnega ranga. Kljub temu da naši najboljši postavljajo klubske, republiške in državne rekorde ter osvajajo prva in druga vidnejša mesta v vrhu, se le težko merijo s klubi iz večjih mest. Na naši osnovni šoli je 1315 učencev, kar je zelo malo v primerjavi z večjimi mesti, kjer lahko izbirajo talente iz mnogo večje mase otrok.

Kljub vsemu pa se fužinarjevi plavalci le prerivajo nekje v vrhu, pa tudi kakšno prvo mesto jim ne uide. Nastopi v letošnji sezoni so bili več ali manj uspešni, kot že nekaj let nazaj. Pokazalo se je, da imamo nekaj nadarjenih plavalcev, ki bodo z marljivim delom še precej naredili in dokazali, da niso samo dobri pionirji, ampak bodo čez nekaj let tudi dobri mladinci in kasnejši člani. Trenutno pa že imamo enega mladince in enega člana, ki v jugoslovanskem plavanju že nekaj pomenita.

Naši plavalci so se udeležili vseh republiških in državnih prvenstev ter nekaj mednarodnih in slovenskih mitingov. Pa si oglejmo letošnjo sezono v kratkih obrisih.

Republiška prvenstva

Člani so tekmovali v Kranju od 23. do 24. avgusta. Ekipo so sestavljali: Zora Pšeničnik, Jožica Pečovnik, Joža Kavšak, Maja Rodič, Rajmi Valcl, Darko Zavrl, Miran Balant, Zoran Golob, Darko Rapnik in Drago Kos. Stirje člani, en mladinec, trije starejši pionirji in trije mlajši pionirji so predstavljali fužinarjevo člansko vrsto in osvojili tretje mesto.

Najuspešnejši je bil BALANT, ki je ponovno potrdil, da je najhitrejši plavalec

hrbtnega sloga v Sloveniji. Zmagal je na 100 in 200 m hrbtno. Stafeta 4 × 100 m kravlj in 4 × 100 m mešano je obakrat slavila zmago. Pečovnikova je bila druga na 200 m delfin, ZAVRL pa je osvojil bron na 200 m prsno, kljub temu da ne trenira več redno. Tudi VALCL in GOLOB sta dokazala, da še vedno lahko krepko pomagata ekipi pri zbiranju točk za čim boljše uvrstitve.

Mladinci so se pomerili v Ljubljani od 27. do 28. julija. Prvenstva so se udeležili: Zora Pšeničnik, Jožica Pečovnik, Darko Rapnik, Andrej Masilo, Jani Mlakar in Damjan Berložnik. Ekipo je zasedla četrto mesto. Najuspešnejša je bila PŠENIČNIKOVA, ki je zmagala kar štirikrat. Zlato je osvojila na 100, 200, 400 in 800 m kravlj. RAPNIK je zmagal na 100 in 200 m hrbtno ter 100 m kravlj. Skupaj so naši mladinci osvojili sedem zlatih, pet srebrnih in eno bronasto kolajno.

Starejši pionirji so merili svoje sposobnosti na prvenstvu v Celju od 9. do 10. avgusta. Fužinarje so predstavljali: Zora Pšeničnik, Jožica Pečovnik, Joža Kavšak, Zala Mravljak, Maja Rodič, Dušan Strmčnik, Jani Mlakar, Damjan Berložnik, Drago Kos in Tomaž Rodič. Ekipo so osvojili četrto mesto, posamezniki pa so si priplavali dve zlati, šest srebrnih in sedem bronastih kolajn. Najuspešnejša je bila PEČOVNIKOVA, ki je zmagala v disciplini 200 m delfin. Prva je bila še stafeta 4 × 100 m mešano.

Mlajši pionirji »A« do 12 let so tekmovali v Krškem 1. septembra. Med desetimi slovenskimi klubi je naša ekipa zasedla drugo mesto. Ekipo so sestavljali: Joža Kavšak, Zala Mravljak, Polona in Meta Levar, Maja Rodič, Andreja Brumen, Metka Kolmančič, Vlasta Pisnik, Tomaž Rodič, Mladen Pisnik in Dimiter Vočko. Posamezniki so osvojili tri zlate, tri srebrne in dve bronasti odličji. Zlato so si priborili RODIČEVA na 100 m prsno, VOČKO na 100 m delfin in RODIČ na 100 m prsno.

Mlajši pionirji »B« do 10 let so se borili v Kranju 11. avgusta. Ekipo so tvorili: Anita Goltnik, Andreja Cesnik, Tanja Kotnik, Marta Kos, Drago Kos, Igor Irman, Marko Pogorevnik in Miro Urnaut. Ekipo so osvojili četrto mesto, posamezno pa tri srebrne in tri bronaste medalje. Najuspešnejša plavalca v naši ekipi sta bila KOS in CESNIKOVA. Tudi drugi naši predstavniki so plavali dobro in krepko pomagali pri zbiranju točk za čim boljše ekipno uvrstitve.

Državna prvenstva

Članj so imeli prvenstvo v Beogradu od 19. do 21. julija. Tekmovanja sta se udeležila Miran Balant in Darko Rapnik. Oba sta se uvrščala v finale, BALANT pa je osvojil bron na 100 m hrbtno.

Mladinci so se pomerili na Reki od 16. do 18. avgusta. Prvenstva se je udeležil samo Darko Rapnik, ki je osvojil tretje mesto na 200 m hrbtno.

Starejši pionirji so tekmovali v Mostarju od 27. do 29. avgusta. Ekipo so sestavljali: Zora Pšeničnik, Jožica Pečovnik, Joža Kavšak, Maja Rodič, Dušan Strmčnik, Damjan Berložnik, Drago Kos in Tomaž Rodič. Med 25 ekipami so naši osvojili peto mesto. Stafeta pionirjev 4 × 100 m mešano v postavi KOS, BERLOŽNIK, MLAKAR in STRMČNIK je osvojila naslov državnega prvaka. Med posamezniki pa sta bila najuspešnejša KOS, ki je bil tretji na 100 m hrbtno in PŠENIČNIKOVA, ki je bila tretja v disciplini 200 m kravlj.

Mlajši pionirji »A« do 12 let so nastopili v Splitu od 16. do 18. avgusta. Prvenstva so se udeležili: Joža Kavšak, Zala Mravljak, Maja Rodič, Andreja Brumen, Vlasta Pisnik, Metka Kolmančič, Tomaž Rodič, Mladen Pisnik in Dimiter Vočko. Nastopilo je 17 ekip in naša izbrana vrsta je osvojila šesto mesto, dekleta pa so bila ekipno četrta. Posamezno so si priborili dve zlati, dve srebrni in dve bronasti medalji. Uspešen je bil RODIČ, ki je zmagal na 100 in 200 m prsno, obakrat v času novega republiškega rekorda.

Mlajši pionirji »B« do 10 let so tekmovali v Kranju od 27. do 29. avgusta. Našo ekipo sta sestavljala samo dva plavalca. Andreja Cesnik in Miran Kos sta se borila za fuži-

nedeljo so se ob predvidenem času za pohod na vrh Triglava megle pričele razganjati in takrat, ko je glavnina planincev-železarjev bila na vrhu, je posijalo toplo sonce.

Triglav, ki daleč naokrog dominira nad svojimi sosedi, ima na severni strani mogočno, 1200 metrov visoko steno — eldorado alpinistov, na nedrhih večni sneg, ki sredi leta smučarjem omogoča prirejanje prvenstva, je naš nacionalni simbol in njegova podoba tvori grb socialistične republike Slovenije.

V davnnini, ob selitvi narodov, so se Slovenci naselili okrog te mogočne gore in jo z vseh strani, od jutranje zarje do zahoda sonca opazovali kot nedostopno svetinjo. Pastirji so se mu počasi približevali, radovednost pa je segala tudi na sam čarobni vrh, dokler ga v 18. stoletju ni prva prestopila slovenska noga. Tudi takrat, ko se je med razvitejšimi narodi rodil alpinizem in so se pričele graditi gorske postojanke, so napredni Slovenci zavarovali svoj nacionalni ponos in župnik fare Dovje-Mojstrana Jakob Aljaž je še pred sklenitvijo

narjeve barve. KOS je osvojil četrto mesto na 100 m hrbtno, CESNIKOVA pa je bila šesta v isti disciplini.

Mednarodna tekmovanja

V Darmstadtu je bil od 12. do 14. julija mednarodni plavalni miting za plavalce, rojene 1959 in mlajše. Mitinga se je udeležilo 63 klubov iz Belgije, Anglije, Norveške, Švedske, Švice, Nemčije, ZDA in Jugoslavije. Udeleženi sta bili tudi dve reprezentanci iz Egipta in Danske. Nastopilo je prek 700 plavalcev.

Naša ekipa je štela 14 plavalcev in je bila zelo uspešna. V hudi konkurenci so se naši plavalci uvrščali na vidna mesta. Osvojili so: 5 prvih, 5 drugih, 2 tretji, 5 četrtih, 5 petih, 3 šesta, 3 sedma in 4 osma mesta. Izmed 65 ekip so osvojili ekipno 8. mesto. Postavili pa so en državni rekord in tri republiške.

Najuspešnejši so bili: MAJA RODIČ je zmagala na 100 m prsno z rezultatom 1:30,4 in na 200 m prsno s 3:10,2 — republiški rekord, TOMAZ RODIČ je bil prvi na 100 m prsno z 1:25,9 in na 200 m prsno s 3:04,9 — obakrat republiški rekord, DIMITER VOČKO je stopil na zmagovalno stopnico v disciplini 400 m mešano v času novega državnega rekorda 6:11,0, DRAGO KOS je bil dvakrat drugi na 100 in 200 m hrbtno, DARKO RAPNIK pa je bil prav tako drugi na 100 in 200 m hrbtno.

V Genovi — Italija je bilo 27. in 28. julija šesto tradicionalno mednarodno tekmovanje za MEMORIAL MORENA. Tekmovanja se je udeležilo 150 italijanskih in 22 gostujočih klubov iz Bolgarije, Francije, Nemčije, Jugoslavije, Madžarske, Portugalske in Švice. Skupaj je nastopilo 1500 plavalcev od 9 do 13 let starosti. Naši plavalci: Maja Rodič, Andreja Brumen, Andreja Cesnik, Drago Kos, Tomaž Rodič in Dimiter Vočko so se dobro odrezali. Najuspešnejša pa je bila RODIČEVA, ki je bila tretja na 100 m prsno. Za prvo uvrščeno je zaostala samo za 13 desetink sekunde.

V Gradcu je bil 13. avgusta dvoboj reprezentanc Slovenije in avstrijske Štajerske. Slovensko reprezentanco so zastopali tudi trije naši plavalci: Darko Rapnik, Zora Pšeničnik in Jožica Pečovnik. RAPNIK je zmagal na 100 m hrbtno, PŠENIČNIKOVA pa na 100 m kravl.

V Wolfsbergu je bil 26. maja klubski miting. Sodelovalo je pet avstrijskih klubov in Fužinar. Naši plavalci so osvojili enajst prvih mest.

Sodelovanje na mednarodnih mitingih naši plavalci opravičujejo z doseženimi rezultati in osvojenimi mesti. Ime »Fužinar« so ponesli daleč prek mej naše domovine in v mednarodni plavalni areni je z vsakim tekmovanjem bolj znano in cenjeno.

Druga tekmovanja

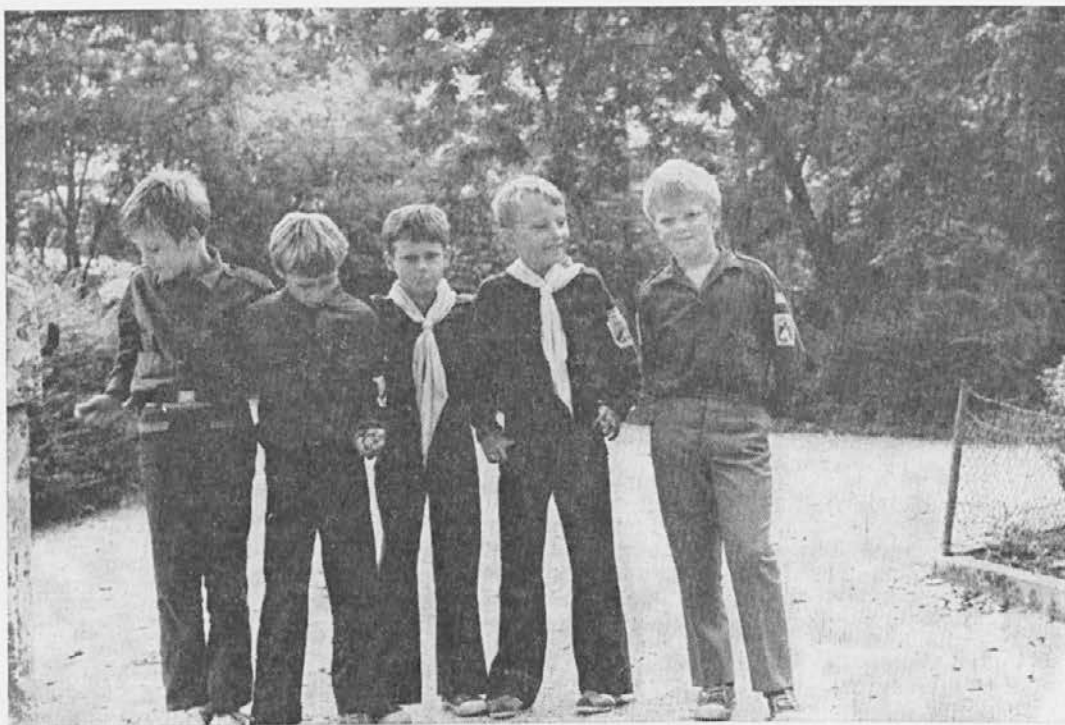
Poleg omenjenih tekmovanj so se naši plavalci udeležili še: otvoritvenega plavalnega mitinga 25. in 26. maja v Krškem; kupa »Jadrana« 6. in 7. julija v Splitu; tekmovanja za »Lučkin memorial« 23. julija v Trbovljah; plavalnega mitinga za mlajše pionirje do 8 let 3. avgusta v Kranju in tekmovanja za pokal mesta Jesenic 4. avgusta na Jesenicah.

V letni sezoni so naši plavalci postavili 17 slovenskih in en državni rekord. Postavljanje rekordov je vedno težje, kajti sedanji dosežki so že tako kvalitetni, da jih je zelo težko presežati. Kljub temu pa je našim plavalcem le uspelo popraviti precej rekordov. Z marljivim delom bodo Fužinarji tudi v prihodnje dosegali sedanje uspehe ali pa bodo še uspešnejši.

H. M.

UTRINKI S TABORJENJA

Letos smo si taborniki odreda »Koroških jeklarjev« prvič omislili samostojen tabor v okviru celega odreda, prostor za postavitev tabora pa so nam na prošnjo odreda odstopili mežiški taborniki, ki imajo svoj tabor v Banjolah že vrsto let. Zbralo se nas je 37 tabornikov vseh kategorij, od najmlajših (medvedkov in čebelic) do

Naši taborniki — lanskoletni republiški prvaki

starejših. Priprave za tabor so potekale že nekaj mesecev, program in kalkulacije končane, dan odhoda pa pred nami.

Odšli smo z vlakom zvečer, zjutraj smo prispeli v Pulo, nato še z avtobusom do tabornega mesta. Prvi dan je bil naporen. Toda, na delo, prej bodo šotori postavljeni, okolica urejena, prej bodo zares počitnice. Delo nam je šlo hitro od rok. Čas nas je priganjal, vseeno pa smo še skočili na ogled plaže in si privoščili malo kopanja. Zvečer smo imeli že prve obiskovalce. Prišli so taborniki odreda »Vladimir Gortan« iz Pule. Pogovarjali smo se o delu ter se dogovarjali o morebitnem tesnejšem sodelovanju. Drugi dan je potekal že po urniku. Pravilo, da usklajuje tabornik prijetno s koristnim, je bilo prisotno tudi na tem taboru. Vsak dan smo se naučili kaj novega, kar nam bo olajšalo in oplešalo življenje v naravi. Predavanja so bila zanimiva, kot npr. o topografiji, spoznavanju kompasa, orientaciji, iskanju stojne točke na zemljevidu itd.

Vsi smo se naučili signalizirati morsove znake in semafor. Pa še in še. Točke iz zabavnega življenja so se izvajale zvečer ob tabornem ognju, kjer je bilo veliko petja, igranja na kitaro in harmoniko ter razni skeči. Igre, kot so »sovražnik v taboru« ali kako vzeti nasprotnemu taboru zastavo z droga, so se izvajale čez dan.

Skoraj vsak udeleženec tabora pa se je prijavil za opravljanje kakšne večine. Najtežja je bila vsekakor večšina lakote. Prijavilencev je bilo precej, zmagovalcev malo. Poleg teh smo opravljali še večine iz molka, plavanja, signalizacije, fotografiranja in še nekaj drugih.

Plavati smo naučili dva mlajša člana. Poleg igre in predavanja smo si utegnili ogledati še znamenitosti Pule ter okoliških krajev. Najbolj pa smo se razveselili tistega dne, ko nas je obiskala novinarka pionirskega tednika RTV Ljubljana. Zanimala se je, kako živimo, kaj in kako delamo in kako se počutimo.

Eni so pripovedovali, nekaj nas je zapelo, igrali smo na harmoniko, za konec pa je neki član prebral še tradicionalno ta-

borniško kroniko, ki jo sestavimo na vsakem taboru in kjer se za vsakega udeleženca najde kakšna bodica. Tovarišica je bila s snemanjem zadovoljna, mi tudi, zato smo ji za konec zapeli še taborniško himno.

Brezskrbni počitniški dnevi so se že krepko nagnili v drugo polovico, zato smo se pripravljali na odhod. Zadnji večer ob tabornem ognju je bil poslovilen. Pozdravili smo se še enkrat s puljskimi taborniki, najbolj prizadevnim članom smo izročili skromna darila, vsi pa smo bili enotni, da se prihodnje leto zopet dobimo tako skupaj ali pa še v večjem številu.

Tako, spet smo doma, tabor je uspel. Na kraju bi se še samo zahvalil v imenu udeležencev tabora tetkama Agici in Lenki, ki sta skrbeli za naše lačne želodčke, čeprav s skromno kuhinjsko opremo. Hvala!

S prirodo k novemu človeku!

K.M.

Komisija za medsebojna razmerja v združenem delu delovne skupnosti skupnih služb

RAZPISUJE

prosto delovno mesto arhivarja

Pogoji:

Za delovno mesto se zahteva najmanj srednja strokovna izobrazba. Zaželeni so kandidati, ki so končali gimnazijo ali ekonomsko srednjo šolo in imajo veselje do tega dela.

Osebnih dohodki za delovno mesto so določeni v pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov Železarne Ravne.

Rok za zbiranje prijav je 15 dni po objavi v Informativnem fužinarju. Prijave zbira kadrovska služba železarne.

Podrobnejše informacije v zvezi z delom, možnostjo nadaljnje strokovne usposobitve za opravljanje tega dela in o drugem lahko kandidati dobijo pri vodstvu kadrovske splošnega sektorja železarne.

Gibanje zaposlenih v tovarni

OD 21. VIII. 1974 DO 20. IX. 1974

Zap. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Odkod je prišel
Sprejeti delavci					
1.	Bobovnik Marjeta	25. 1. 1956	SS ekonomist	prodaja I.	iz ekonomske šole
2.	Breg Stanko	10. 3. 1954	NK delavec	čistilnica	iz druge delovne organizacije
3.	Britovšek Cvetka	21. 3. 1951	VS dipl. ekonomist	APS	štipendist ŽR
4.	Camlek Anton	2. 6. 1959	NK delavec	skladiščna služba	prva zaposlitev
5.	Čebulj Miroslav II.	21. 6. 1957	KV valjavec o. p.	valjarna	iz šole za specializirane delavce
6.	Čuček Pavel	5. 4. 1949	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
7.	Fašun Branko	13. 8. 1953	PK topilec	topilnica	iz JLA
8.	Finžgar Stefan	20. 11. 1957	NK delavec	skladiščna služba	prva zaposlitev
9.	Fortin Alojz	31. 5. 1949	NK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
10.	Fužir Franjo	1. 12. 1954	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
11.	Glavica Vinko	23. 2. 1957	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	iz poklicne šole
12.	Godec Barbara	14. 11. 1950	NS	služba VPD	iz druge delovne organizacije
13.	Grilc Vinko	22. 5. 1954	NK delavec	čistilnica	iz JLA
14.	Gvojič Jovan	4. 10. 1938	NK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
15.	Hudobreznik Marija	2. 12. 1941	NK delavec	modelna mizarna	iz druge delovne organizacije
16.	Ilić Ratomir	20. 12. 1947	NK delavec	kalilnica	iz druge delovne organizacije
17.	Ješovnik Franc	3. 11. 1956	NK delavec	livarna	iz druge delovne organizacije
18.	Juvan Viktor II.	17. 3. 1955	NK delavec	špedicija	iz druge delovne organizacije
19.	Kerbež Jožef II.	27. 5. 1955	SS kemijski tehnik	kem. laboratorij	iz tehniške šole
20.	Knap Ljubo	24. 9. 1954	KV ključavničar	obrat strojev in delov	iz JLA
21.	Kokalj Anton II.	12. 4. 1956	KV strugar	centralna delavnica	iz poklicne šole
22.	Kondič Drago	7. 5. 1947	KV ključavničar	strojni obrat	iz druge delovne organizacije
23.	Kores Silvo	21. 12. 1953	KV rezkalec	obrat industrijskih nožev	iz JLA
24.	Krainc Dušan	31. 5. 1956	KV avtomehanik	energetski obrat	iz poklicne šole
25.	Kremelj Zvonko	22. 7. 1954	SS strojni tehnik	PD TOZD I.	štipendist ŽR
26.	Kričej Martin	30. 10. 1956	NK delavec	čistilnica	iz druge delovne organizacije
27.	Lesnik Leopold II.	4. 12. 1951	KV avtomehanik	centralna delavnica	iz JLA
28.	Lužnik Ivan III.	30. 9. 1954	NK delavec	obrat pnevmatskih strojev	iz JLA
29.	Mager Ferdinand II.	27. 5. 1954	KV kovač	kovačnica	iz JLA
30.	Matič Milenko	18. 9. 1954	NK delavec	valjarna	prva zaposlitev
31.	Matija Jožef	5. 3. 1942	SS strojni tehnik	PD tehn. služb	ponovna zaposlitev v ŽR
32.	Merkač Ivan	4. 10. 1955	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	iz poklicne šole
33.	Mihelač Stefan	13. 1. 1951	NK delavec	vzmetarna	iz druge delovne organizacije
34.	Mihev Jožef	11. 3. 1959	NK delavec	skladiščna služba	prva zaposlitev
35.	Miklavžina Ivan II.	28. 8. 1954	KV ključavničar	obrat industrijskih nožev	iz poklicne šole
36.	Mithans Janko	7. 7. 1953	KV ključavničar	strojni obrat	iz JLA
37.	Mlinar Marta	10. 6. 1955	SS ekonomski tehnik	prodaja I.	štipendist ŽR
38.	Mršak Bernard	19. 4. 1956	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	iz poklicne šole
39.	Nerad Martin	3. 11. 1952	KV avtomehanik	strojni obrat	iz druge delovne organizacije
40.	Pavlič Franc III.	12. 9. 1952	PK topilec	topilnica	iz druge delovne organizacije
41.	Pečnik Stefan II.	2. 12. 1952	PK valjavec	valjarna	ponovna zaposlitev v ŽR
42.	Penec Srečko	30. 10. 1953	KV ključavničar	energetski obrat	iz druge delovne organizacije
43.	Petek Mitja	18. 12. 1954	PK livar	centralna delavnica	iz JLA
44.	Petrovič Novo	18. 10. 1952	NK delavec	čistilnica	iz druge delovne organizacije
45.	Plimen Milan	1. 7. 1953	PK žerjavovodja	valjarna	iz druge delovne organizacije
46.	Polanšek Simon	14. 10. 1954	PK kovač	kovačnica	iz JLA
47.	Popič Franc II.	2. 4. 1948	NK delavec	čistilnica	iz druge delovne organizacije
48.	Posel Srečko	9. 11. 1949	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
49.	Prole Dušan	11. 11. 1952	KV elektromehanik	elektro obrat jaki tok	iz JLA
50.	Pušnik Maks II.	3. 11. 1956	KV žarilec o. p.	kalilnica	šola za specializirane delavce
51.	Radojčić Jovan	12. 1. 1955	KV str. ključavničar	strojni obrat	prva zaposlitev
52.	Razgoršek Jakob	19. 5. 1954	KV kmetovalec	obrat industrijskih nožev	prva zaposlitev
53.	Skralovnik Martin	18. 9. 1956	KV ključavničar	obrat strojev in delov	iz poklicne šole
54.	Stogart Roman	20. 3. 1940	KV ključavničar	transport	ponovna zaposlitev v ŽR
55.	Stropnik Bojan	25. 7. 1957	KV žarilec o. p.	kovačnica	šola za specializirane delavce
56.	Stropnik Miran	25. 7. 1957	KV žarilec o. p.	kovačnica	šola za specializirane delavce
57.	Sarman Anton	22. 5. 1954	PK žerjavovodja	topilnica	iz JLA
58.	Šlebnik Alojz	2. 5. 1949	NK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
59.	Štehnar Jože VII.	7. 2. 1958	NK delavec	valjarna	šola za specializirane delavce
60.	Štern Albin	14. 7. 1954	PK topilec	topilnica	iz JLA
61.	Štern Stefan	18. 12. 1954	NK delavec	obrat pnevmat. strojev	iz JLA
62.	Štrbac Milan	10. 6. 1956	NK delavec	topilnica	prva zaposlitev
63.	Tandar Miloš	27. 5. 1954	NK delavec	valjarna	iz JLA
64.	Trpeski Nikola	6. 11. 1955	NK delavec	topilnica	prva zaposlitev
65.	Večko Franjo	22. 9. 1954	PK kovač	centralna delavnica	iz JLA
66.	Vehovec Darko	17. 7. 1957	KV kovač o. p.	kovačnica	šola za specializirane delavce
67.	Verovnik Franc	2. 4. 1932	NK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
68.	Videtič Marjan	1. 2. 1953	KV strugar	valjarna	iz JLA
69.	Vidovič Franc	5. 7. 1953	KV varilec	centralna delavnica	iz druge delovne organizacije
70.	Vuković Čedo	7. 10. 1948	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
71.	Zapušek Franc	14. 2. 1953	KV avtomehanik	transport	iz druge delovne organizacije
72.	Zellner Vincenc II.	6. 3. 1954	KV rezkalec	centralna delavnica	iz JLA
73.	Znidaršič Drago	14. 7. 1952	NK delavec	valjarna	iz druge delovne organizacije
Odjavljeni delavci					
1.	Arnold Marjan	20. 12. 1952	SS elektrotehnik	elektroremont jaki tok	v JLA
2.	Bukovec Matija	7. 2. 1926	NK delavec	livarna	invalidska upokojitev
3.	Brložnik Jožef	17. 3. 1953	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	dana odpoved
4.	Capelnik Damjan	26. 9. 1954	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	v JLA
5.	Čeru Vinko	6. 4. 1955	PK livar	livarna	v JLA
6.	Črešnik Miran	21. 7. 1954	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
7.	Dežman Franc	14. 7. 1953	NK delavec	topilnica	samovoljna zapustitev dela
8.	Đokaj Dušan	10. 2. 1941	PK žerjavovodja	topilnica	dana odpoved
9.	Erženičnik Bojan	11. 12. 1955	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	v JLA

Zap. št. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Kam je odšel
10.	Fajmut Anton II.	28. 12. 1955	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
11.	Fajmut Stefan	26. 7. 1956	NK delavec	materialna služba TOZD II.	samovoljna zapustitev dela
12.	Filip Bojan	13. 1. 1955	NK delavec	elektro obrat jaki tok	v JLA
13.	Gavez Milan	12. 4. 1954	PK topilec	topilnica	samovoljna zapustitev dela
14.	Gostenčnik Drago	1. 3. 1955	KV ključavničar	centralna delavnica	v JLA
15.	Helbl Vlado	1. 3. 1953	NK delavec	topilnica	samovoljna zapustitev dela
16.	Gračnar Silvester	8. 12. 1951	PK talilec	topilnica	dana odpoved
17.	Jeromel Ivan II	14. 3. 1938	PK žerjavovodja	valjarna	dana odpoved
18.	Kac Silvo	12. 12. 1954	KV kovač o. p.	obrat pnevmat. strojev	dana odpoved
19.	Kamenik Ludvik	21. 6. 1955	PK žarilec	kalilnica	v JLA
20.	Kamnink Edvard	19. 9. 1950	NK delavec	čistilnica	dana odpoved
21.	Kašnik Marjan	10. 3. 1956	KV brusilec	obrat industrijskih nožev	v JLA
22.	Klančnik Franc II.	6. 5. 1941	NK delavec	topilnica	samovoljna zapustitev dela
23.	Kokalj Janez	31. 1. 1955	KV ključavničar	centralna delavnica	v JLA
24.	Konečnik Jože III.	14. 2. 1955	PK kovač	kovačnica	v JLA
25.	Kozlar Stefan	24. 12. 1950	NK delavec	valjarna	samovoljna zapustitev dela
26.	Krefl Ivan	11. 9. 1949	VSS-abs. strojn.	PD TOZD II.	dana odpoved
27.	Krebl Rudolf	10. 11. 1955	KV str. ključ.	modelna mizarna	v JLA
28.	Krevzelj Leopold	29. 10. 1955	NK delavec	valjarna	v JLA
29.	Kristan Mirko, dipl. inž.	7. 1. 1948	VS dipl. inž. el. š. t.	A O P	v JLA
30.	Lesjak Branimir	24. 12. 1954	NK delavec	valjarna	samovoljna zapustitev dela
31.	Matija Jožef II.	14. 4. 1954	KV ključavničar	centralna delavnica	v JLA
32.	Medved Jože II.	31. 1. 1955	PK žarilec	kovačnica	v JLA
33.	Merkač Branko	26. 1. 1956	KV ključavničar	centralna delavnica	dana odpoved
34.	Mithans Edvard	23. 8. 1955	KV elektroinst.	elektro obrat jaki tok	v JLA
35.	Obreza Drago	9. 4. 1955	PK žarilec	kovačnica	v JLA
36.	Ovčar Jože	3. 3. 1944	NK delavec	valjarna	dana odpoved
37.	Paradiž Ivan	21. 4. 1951	PK zidar	gradbeni remont	samovoljna zapustitev dela
38.	Pečovnik Marjan III.	25. 11. 1955	KV ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
39.	Petrič Zorko	9. 12. 1955	KV ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
40.	Polovšek Anton	5. 6. 1944	PK topilec	topilnica	samovoljna zapustitev dela
41.	Potočnik Slavko	25. 5. 1955	KV ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
42.	Potočnik Zmagoslav	14. 12. 1951	PK ključavničar	obrat pnevmat. strojev	samovoljna zapustitev dela
43.	Praznik Stanislav	30. 4. 1955	PK strugar	obrat pnevmat. strojev	v JLA
44.	Rebula Alojzija	12. 6. 1956	KV rezkalka	obrat industrijskih nožev	dana odpoved
45.	Repnik Otmar	9. 10. 1930	KV obratovni električar	elektro obrat jaki tok	dana odpoved
46.	Rodošek Otmar	30. 3. 1955	SS gimnazija	vzmetarna	dana odpoved
47.	Rožej Stanislav	16. 12. 1939	NK delavec	kovačnica	dana odpoved
48.	Rus Dušan	11. 7. 1950	NK delavec	špedicija	dana odpoved
49.	Rus Franc II.	9. 3. 1955	KV ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
50.	Sovič Jože	3. 3. 1955	PK livar	livarna	v JLA
51.	Strmšek Stefan	19. 8. 1952	KV topilec	topilnica	dana odpoved
52.	Svetina Stanislav	10. 11. 1954	KV ključavničar	modelna mizarna	dana odpoved
53.	Škrnjug Vladimir	23. 5. 1947	NK delavec	valjarna	dana odpoved
54.	Špiler Jakob II.	19. 9. 1955	KV orodjar	obrat industrijskih nožev	v JLA
55.	Ternik Rudolf	4. 4. 1953	KV klepar	energ. obrat	dana odpoved
56.	Vauče Matevž	27. 7. 1955	PK kovač	kovačnica	samovoljna zapustitev dela
57.	Veršič Silvo	22. 12. 1955	NK delavec	vzmetarna	v JLA
58.	Vezovnik Stanislav	10. 11. 1955	KV orodjar	obrat pnevmat. strojev	v JLA
59.	Vinšek Drago	11. 10. 1954	NK delavec	topilnica	v JLA
60.	Vrhovnik Ivan V.	28. 12. 1941	NK delavec	špedicija	dana odpoved
61.	Zaluberšek Silvester	25. 9. 1954	NK delavec	valjarna	v JLA

Izobrazba — kvalifikacija

Izobrazba — kvalifikacija

Sprejeti	
1 — VS dipl. ekonomist	1 — KV varilec
2 — SS ekonomista	1 — KV valjavec o. p.
1 — SS kemijski tehnik	3 — KV žarilci
2 — SS strojna tehnika	1 — KV kovač o. p.
9 — KV ključavničarjev	3 — PK topilci
2 — KV strugarja	1 — PK valjavec
2 — KV obratovna električarja	1 — PK livar
1 — KV — elektro mehanik	2 — PK kovača
2 — KV rezkalca	2 — PK žerjavovodja
4 — KV avtomehaniki	1 — NS
1 — KV kovač	29 — NK delavcev
1 — KV kmetovalec	

Objavljeni	
1 — VS dipl. inž. el. š. t.	1 — KV klepar
1 — VSS abs. strojništva	1 — KV kovač o. p.
1 — SS gimnazija	1 — PK livar
1 — SS elektro tehnik j. t.	2 — PK žerjavovodja
4 — KV obratovni električarji	3 — PK topilci
1 — KV elektroinstalater	3 — PK žarilci
2 — KV strugarja	2 — PK kovača
10 — KV ključavničarjev	1 — PK zidar
1 — KV brusilec	1 — PK ključavničar
1 — KV rezkalec	1 — PK strugar
1 — KV topilec	1 — PK livar
2 — KV orodjarja	18 — NK delavcev

ZAHVALA

Ob nedoumljivi izgubi dragega moža in očeta

ALOJZA BREZNIKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem njegovim najbližjim sodelavcem, vodstvu podjetja, ZB in vsem tistim, ki so nam ob najtežjih trenutkih nudili pomoč.

Žalujoči: žena Erika, sin Bruno in Brane z ženo

KEGLJANJE

Kegljaška sezona 1974/75 se je za ravenški klub pričela dokaj uspešno. Po enomesečni pavzi so v klubu pričeli z rednimi treningi že v začetku avgusta, kajti področna prvenstva mariborske tekmovalne skupnosti so bila pred vrati. Na prvenstvu posameznikov je skupno sodelovalo preko 120 tekmovalcev, med njimi osem kegljačev Fužinarja. Izredno lep uspeh je dosegel Ivo Mlakar, ki je osvojil 6. mesto s 1845 podrtimi keglji (Slovenj Gradec 906, Murska Sobota 939 kegljev). Na tem tekmovanju je po pričakovanju zmagal bivši svetovni prvak Miro Steržaj (Branik), pred kandidatoma za državno reprezentanco Znidarjem in F. Mlakarjem (oba Konstruktor). Omeniti še velja, da je bil Jože Kotnik 24., Tone Senica pa 30. Oba Fužinarjeva tekmovalca pa se žal nista uspela plasirati na republiško prvenstvo.

Takoj za prvenstvom posameznikov je bilo

v Mariboru področno prvenstvo moških dvojic. Ze vrsto let nazaj kegljavci Fužinarja v tej disciplini niso bili posebno uspešni, tokrat pa je kar trem parom uspel podvig, uvrstitev na republiško prvenstvo. Plasirali so se: Senica 928 — Hrovatič 824, Mlakar 907 — Kotnik 820 in Krznar 861 — Sedelšak 818 podrtih kegljev.

Na prvenstvu Slovenije za posameznike, ki je bilo v Ljubljani, je edini predstavnik Fužinarja Mlakar, na kegljišču M. Perca »podri« 962 kegljev, na izredno težkem kegljišču Saturnusa pa 803 keglje, vendar njegova končna uvrstitev še ni znana.

Kegljavke Fužinarja so sodelovale na področnem prvenstvu v Murski Soboti, kjer je bila Prinčičeva sedma, Španželova pa deseta. Na prvenstvu Slovenije v Trbovljah, je nastopilo 7 igralcev Fužinarja. Odlična je bila Marica Jezeršek, ki je z 816 podrtimi keglji zasedla 9. mesto, kar ji prinaša uvrstitev na

Naš upokojenec

Matija Bukovec, rojen 7. febr. 1926, v železarni od 23. julija 1956 dalje, nazadnje v livarni kot livar-izpraznjevalec. Invalidsko upokojen 31. avgusta 1974

državno prvenstvo, ki bo v Novem Sadu.

Teh nekaj naštetih rezultatov in solidnih uvrstitev na začetku sezone potrjuje dobro delo v klubu, čeprav vsi vemo, da klub nima lastnega kegljišča. Peščica entuziastov, na čelu s predsednikom Otom Hafnerjem, vodi kegljaški klub uspešno navzlic raznim težavam. Vsi si želijo avtomatično kegljišče, ki bi bilo nedvomno porok še za večje dosežke. Prav zato v klubu pozdravljajo in podpirajo prizadevanje sindikata in vodilnih delavcev železarne, ki želijo usposobiti nekdanje štiristezno kegljišče v Domu železarjev. Kegljšče je tam še nedvomno dobro, le treba bo vgraditi avtomate, zato si ne moremo ravno šteti v čast, da je danes objekt zapuščen, pozabljen, ko pa je še pred leti nudil razvedrilo mnogim delavcem železarne, ki so se redno na njem rekreirali, kegljavcem in kegljavkam Fužinarja pa je prav dobro služil za nemoteno vadbo. Se je čas, da popravimo krivico, ki smo jo storili mnogim ljubiteljem kegljanja na Ravnah.

Ivo Mlakar

DELOVNE NEZGODE V SEPTEMBRU

Anton Janet, skup. sl. enote II — pri pripravljanju signirnega stroja se je ta nenadoma sprožil in mu pri tem poškodoval prstanec na levi roki.

Danica Študenčnik, obrat str. in delov — pri odrezovanju podložk na stružnici si je na vroči podložki opekla desno roko.

Milorad Medič, vzmetarna — pri sekanju vezne žice s sekačem ga je konec vezne žice zadel v desno oko.

Branko Kaker, obrat ind. nožev — pri prelaganju ostrega industrijskega noža s stolice na kontrolno mizo si je na rezini noža porezal podlaht desne roke.

Marjana Lopatni, skup. sl. enote II — pri potiskanju kovinskih palic po valjenci ji je ena zdrsnila in ji poškodovala kazalec leve roke.

Ivan Vidovič, obrat ind. nožev. — pri vožnji z el. viličarjem je s kolesom zadel v prislonjeno cev ob kalilnem bazenu, tako da mu je sunek viličarja povzročil poškodbo zapestja leve roke.

Simo Simič, strojni obrat — pri nameščanju cilindrov za vklopni mehanizem na strojnih škariah si je poškodoval kazalec na desni roki.

Iva Korat, vzmetarna — pri oblikovanju in montaži veza listnatih vzmeti mu je med kovičenjem priletel tujek in mu poškodoval hrbtno stran leve roke.

Alojz Božič, špedicija — pri sekanju žarjene vezne žice s sekačem mu je priletel tujek v levo oko.

Feliks Kotnik, obrat ind. nožev — pri snemanju industr. noža z magnetne plošče se je urezal v mezinec desne roke.

Grainer Boian, valjarna — pri snuščanju el. motoria s pomočjo el. mostnega žeriava ga je ta stisnil za zapestje desne roke.

Novak Maks, jeklovlek — pri šaržiranju palice pri luščilnem stroju se mu je palica skotalila iz veza ter mu poškodovala palec leve roke.

Klep Edvard, jeklovlek — pri luščilnem stroju se je ob podestu spotaknil in padel ter si poškodoval glavo.

Brajnik Miran, valjarna — pri demontaži pokrova sklopke mu je ta zdrsnil ter padel na levo nogo in mu poškodoval mezinec.

Čopelnik Anton, modelna mizarna — pri udolbenju vrat mu je vrteči se rezkar poškodoval mezinec in prstanec desne roke.

Majcen Ignac, valjarna — pri spuščanju klešč s pomočjo žerjava so te zadele ob stojalo z žagami ter se aktivirale, pri tem pa je držal klešče, ki so mu poškodovale mezinec na levi roki.

Čuk Branko, kovačnica — pri signiranju osi mu je padel tujek v oko.

Rozman Stanko, topilnica — pri litju šarže mu je vrglo vroč livni prašek v oko.

Skrivalnik Štefan, topilnica II — pri montaži zamašnega droga v 40-tonsko ponvo mu je pomagal sodelavec, ko pa je bilo delo končano je sodelavec vrgel kladio ter ga pri tem zadel v desno ramo.

Orešnik Jože, valjarna — pri pospravljanju orodja z montiranega valjarskega ogrodka mu je vzvodni drog padel na desno roko ter mu poškodoval sredinec.

ŠAH

Dne 22. septembra je bilo v DTK šahovsko prvenstvo v hitrem šahu za posameznike. Prvenstvo je bilo organizirano pod pokroviteljstvom sindikata železarne Ravne in se ga je udeležilo 20 naših sodelavcev. Turnir je vodil tov. Pesjak. Sindikalni šahovski prvak za 1974. leto je postal Jože Jesenek iz TOZD II. Vrstni red je bil naslednji: Jesenek 18, Ristič in Maklin 16, Pešl 14,5, Komarica in Motnik 13, Garb 12,5, Pesjak in Kumer 11, Vukovič 10,5, Zadravec 10, Rotovnik 9,5, Konečnik 8,5, Lečnik in V. Pušnik 6, Lojen 4,5, J. Novinšek 4, Grubelnik 3, Mlinar 2,5 in Kerbev 1,5 točke.

Menim, da so taka tekmovanja zaželena. Šah kot miselni šport bi bilo treba še bolj popularizirati. Za tekmovanja v hitrem šahu je značilno, da je potrebno hitro misliti in hitro preklapljati uro, kar pomeni ob velikem številu potez tudi neke vrste fizično kulturo in trening za vsakdanje delo tako v službi kot drugje. Šahovska logika, taktika in strategija so lahko prav tako istovetne z modrostjo in vsakdanjem življenju. Vsi dobri vojskovodje so bili tudi dobri šahisti. Naj se omejim samo na gornje ugotovitve, ker bi za širšo razpravo o šahu potrebovali več prostora.

Nazadnje pa se ne morem znebiti občutka, da šahovske prireditve premalo cenimo. Če so se naši sodelavci — doma tudi zunaj Ravne odločili, da v nedeljo zapustijo svoje družine in se udeležijo uradnega sindikalnega tekmovanja, bi lahko bili deležni toliko pozornosti, da se jim nudi vsaj malo priznanja. Ni moj namen iskati krivca za takšno stanje, sodim pa, da se druge oblike rekreacije in športa naših sodelavcev ne obravnavajo tako mačehovsko in je mogoče pri sindikatu dobiti zanje vsaj nekaj sredstev.

Na sedmem hitropoteznem klubskem prvenstvu Fužinarja je med 12 udeleženci zmagal Jože Zunec, 9. pred Rotovnikom 8, Erjavcem in S. Pušnikom 7, itn.

Obe prvi slovenski šahovski ligi, vzhodna in zahodna, sta se povečali na 10 članov. Tako bo lahko Fužinar letos še naprej tekmoval v prvi ligi. Po kriterijih iz prejšnje tekmovalne sezone bi moral izpasti. Sicer pa so bile med tekmovanjem nepravilnosti in nejasnosti, tako da je pristojni republiški fo-

Pozna žetev

rum odločil pravilno, da se ligi povečata in s tem Fužinar ostane v I. ligi. Vprašljivo pa je, ali bo letos uspešno nastopal. Na klubskih prvenstvih se navadno igra rekreacijski hitropotezni šah. Moram omeniti, da sestavlja ligaško ekipo 6 članov, dva mladince in dve ženski. Igra se počasen šah, 2 uri za 40 potez, s pisanjem. Prvenstva v počasnem šahu v klubu ni bilo, razen začetniški turnir za IV. kategorijo. Sindikalna ekipa naše železarne, katero zastopajo vsi močnejši igralci Fužinarja, se letos iz neznanih vzrokov ni udeležila republiškega sindikalnega prvenstva v Bohinju in se bo to v ligaškem prvenstvu prav gotovo poznalo pri kakovosti igre. Zakaj omenjam razliko med hitrim in počasnim šahom? Zato, ker ima čas kot drugi faktor v počasnem šahu manjšo vlogo. Važnejša je dobra igra že od začetka poteka partije. Pri hitrem šahu pa igra čas pri šahistih precejne kvalitete dosti večjo vlogo. Potrebno se je torej prilagoditi.

Zakonska

Mož razmišlja: »Če ji ničesar ne povem o povišanju plače, me bo imela za tepec. Če pa ji povem, s e m tepec.

Čudovito

Mož in žena se čudovito dopolnjujeta. Ona reče: »Ja,« on pa: »Amen.«

Vesela ženska obdrži moškega bolj dolgo kot lepa.

V starem veku se ni mogel vsakdo poročiti z vsako.

REŠITEV POVEZANIH MAGIČNIH LIKOV

Prvi: 1. Korotan, 2. brigada, 3. bogatir, 4. statist, 5. Madison.

Drugi: 1. kvadrat, 2. zadrega, 3. adresar, 4. dresura, 5. Gagarin.

Tretji: 1. avtomat, 2. stikalo, 3. kokorek, 4. amarant, 5. galenit.

Četrti: 1. etiketa, 2. piroman, 3. akolada, 4. hematit, 5. stadion.

Na sredi: a) Onega, b) Nanut, c) Enil, d) Guise, e) atlet.